

სააქციო საზოგადოება „ლომისი“

ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი
აუდიტორის დასკვნა 2018 წლის 31 დეკემბერს
დასრულებული წლისთვის

სააქციო საზოგადოება „ლომისი“

სარჩევი

გვერდი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

1

მმართველობის ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

ზოგადი ინფორმაცია	2
კორპორაციული პასუხისმგებლობა	2
ბაზრის მიმოხილვა	2
ფინანსური და არა-ფინანსური მაჩვენებლები	3
ხარისხის კონტროლი	3
რისკის მართვა	4
სამომავლო პერსპექტივები	5
სოციალური პასუხისმგებლობა	6

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

7-9

ფინანსური ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	10
მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	11
კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება	12
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	13

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია	14
2. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) გამოყენება	14
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა	18
4. კრიტიკული სააღრიცხვო დაშვებები და შეფასებები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენების პროცესში	28
5. ძირითადი საშუალებები	29
6. მარაგები	30
7. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	30
8. ფული და ფულის ეკვივალენტები	30
9. სააქციო კაპიტალი	31
10. აღებული სესხები	31
11. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	32
12. საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა	32
13. შემოსავალი	33
14. რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	33
15. გაყიდვისა და მარკეტინგის ხარჯები	33
16. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	33
17. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები, წმინდა	34
18. ფინანსური შემოსავალი	34
19. ფინანსური ხარჯები	34
20. ფინანსური ინსტრუმენტები	34
21. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	42
22. პირობითი ვალდებულებები	42
23. მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ	44
24. ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება	44

სს „ლომისი“

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობითი ანგარიშის მომზადებასა და დამტკიცებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს სს „ლომისი“ („კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი ოპერაციების შედეგებს, ფულადი სახსრების მოძრაობასა და კაპიტალის ცვლილებას ამ თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია მმართველობის ანგარიშის მომზადებაზე, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების და მენეჯმენტის ანგარიშის მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- კომპანიის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე;
- ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული მმართველობის ანგარიშში ინფორმაციის განმარტებაზე;
- მმართველობის ანგარიშის მომზადებაზე ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისად.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- კომპანიის ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის კომპანიის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფასს-თან შესაბამისობას.
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე ადგილობრივი კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- კომპანიის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2019 წლის 22 აპრილს.

მენეჯმენტის სახელით:

ჯუნეით არათი
გენერალური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

სს „ლომისი“

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობითი ანგარიშის მომზადებასა და დამტკიცებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს სს „ლომისის“ („კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი ოპერაციების შედეგებს, ფულადი სახსრების მოძრაობასა და კაპიტალის ცვლილებას ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია მმართველობის ანგარიშის მომზადებაზე, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების და მენეჯმენტის ანგარიშის მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- კომპანიის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე;
- ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული მმართველობის ანგარიშში ინფორმაციის განმარტებაზე;
- მმართველობის ანგარიშის მომზადებაზე ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისად.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- კომპანიის ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის კომპანიის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფასს-თან შესაბამისობას.
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე ადგილობრივი კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- კომპანიის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2019 წლის 22 აპრილს.

მენეჯმენტის სახელით:

გენერალური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთინ გვინჯი
ფინანსური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

ზოგადი ინფორმაცია

კომპანია დაფუძნდა 1997 წლის 16 მაისს და ფუნქციონირებს საქართველოს რესპუბლიკაში. კომპანია არის სააქციო საზოგადოება შეზღუდული აქციების რაოდენობით, რომელიც დაფუძნებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანია იყო „Efes Breweries International N.V.“, ხოლო საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე - „Anadolu Efes Group“.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ლუდისა და გაზიანი უალკოჰოლო სასმელების წარმოება, გაყიდვა და მარკეტინგი საქართველოში და საზღვარგარეთ. კომპანიის საწარმოო ინფრასტრუქტურა განთავსებულია საქართველოში, სოფელ ნატახტარში.

კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია მცხეთის რაიონი, სოფელი ნატახტარი, საქართველო.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენდა 375 და 388, შესაბამისად.

კომპანია ბრენდული დასახელება „ნატახტარით“ აწარმოებს ლუდის 10 და ტრადიციული ლიმონათის ერთ სახეობას. კომპანიას გაყიდვებით მოცული აქვს ადგილობრივი ბაზარი და აგრეთვე ექსპორტზე გააქვს პროდუქტი 20 ქვეყანაში. სადისტრიბუციო მომსახურებას ადგილობრივად და უცხოურ ქვეყნებში მას მესამე მხარეები - სადილერო კომპანიები უწევენ.

კორპორაციული მმართველობა

სს „ლომისი“ დეცენტრალიზებული დაწესებულებაა და მას ადგილობრივად დანიშნული დირექტორთა ჯგუფი მართავს. ყოველდღიურ ოპერაციებთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებები მიიღება ადგილობრივად, სტრატეგიულ გადაწყვეტილებებს კი განიხილავს სათავო ოფისში მოქმედი დირექტორთა საბჭო, რომელიც შედგება ჯგუფის გენერალური დირექტორისგან, ფინანსური დირექტორისგან და სხვა უმაღლესი ხელმძღვანელი პირებისგან.

სს „ლომისის“ ორგანიზაციული სტრუქტურა:

ხელმძღვანელობას მტკიცედ სჯერა, რომ წარმატების გზა კომპანიის და მასში მომუშავე პირების მიზნების ერთმანეთთან შესაბამისობაზე გადის. ამდენად, კომპანიამ შეიმუშავა და განახორციელა შრომის შესრულების მართვის სისტემა, რომელიც განსაზღვრავს სამიზნე მაჩვენებლებს კომპანიის ზოგადი მიზნებისა და ამოცანების საფუძველზე და ანაწილებს მაჩვენებლებს დეპარტამენტებისა და შესაბამისი თანამშრომლების დონეებზე.

ბაზრის მიმოხილვა

საქართველოში ლუდის ბაზარი ძალზედ კონკურენტულია და მოიცავს 4 ადგილობრივი წარმოების კომპანიას, რომელთა წარმოებას შეუძლია გადააჭარბოს ბაზრის რეალურ მოთხოვნას. შექმნილ ვითარებაში კონკურენცია ბაზრის მოთამაშეებს შორის მწვავეა და დიდ მარკეტინგულ და გაყიდვასთან დაკავშირებულ სხვა დანახარჯებს მოითხოვს.

ლუდს ერიცხება სააქციო გადასახადი, რომელიც ცვლია და თითო გრადუს ალკოჰოლზე 0.12 ლარს შეადგენს.

2018 წელს, ძირითადად ზაფხულის არახელსაყრელი ამინდის გამო, რაც ლუდის მოხმარებაზე დიდ ზეგავლენას ახდენს, ლუდის ბაზარი შემცირდა.

ბრენდების თვალსაზრისით გაზირებული უალკოჰოლო სასმელების ბაზარი ბევრად მეტადაა დივერსიფიცირებული და მომხმარებელს სთავაზობს კოლას, ენერგეტიკული სასმელებისა და წვენი ჩამნაცვლებელ პროდუქტებს. აქედან გამომდინარე, კომპანია აქტიურად ადევნებს ტენდენციებს როგორც კერძოდ ლიმონათების ასევე მთლიანი გაზირებული უალკოჰოლო სასმელების სეგმენტებში.

ხელმძღვანელობა ფასებს განსაზღვრავს ბაზარზე შექმნილი ვითარების, ბრენდის პოზიციონირების სტრატეგიისა და კონკურენტების ანალიზის საფუძველზე. ფასდათმობებს და სავაჭრო აქციებს კომპანიის გაყიდვების მოცულობაზე დიდი ზეგავლენა აქვს და წარმოადგენს ბაზარზე პოზიციების შენარჩუნებისა და გაძლიერების მნიშვნელოვან მექანიზმებს.

ნედლეულისა და შესაფუთი მასალების ძირითადი წყაროები მდებარეობს საზღვარგარეთ, ძირითადად თურქეთში, რუსეთში, უკრაინაში, ა.შ.

ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

კომპანიას ლუდის ბაზარზე წამყვანი პოზიცია უკავია და 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის ფლობს დაახლოებით 47%, ხოლო გაზირებულ უალკოჰოლო ბიზნესში, „ნატახტარის“ ბრენდით, ბაზრის 11%-ს იკავებს, რაც ტრადიციული ლიმონათის ბიზნესის ბაზრის 43%-ია. აღნიშნული მაჩვენებლები ეფუძნება ბაზრის დამოუკიდებელი მკვლევარის, შპს „გამმას“ მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგებს. გამოკითხვა სს „ლომისის“ დაკვეთით 2018 წლის დეკემბერში ჩატარდა და არ არის საჯაროდ ხელმისაწვდომი.

საოპერაციო და ზედნადები ხარჯების დაზოგვით კომპანიამ გააუმჯობესა EBITDA და EBIT მაჩვენებლები, თუმცა ვალუტის კურსის მერყეობის გამო პერიოდის მოგება წინა წლის მაჩვენებელთან შედარებით შემცირდა. დაბალი კაპიტალური დანახარჯებისა და საბრუნავი კაპიტალის მართვის გაუმჯობესების წყალობით, 2018 წელს კომპანიის თავისუფალი ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად გაიზარდა. სტაბილურმა შემოდიხებებმა ამავე წელს წმინდა ვალდებულება (ვალდებულება - ნაღდი ფული)/EBITDA შეამცირა, წინა წელთან შედარებით

ხარისხის კონტროლი

კომპანიისათვის ერთერთი მთავარი პრიორიტეტია პროდუქტის ხარისხი. მაღალი სტანდარტების შესანარჩუნებლად ხელმძღვანელობა ზედმიწევნით იცავს ხარისხის პარამეტრებს როგორც ბაზარზე, აგრეთვე საწარმოო ინფრასტრუქტურაში. ხარისხის დაცვა კი მთელი კომპანიის მასშტაბით ერთ-ერთი მთავარი საწარმოო მაჩვენებელია.

კომპანია ფლობს სტანდარტების შემდეგ საერთაშორისო სერტიფიკატებს ჯანმრთელობის, ხარისხისა და უსაფრთხოების მიმართულებებით:

- **ISO 9001** – ხარისხის მართვის სისტემები;
- **ISO 22000** – საკვების უსაფრთხოების მართვის სისტემები;
- **ISO 180001** - ჯანმრთელობისა და შრომის უსაფრთხოების შეფასების სერია;
- **ISO 50001** – ენერგო-მართვის სისტემები;
- **ISO 17025** – ტესტირებისა და კალიბრაციის ლაბორატორიები.

აღნიშნული სერტიფიკატების მოპოვების შედეგად, კომპანიამ შეიმუშავა ისეთი პროცესები და მართვის სისტემები, რომლებიც უზრუნველყოფს ხარისხის შესაბამისი სტანდარტების არსებობასა და დაცვას.

რისკის მართვა

ზოგადი მიმოხილვა

კომპანიის ხელმძღვანელობა პერიოდულად ამოწმებს და აკვირდება ბიზნესთან და ზოგადად დარგთან დაკავშირებულ რისკებს და მათი ზემოქმედების შესამცირებლად იმუშავებს რისკის შემცირების გეგმებს. ამ თვალსაზრისით, კომპანიაში მოქმედებს „საწარმოო რისკების მართვის სისტემა“, რომლის მიხედვით, ყველა მოქმედი რისკი გამოვლინდება, შეფასდება და შემცირდება დეპარტამენტის უფროსის მიერ დადგენილი გეგმის მიხედვით. ხელმძღვანელობა ყველა რისკს პერიოდულად ამოწმებს და აფასებს. რეალური შედეგების მიმოხილვის საფუძველზე შესაძლებელია მოხდეს რისკის შემცირების გეგმის განახლება. ყველა რისკი, რომელსაც თან ახლავს შემცირების სამოქმედო გეგმა, შესაბამისი ვადებისა და პასუხისმგებელი პირების მითითებით, აისახება „საწარმოო რისკების მართვის სისტემაში“.

მზარდი კონკურენცია

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ადგილობრივ ლუდის მწარმოებელ კომპანიებს ძალუმთ ბაზრის რეალურ მოთხოვნასთან შედარებით ჭარბი წარმოების მიღწევა, რაც თავის მხრივ, ზრდის მარკეტინგული და გაყიდვის ხელშეწყობის დანახარჯებს და იწვევს მარჟების ეროზიას. მზარდი კონკურენციიდან მომდინარე პოტენციური რისკის შესამცირებლად კომპანია სისტემატურად ადგენს ახალი პროდუქტის შემუშავების გეგმებს, ახორციელებს აქტიურ მარკეტინგულ კამპანიებსა და გაყიდვების აქტივაციის გეგმებს, რათა ამის საშუალებით შეინარჩუნოს და გააძლიეროს ბაზარზე დაკავებული წამყვანი პოზიცია.

საცალო გამყიდველთა გაზრდილი კონკურენტუნარიანობა

მომხმარებელთა ქცევის ცვლილება და თანამედროვე ვაჭრობის კონსოლიდაცია იწვევს საცალო გამყიდველთა როლის ზრდას რაც გარკვეულწილად ამცირებს სამრეწველო კომპანიების უპირატესობას.

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ბაზრის მონაწილეებთან ურთიერთობათა აგება-გაძლიერებას სასიცოცხლო როლი ენიჭება რისკის შემცირების თვალსაზრისით. გარდა ამისა, მნიშვნელოვანი პროცესია თითოეული ბაზარზე მონაწილე საცალო გამყიდველზე საგანგებოდ მორგებული მომგებიანობის ანალიზი, რომლის მიზანია ეფექტურობის ვარდნის შემთხვევების გამოვლენა და აღმოფხვრა და გაყიდვების აქტივაციისა და ხელშეწყობის პოლიტიკების დაუყოვნებელი კორექტირება, რათა კომპანიამ შეძლოს დინამიურ გარემოსთან ადაპტირება.

სავალუტო რისკი

საწარმოო პროცესში იმპორტირებული ნედლეულისა და შესაფუთი მასალების მაღალი კონცენტრაცია, ვალუტის გაცვლის კურსების მერყეობის გამო, მომგებიანობის მაჩვენებლების მნიშვნელოვან გადახრებს იწვევს.

აღნიშნული ეფექტის შესამცირებლად კომპანია ჰეჯირების რამდენიმე საშუალებას მიმართავს, როგორებიცაა უცხოურ ვალუტაში ფულის გადინებისა და შემოდინების ფარდობის შენარჩუნება, ექსპორტის გაზრდითა და ღია სავალუტო პოზიციების შემცირებით. გარდა ამისა, შესყიდვების ჯგუფი მუდმივად მუშაობს ადგილობრივი მომწოდებლების აღმოჩენაზე, რათა თვითღირებულებაში იმპორტის წილი ადგილობრივი მიწოდებით ჩაანაცვლოს. ბოლო წლებში კომპანიამ მნიშვნელოვნად შეამცირა უცხოურ ვალუტაში აღებული სესხის ძირი, თანხის თანდათანობითი დაფარვით.

ლიკვიდობის რისკი

იმის გამო, რომ კომპანიის შესყიდვებისა და გაყიდვების დაფარვის პროცესები ერთმანეთს ზუსტად არ ემთხვევა, კომპანიას პოტენციური ლიკვიდობის რისკი წარმოექმნება. მის მისაღებ დონეზე დაწვევის მიზნით კომპანია საბრუნავი კაპიტალის მართვის სხვადასხვა მექანიზმს იყენებს. პირველ რიგში, საგანგებო ყურადღება ეთმობა თავისუფალი ფულადი ნაკადების მართვას, განსაკუთრებით იმის გათვალისწინებით, რომ წინა წელთან შედარებით 2018 წელს იგი საგრძნობლად გაიზარდა. გარდა ამისა, ხელმძღვანელობამ დაიწყო კრედიტით გადახდის პროცესის ოპტიმიზაცია, რამაც კომპანიას მეტი საშუალება მისცა ფულადი სახსრების ეფექტურად სამართავად.

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ფულადი ნაკადების გენერირებისა და კრედიტის მართვის მძლავრი პროცესის არსებობა კომპანიას ხელს უწყობს ლიკვიდობის რისკის მისაღებ დონეზე შენარჩუნებაში.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

დამფუძნებელი კომპანიისგან აღებულ სესხებზე ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის გამო კომპანიას ეკისრება საპროცენტო განაკვეთის რისკი. წინა წლების განმავლობაში რისკმა იმატა Libor კურსის თანდათანობით ზრდის გამო. თუ განაკვეთების ზრდა გაგრძელდა, ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს რისკის შემცირება ფიქსირებული და ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების მატარებელი სესხების პორტფელის დაბალანსების გზით.

საქონლის ფასის რისკი

გაყიდული საქონლის თვითღირებულება ძირითადად მოიცავს მასალების რისკს, რომლის ფასები მჭიდროდაა დაკავშირებული საქონელზე მსოფლიო ფასებთან. ამდენად, ნებისმიერ გადახრას მოგების საგრძნობი მერყეობის გამოწვევა შეუძლია. თითოეული ფინანსური წლის დასაწყისიდან შესყიდვების დეპარტამენტი აქტიურად არის ჩართული მომწოდებლებთან მოლაპარაკებების პროცესში, რათა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დააფიქსიროს ფასები და თავიდან აიცილოს მათი გაუთვალისწინებელი მერყეობა.

სამომავლო პერსპექტივები

კომპანია მიზნად ისახავს ბაზარზე პოზიციის გაძლიერებას და მხარს უჭერს ბაზრის წილის გასაზრდელად ახალი ბრენდების შემოტანისა და აქტიური მარკეტინგული კამპანიების განხორციელების სტრატეგიას.

ძლიერი ბრენდული პორტფელიდან გამომდინარე, ხელმძღვანელობა 2019 წლის განმავლობაში გაზრდილ საბაზრო მაჩვენებლებს ელის. 2019 წელს მოსალოდნელია გაყიდვების მოცულობის გაზრდა და ბევრად მაღალი EBIT ინდიკატორი. საბრუნავი კაპიტალის დაგეგმილმა გაუმჯობესებამ და შემცირებულმა კაპიტალურმა დანახარჯებმა კი თავისუფალი ფულადი ნაკადების გაუმჯობესება უნდა გამოიწვიოს.

დარგში მზარდი კონკურენციისა და მაღალი მარკეტინგული დანახარჯების, აგრეთვე საცალო გამყიდველთა უკეთესი პოზიციონირებით გამოწვეული მაღალი დანახარჯების მიუხედავად, კომპანია 2019 წელს სტაბილურ EBITDA-ს მოელის.

კომპანიას მიზნად აქვს დასახული, მაქსიმალურად აითვისოს ექსპორტის შესაძლებლობები ლიმონათის ბრენდში.

სოციალური პასუხისმგებლობა

კომპანია პასუხისმგებლიანად რეაგირებს ადგილობრივ საზოგადოებაში გარემოზე ზემოქმედების როლზე და ზომებს იღებს გარემოზე ზემოქმედების მაქსიმალურად შესამცირებლად. კომპანია ფლობს ნარჩენი წყლების გამწმენდ ნაგებობას, სადაც საწარმოო მიზნით გამოყენებული წყალი სუფთავდება გარეთ გაშვებამდე. ეს ნაგებობა უნიკალურია და ერთადერთია ქართულ ლუდის წარმოებაში ტექნოლოგიითა და გარემოსდაცვითი ნორმების დაცვის თვალსაზრისით.

კომპანია აქტიურადაა ჩართული საქველმოქმედო საქმიანობაში და ეხმარება ბავშვთა სახლს „ჩემი სახლი - საქართველო“. კომპანია საქველმოქმედო კამპანიის გაგრძელებას მომავალშიც გეგმავს.

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ლომისის“ მფლობელებსა და დირექტორთა საბჭოს:

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს „ლომისის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე სრული შემოსავლის, კაპიტალის ცვლილებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას ამავე თარიღით დასრულებული პერიოდისათვის, ასევე ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების მოკლე აღწერილობის ჩათვლით (ერთობლივად - „ფინანსური ანგარიშგება“).

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული პერიოდის ფულადი სახსრების მოძრაობას, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვმოქმედებდით კომპანიისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს დოკუმენტი „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსი“ (პბეკ კოდექსი). შესაბამისად, ჩვენ მიერ შესრულებული ეთიკური ვალდებულებები შეესაბამებოდა სხვა ეთიკურ მოთხოვნებს პბეკ კოდექსის სტანდარტებით. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მოვიპოვეთ საკმარისი და შესაბამისი აუდიტორული მტკიცებულებები მოსაზრების გამოსახატავად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია მენეჯმენტი. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მენეჯმენტის ანგარიშში შესულ ინფორმაციას, რომელიც მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშს.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი მოვალეობაა, გავცნოთ სხვა ინფორმაციას და, იმავდროულად, შევაფასოთ, ხომ არ არის სხვა ინფორმაცია ფინანსური ანგარიშგების ან აუდიტის პროცესში მოპოვებული ცოდნის არსებითად შეუსაბამო ან ხომ არ არის ის სხვაგვარად მნიშვნელოვნად არაზუსტი. თუ, ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე, დავადგინეთ, რომ ამ სხვა ინფორმაციაში მოცემულია არსებითად მცდარი ინფორმაცია, ჩვენ ვალდებული ვართ, გავაკეთოთ განცხადება ამ ფაქტის შესახებ.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, მოამზადოს ფინანსური ანგარიშგება ფასს-ის შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით, აუცილებელია ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს კომპანიის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების (ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის) უნარი, აგრეთვე, აუცილებლობის შემთხვევაში, განმარტოს ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს კომპანიის ლიკვიდაციას თუ საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

ხელმძღვანელობაზე პასუხისმგებელი პირები ვალდებული არიან, ზედამხედველობა გაუწიონ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ იმის საფუძვლიანი რწმუნება, რომ ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ჩვენი თვალსაზრისის გამომხატველი იქნება. საფუძვლიანი რწმუნება მაღალი ხარისხის რწმუნებას წარმოადგენს, მაგრამ, ამავდროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, აგრეთვე შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად თუ ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენა მოახდინოს ამ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე, აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში ვიყენებთ პროფესიულ შეფასებას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკების იდენტიფიცირებასა და შეფასებას; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის ვერ შემჩნევის რისკი შეცდომის შედეგად გაპარული არსებითი უზუსტობის ვერ შემჩნევის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარ განზრახული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით;
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის განზრახვას;
- ვაფასებთ სადრიცხო პოლიტიკების შესაბამისობას და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული პროგნოზებისა და განმარტებების მართებულობას;
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მხრიდან აღრიცხვის ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე საფუძველზე წარმოების თაობაზე და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ თვალსაზრისს, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის განუსაზღვრელობა ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ექვეყნე დააყენოს კომპანიის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ჩვენ ვალდებული ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ განმარტებებზე, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, შევცვალოთ კიდევ დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მას შემდეგ, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება კომპანია აიძულოს, შეწყვიტოს ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.

სხვა საკითხებს შორის, ჩვენ ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვატყობინებთ აუდიტის დაგეგმილ შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს, მათ შორის, შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილ მნიშვნელოვან ხარვეზებს.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისი მმართველობის ანგარიშის მომზადებაზე და ისეთი შიდა კონტროლის არსებობაზე რომელიც, მისი აზრით აუცილებელია თაღლითობისა თუ შეცდომებით გამოწვეული მცდარი ინფორმაციისგან თავისუფალი მმართველობის ანგარიშის მოსამზადებლად.

ჩვენ ჩავატარეთ პროცედურები იმის შესამოწმებლად, არის თუ არა მმართველობის ანგარიში მომზადებული ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად და მოიცავს თუ არა იგი ამავე კანონით გათვალისწინებულ ინფორმაციას.

პროცედურები შევასრულეთ და ჩავატარეთ საკუთარი შეფასებების საფუძველზე მათ შორის, გამოკითხვების, დოკუმენტაციის ანალიზისა და შემოწმების, კანონის მოთხოვნებთან კომპანიის პოლიტიკების, პროცედურების, მეთოდოლოგიებისა და ანგარიშგებული ინფორმაციის შედარებით, აგრეთვე რაოდენობრივი მონაცემებისა და სხვა ინფორმაციის გადათვლის, შედარებისა და შეჯამების საფუძველზე.

ჩვენი აზრით:

- 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის მმართველობის ანგარიში მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის მმართველობის ანგარიშში შესულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია;
- მმართველობის ანგარიშში შესული ინფორმაცია ყველა არსებითი თვალსაზრისით შეესაბამება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას.

შპს „დელოიტი და ტუმის“ სახელით
ჯონ რობინსონი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

სს „ლომისი“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
აქტივები				
გრძელვადიანი აქტივები				
ძირითადი საშუალებები	5	55,973	63,008	70,736
არამატერიალური აქტივები		471	570	682
სხვა გრძელვადიანი აქტივები		10	22	32
სულ გრძელვადიანი აქტივები		56,454	63,600	71,450
მიმდინარე აქტივები				
მარაგები	6	10,653	12,896	12,505
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	7	10,799	11,466	9,876
ფული და ფულის ეკვივალენტები	8	20,300	15,241	13,430
სულ მიმდინარე აქტივები		41,752	39,603	35,811
სულ აქტივები		98,206	103,203	107,261
კაპიტალი				
სააქციო კაპიტალი	9	20	20	20
საემისიო კაპიტალი		5,441	5,441	5,441
გაუნაწილებელი მოგება		(27,763)	(28,967)	(36,129)
სულ კაპიტალი		(22,302)	(23,506)	(30,668)
ვალდებულებები				
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
ადებული სესხები	10	96,784	-	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		96,784	-	-
მიმდინარე ვალდებულებები				
ადებული სესხები	10	12,310	114,480	124,824
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	11	10,461	11,131	12,088
საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა	12	953	1,098	1,017
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		23,724	126,709	137,929
სულ ვალდებულებები		120,508	126,709	137,929
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		98,206	103,203	107,261

მენეჯმენტის სახელით:

ჯუნეით არათი
გენერალური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

14-44 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „ლომისი“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
(ათასობით ქართულ ლარში)

შენიშვნა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	5 55,973	63,008	70,736
არამატერიალური აქტივები	471	570	682
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	10	22	32
სულ გრძელვადიანი აქტივები	56,454	63,600	71,450
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	6 10,653	12,896	12,505
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	7 10,799	11,466	9,876
ფული და ფულის ეკვივალენტები	8 20,300	15,241	13,430
სულ მიმდინარე აქტივები	41,752	39,603	35,811
სულ აქტივები	98,206	103,203	107,261
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	9 20	20	20
საემისიო კაპიტალი	5,441	5,441	5,441
გაუნაწილებელი მოგება	(27,763)	(28,967)	(36,129)
სულ კაპიტალი	(22,302)	(23,506)	(30,668)
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
აღებული სესხები	10 96,784	-	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	96,784	-	-
მიმდინარე ვალდებულებები			
აღებული სესხები	10 12,310	114,480	124,824
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	11 10,461	11,131	12,088
საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა	12 953	1,098	1,017
სულ მიმდინარე ვალდებულებები	23,724	126,709	137,929
სულ ვალდებულებები	120,508	126,709	137,929
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი	98,206	103,203	107,261

მენეჯმენტის სახელით:

გენერალური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

სს „ლომისი“

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
შემოსავალი	13	103,058	103,328
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	14	(61,630)	(60,918)
მთლიანი მოგება		41,428	42,410
გაყიდვისა და მარკეტინგის ხარჯები	15	(21,047)	(22,784)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	16	(10,991)	(11,196)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები, წმინდა	17	365	(846)
საოპერაციო მოგება		9,755	7,584
ფინანსური შემოსავალი	18	1,210	5,192
ფინანსური ხარჯები	19	(10,326)	(5,614)
მოგება მოგების გადასახადამდე		639	7,162
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		639	7,162
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ წლის სრული შემოსავალი		639	7,162

მენეჯმენტის სახელით:

ჯუნეით არათი
გენერალური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

14-44 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „ლომისი“

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
შემოსავალი	13	103,058	103,328
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	14	(61,630)	(60,918)
მთლიანი მოგება		41,428	42,410
გაყიდვისა და მარკეტინგის ხარჯები	15	(21,047)	(22,784)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	16	(10,991)	(11,196)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები, წმინდა	17	365	(846)
საოპერაციო მოგება		9,755	7,584
ფინანსური შემოსავალი	18	1,210	5,192
ფინანსური ხარჯები	19	(10,326)	(5,614)
მოგება მოგების გადასახადამდე		639	7,162
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		639	7,162
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ წლის სრული შემოსავალი		639	7,162

მენეჯმენტის სახელით:

ჯუნეით არათი
გენერალური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

14-44 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „ლომისი“

კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ბალანსი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	20	5,441	(36,129)	(30,668)
სულ პერიოდის სრული შემოსავალი	-	-	7,162	7,162
ბალანსი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	20	5,441	(28,967)	(23,506)
მოდIFIკაციის ზარალი სესხის პირობების ცვლილების გამო (შენიშვნა #10)	-	-	565	565
სულ პერიოდის სრული შემოსავალი	-	-	639	639
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	20	5,441	(27,763)	(22,302)

მენეჯმენტის სახელით:

ჯუნეით არათი
გენერალური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

14-44 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ბალანსი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	20	5,441	(36,129)	(30,668)
სულ პერიოდის სრული შემოსავალი	-	-	7,162	7,162
ბალანსი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	20	5,441	(28,967)	(23,506)
მოდიფიკაციის ზარალი სესხის პირობების ცვლილების გამო (შენიშვნა #10)	-	-	565	565
სულ პერიოდის სრული შემოსავალი	-	-	639	639
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	20	5,441	(27,763)	(22,302)

მენეჯმენტის სახელით:

გუნეთ არათი
გენერალური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

14-44 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „ლომისი“

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება მოგების გადასახადამდე		639	7,162
კორექტირება:			
ცვეთა და ამორტიზაცია		14,706	15,717
ფინანსური ხარჯი	19	6,839	5,522
საკურსო ზარალი / (შემოსავალი)	19	3,313	(4,120)
მარაგების ანარიცხები		84	767
ფასდათმობის ანარიცხები		400	465
ფინანსური შემოსავალი		(1,210)	(1,071)
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან		(94)	(12)
არაფულად ერთეულებზე კორექტირებული წმინდა შემოსავალი		24,677	24,430
კლება მარაგებში		2,160	(1,157)
კლება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		267	(1,590)
კლება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		(671)	(1,422)
კლება საგადასახადო ვალდებულებებში		(145)	83
გადახდილი პროცენტი		(6,572)	(5,495)
მიღებული პროცენტი		1,210	1,071
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ნაღდი ფული, წმინდა		20,926	15,920
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	5	(7,655)	(7,956)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		-	(6)
შემოსავალი სხვა გრძელვადიანი საშუალებებიდან		13	8
ძირითადი საშუალებების გაყიდვით მიღებული შემოსავალი		104	96
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ნაღდი ფული, წმინდა		(7,538)	(7,858)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
სესხების დაფარვა	10	(8,106)	7,233
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ნაღდი ფული, წმინდა		(8,106)	(7,233)
საკურსო სხვაობით მიღებული მოგება/ზარალი უცხოურ ვალუტაში ფლობილი ფულის ნაშთზე		(223)	982
წმინდა ზრდა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში		5,059	1,811
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	8	15,241	13,430
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	8	20,300	15,241

მენეჯმენტის სახელით:

ჯუნეით არათი
გენერალური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

14-44 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება მოგების გადასახადამდე		639	7,162
კორექტირება:			
ცვეთა და ამორტიზაცია		14,706	15,717
ფინანსური ხარჯი	19	6,839	5,522
საკუროსო ზარალი / (შემოსავალი)	19	3,313	(4,120)
მარაგების ანარიცხები		84	767
ფასდამოშების ანარიცხები		400	465
ფინანსური შემოსავალი		(1,210)	(1,071)
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან		(94)	(12)
არაფულად ერთეულებზე კორექტირებული წმინდა შემოსავალი		24,677	24,430
კლება მარაგებში		2,160	(1,157)
კლება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		267	(1,590)
კლება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		(671)	(1422)
კლება საგადასახადო ვალდებულებებში		(145)	83
გადახდილი პროცენტი		(6,572)	(5,495)
მიღებული პროცენტი		1,210	1,071
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ნაღდი ფული, წმინდა		20,926	15,920
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	5	(7,655)	(7,956)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		-	(6)
შემოსავალი სხვა გრძელვადიანი საშუალებებიდან		13	8
ძირითადი საშუალებების გაყიდვით მიღებული შემოსავალი		104	96
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ნაღდი ფული, წმინდა		(7,538)	(7,858)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
სესხების დაფარვა	10	(8,106)	7,233
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ნაღდი ფული, წმინდა		(8,106)	(7,233)
საკუროსო სხვაობით მიღებული მოგება/ზარალი უცხოურ ვალუტაში ფლობილი ფულის ნაშთზე		(223)	982
წმინდა ზრდა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში		5,059	1,811
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	8	15,241	13,430
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	8	20,300	15,241

მენეჯმენტის სახელით:

გენერალური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

14-44 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

იფს სხვისთვის

**2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

1. ზოგადი ინფორმაცია

კომპანია დაფუძნდა 1997 წლის 16 მაისს და ფუნქციონირებს საქართველოს რესპუბლიკაში. კომპანია არის სააქციო საზოგადოება შეზღუდული აქციების რაოდენობით, რომელიც დაფუძნდა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანია იყო „Efes Breweries International N.V.“, ხოლო საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე - „Anadolu Efes Group“.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ლუდისა და გაზიანი უალკოჰოლო სასმელების წარმოება და საბითუმო გაყიდვა საქართველოში და საზღვარგარეთ. კომპანიის საწარმოო ინფრასტრუქტურა განთავსებულია საქართველოში, სოფელ ნატახტარში.

კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია მცხეთის რაიონი, სოფელი ნატახტარი, საქართველო.

2018, 2017 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანია 100% არის „ფონდი ნატახტარის“ მფლობელი, რომელიც კომპანიის საქველმოქმედო საქმიანობას ეწევა.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენდა 375, 388 და 381, შესაბამისად.

2. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) გამოყენება

2018 კომპანიამ მიიღო და გამოიყენა შემდეგი ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები:

- ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები;
- ფასს 15 – ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (და დაკავშირებული განმარტებები);

კომპანიამ ფასს 15 და ფასს 9 პირველად გამოიყენა. ახალი სტანდარტების გამოყენებით გამოწვეული ცვლილებების ეფექტი და შინაარსი აღწერილია ქვემოთ.

ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ანაცვლებს ბასს 39 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ დაწყებული პერიოდებისათვის და აერთიანებს ფინანსური ინსტრუმენტების აღრიცხვის სამივე ასპექტს: კლასიფიკაცია და შეფასება; გაუფასურება; ჰეჯირების აღრიცხვა.

კომპანიამ ფასს 9 პროსპექტულად გამოიყენა მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით, საწყისი გამოყენების თარიღით - 2018 წლის 1 იანვარი. კომპანიამ შედარებითი ინფორმაცია არ გადააფასა და კვლავ უჩვენებს მას ბასს 39-ის შესაბამისად. ფასს 9-ის გამოყენებით გამოწვეული სხვაობები პირდაპირ გაუნაწილებელ მოგებაში აისახა.

ფასს 9-ის გამოყენების შედეგად შეიცვალა ფინანსურ აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების აღრიცხვის წესი, რადგან ბასს 39-ის გაწეული ზარალის მიდგომა ჩანაცვლდა მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (მსდ) მიდგომით. ფასს 9-ის თანახმად, კომპანია ვალდებულია, მსდ-ის რეზერვი აღიაროს ყველა ფინანსურ აქტივზე, რომელიც რეალური ღირებულებით არ არის აღრიცხული, მოგება-ზარალში და ასევე სახელშეკრულებო აქტივებზე. ფინანსური აქტივების მარტივი ბუნებიდან გამომდინარე, კომპანია გაუფასურებას გამარტივებული მიდგომით ანგარიშობს, მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე არსებობის მანძილზე მსდ-ის გამოყენებით.

ბანკში განთავსებული ყველა ნაშთი ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს შეფასებულია როგორც დაბალი საკრედიტო რისკის მატარებელი, რადგან ისინი სანდო საერთაშორისო საბანკო ინსტიტუტებშია განთავსებული.

**2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

საკრედიტო ლიმიტების საბანკო გარანტიებით დაზღვევის გამო, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე გაუფასურების აღიარება არ მომხდარა.

ფასს 15 – ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ანაცვლებს სტანდარტს: ბასს 18 – შემოსავლები და მასთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს და გარკვეული შეზღუდვებით, ვრცელდება ყველა შემოსავალზე, რომელიც კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიიღება. სტანდარტი გვთავაზობს კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის აღიარების ხუთეტაპიან მოდელს და მოითხოვს, რომ შემოსავლის აღიარება მოხდეს იმ ოდენობით, რომელიც ასახავს კლიენტისათვის საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ მოსალოდნელი ანაზღაურების ოდენობას.

ფასს 15 კომპანიებს ავალდებულებს, გამოიყენონ მსჯელობაზე დაფუძნებული შეფასება და კლიენტებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებზე მოდელის თითოეული ეტაპის გამოყენებისას მხედველობაში მიიღონ ყველა შესაბამისი ფაქტი და გარემოება. სტანდარტი ასევე განმარტავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს კონტრაქტის მოპოვების ზედნადები ხარჯებისა და მისი შესრულების პირდაპირი ხარჯების აღრიცხვა. ამასთანავე, ფასს 15 ითხოვს განმარტებითი შენიშვნების გაშიფვრას უფრო გაფართოებული სახით.

ფასს 15-ის ძირითადი პრინციპია, რომ კომპანიამ შემოსავლის აღიარებისას უნდა უზენაესი შეპირებული საქონლისა თუ მომსახურების კლიენტზე გადაცემა ისეთი თანხის სანაცვლოდ, რის მიღებასაც კომპანია ვარაუდობს ამ საქონლისა თუ მომსახურების სანაცვლოდ. კერძოდ, სტანდარტი გვთავაზობს ხუთეტაპიან მოდელს, რომელიც ამონაგების აღიარებაზე ვრცელდება:

- კლიენტთან დადებული კონტრაქტის იდენტიფიცირება;
- საკონტრაქტო ვალდებულებების დადგენა;
- ტრანზაქციის ფასის განსაზღვრა;
- ტრანზაქციის ფასის მიკუთვნება საკონტრაქტო ვალდებულებებთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) კომპანია საკონტრაქტო ვალდებულებას შეასრულებს.

ფასს 15-ის მიხედვით, კომპანია ამონაგებს აღიარებს საკონტრაქტო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელსა თუ მომსახურებაზე “კონტროლი” კლიენტს გადაეცემა.

კომპანიამ ფასს 15-ის გამოყენება დაიწყო 2018 წლის 1 იანვრიდან, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდით.

კომპანიამ შეაფასა სტანდარტის გამოყენების პრაქტიკული საშედავათო საშუალებები და დაადგინა, რომ ზოგიერთი მათგანი გამოყენებული უნდა იქნას შემოსავლის აღიარებისას სტანდარტის გამოყენების პროცესში. კერძოდ, ისეთ შემთხვევებში, როდესაც ანაზღაურების მიღებასა და საქონელზე კონტროლის გადაცემას შორის ერთი წელი ან ნაკლები დრო გავიდა, ხელმძღვანელობამ არჩია, არ აღერიცხა მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტები. დანარჩენ პრაქტიკულ საშედავათო საშუალებებს კომპანიის შემოსავლის აღიარებაზე დიდი ზეგავლენა არ ჰქონია და, ამდენად, მათი გამოყენება არ მომხდარა.

კომპანიის კონტრაქტორებთან თითოეული გაყიდვის ხელშეკრულების შეფასების შედეგად დადგინდა, რომ არსებობს მხოლოდ ერთ კომპონენტზე დაფუძნებული შესრულების ვალდებულება, ანუ დადგენილ პერიოდში დილერებისათვის პროდუქტის მიყიდვა და, ამდენად, ტრანზაქციის ფასი მხოლოდ ამ ვალდებულებას მიეწერება. გაყიდვის მომენტში კლიენტზე კონტროლის გადაცემის შემდეგ კომპანიის შესრულების ვალდებულება სრულდება და ხდება შემოსავლის აღიარება.

კომპანიას, ვალდებულების სრულად შესრულების შემდეგ, აქვს უპირობო უფლება ხელშეკრულებით განსაზღვრული ანაზღაურების მიღებაზე. მოთხოვნები, გადახდის პირობების შესაბამისად, ჩვეულებრივ მიიღება ორ თვეზე ნაკლებ ვადაში. კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების მიხედვით, შესრულების ყველა ვალდებულების თავდაპირველი ხანგრძლივობა ერთი წელი ან ნაკლებია.

გაყიდვის პირობები, ჩვეულებრივ, არ იძლევა დაბრუნების უფლებას. აღნიშნული არ ეხება მხოლოდ იმ შემთხვევებს, როდესაც დაფიქსირებულია წარმოების ხარვეზი. თუმცა, კლიენტებთან კარგი ურთიერთობის

**2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

შენარჩუნების მიზნით, კომპანია, , ვადაგასულ პროდუქტებს გონივრული რაოდენობის ფარგლებში იბრუნებს.

ცვლადი ანაზღაურება, ფასდათმობების სახით, შესაბამის პერიოდში მთლიან შემოსავალს აკლდება. 2018 წელს კომპანიამ არ აღიარა 8,182 ლარის ოდენობის შემოსავალი საბითუმო გაყიდვის ხელშეკრულებიდან, რომელშიც არსებული დილერებისათვის და სავაჭრო ობიექტებისთვის გათვალისწინებული იყო ფასდათმობები მოცულობების და ღირებულებების მიხედვით. .

ახალი და შესწორებული სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ შესულა

კომპანიას ჯერ არ გამოუყენებია ქვემოთ ჩამოთვლილი ახალი და რედაქტირებული ფასს-ები, რომლებიც უკვე გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ შესულა:

- ფასს 16 - იჯარა¹;
- ფასს 17 - სადაზღვევო კონტრაქტები²;
- შესწორებები ფასს 9 - წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი ანაზღაურებით¹;
- შესწორებები ბასს 28 - გრძელვადიანი წილები ასოცირებულ პირებსა და ერთობლივ საწარმოებში³;
- ფასს-ების წლიური გაუმჯობესების 2015-2017 წწ. ციკლი¹.
- შესწორებები ბასს 19 - თანამშრომელთა ანაზღაურება³;
- ფასიკ 23 - მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული არასარწმუნოება⁴;
- ფასს 10 - ცალკეული ფინანსური ანგარიშგება და ბასს 28 (შესწორება)⁵.

1. ძალაშია 2019 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
2. ძალაშია 2021 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
3. ძალაშია 2019 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
4. ძალაშია 2019 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ან მთლიანად რეტროსპექტული გამოყენებით ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული გამოყენებით, ჯამური ინფორმაციის რეტროსპექტულად ან პროსპექტულად გადაფასების გარეშე;
5. სტანდარტების საბჭოს ძალაში შესვლის თარიღი ჯერ არ დაუდგენია; თუმცა, შესწორებათა ვადამდელი გამოყენება ნებადართულია.

ფასს 16 - იჯარა

ფასს 16 გვთავაზობს საიჯარო გარიგებების გამოვლენას, და მათ შესაბამის აღრიცხვას ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოიჯარე, ასევე მეიჯარისთვის. ძალაში შესვლისას ეს სტანდარტი ჩაანაცვლებს იჯარის შესახებ არსებულ ბასს 17-სა და მასთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს, 2019 წლის 1 იანვარს და მას შემდეგ პერიოდებისათვის. კომპანიისათვის ფასს 16-ის პირველი გამოყენების თარიღი იქნება 2019 წლის 1 იანვარი.

კომპანიამ გადაწყვიტა, ფასს 16 მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომით გამოიყენოს, რაც ფასს 16:C5(b) შესაბამისია. ამდენად, სტანდარტის გამოყენების პირველ დღეს გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივები, მათ შორის მიწა, შენობა-ნაგებობები და გადამცემი ხაზები საიჯარო ვალდებულების ოდენობით აისახება. ცვლად ანაზღაურებიან აქტივებს და 12 თვეზე ნაკლები სახელშეკრულებო ვადის მქონე აქტივებს კომპანია გამონაკლისად აკლასიფიცირებს და იჯარას არ აღიარებს. გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივების ვადა 2-5 წელია. შესაბამისად, კომპანია შესადარის პერიოდს არ გადააფასებს. კომპანია გამოიყენებს ფასს 16-ზე გადასვლისას შესაძლებელ პრაქტიკულ გამონაკლისს და არ გადააფასებს, არის თუ არა კონტრაქტი იჯარა ან მოიცავს თუ არა იგი იჯარას.

ფასს 16-ში საიჯარო და მომსახურების კონტრაქტები ერთმანეთისგან განსხვავდება იმის მიხედვით, აკონტროლებს თუ არა მოცემულ აქტივს კლიენტი. საოპერაციო იჯარის (არასაბალანსო) და ფინანსური იჯარის (საბალანსო) განსხვავებები უქმდება და ნაცვლდება მოდელით, რომლის მიხედვით გამოყენების უფლების მქონე აქტივი და შესაბამისი ვალდებულება, ყველა სახის იჯარის შემთხვევაში, უნდა აღიაროს იჯარის მიმღებმა (აღრიცხოს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში). აღნიშნული არ ეხება დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარებსა და მოკლევადიან იჯარებს.

**2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

გამოყენების უფლების მქონე აქტივი თავდაპირველად აისახება მომავალი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, შემდგომში კი (გამონაკლისების გათვალისწინებით) თვითღირებულებისა და დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის სხვაობით, რომელიც საიჯარო ვალდებულების ნებისმიერი გადაფასებისას კორექტირდება. საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად აისახება აღიარების დღეს გადაუხდელი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით. ამის შემდგომ საიჯარო ვალდებულება კორექტირდება პროცენტისა და საიჯარო გადახდების ოდენობით, აგრეთვე, სხვა ფაქტორთა შორის, იჯარის ცვლილების გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ცვლილება ეხება ფულადი ნაკადების კლასიფიკაციას, რადგან ბასს 17-ით გათვალისწინებული საოპერაციო იჯარის გადახდები საოპერაციო ფულად სახსრებში აისახება; მეორე მხრივ, ფასს 16-ის მოდელით, საიჯარო გადახდები იყოფა ძირითად და პროცენტის ნაწილებად და, შესაბამისად, შედის ფინანსური და საოპერაციო ფულადი სახსრების გაანგარიშებაში.

იჯარის მიმღების მხარეს არსებული აღრიცხვისგან განსხვავებით, ფასს 16-ში იჯარის გამცემის მხრიდან აღრიცხვიანობის პრინციპები ბასს 17-თან შედარებით მნიშვნელოვანწილად იგივეა. იჯარის გამცემი მოვალეა, იჯარა ან საოპერაციო იჯარად ჩათვალოს ან ფინანსურ იჯარად.

ამასთანავე, ფასს 16 ითხოვს განმარტებითი შენიშვნების გაშიფვრას უფრო გაფართოებული სახით. კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ფასს 16-ის გამოყენებას მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შესწორება ფასს 9 - წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი ანაზღაურებით

ფასს 9-ის შესწორება განმარტავს, რომ იმის დასადგენად, აკმაყოფილებს თუ არა წინასწარი გადახდის მახასიათებელი SPPI პირობას, მხარეს, რომელიც ამ ოფციას გამოიყენებს, შეუძლია სათანადო ანაზღაურება წინასწარ გადაიხადოს ან მიიღოს წინასწარი გადახდის მიზეზის მიუხედავად. სხვა სიტყვებით, წინასწარი გადახდის მახასიათებლებმა უარყოფითი ანაზღაურებით SPPI ტესტი შეიძლება გაიაროს კიდევ.

კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ფასს 9-ის შესწორების გამოყენება საგრძნობ ზეგავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2018 წწ. ციკლი

წლიური რედაქტირებების პაკეტის ფარგლებში ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2018 წწ. ციკლი მოიცავს ოთხი სტანდარტის შესწორებას: ფასს 3 „ბიზნესების გაერთიანება“, ფასს 11 „ერთობლივი საქმიანობა“, ბასს 12 „მოგების გადასახადები“ და ბასს 23 „სესხის აღების ხარჯები“.

ბასს 12-ის შესწორება განმარტავს, რომ პირმა დივიდენდებზე მოგების გადასახადის შედეგები მოგება-ზარალში, სხვა სრულ შემოსავალში ან კაპიტალში უნდა ასახოს იმის მიხედვით, თუ სად მოხდა გასანაწილებელი მოგების მომტანი ტრანზაქციების თავდაპირველი აღიარება. აღნიშნული ეხება ყველა შემთხვევას, იმის მიუხედავად, განაწილებულ და გაუნაწილებელ მოგებას სხვადასხვა გადასახადის განაკვეთი ერიცხება თუ არა.

ბასს 23-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ შესაბამისი აქტივის გამოსაყენებლად ან გასაყიდად გამზადების შემდეგ დასაფარი დარჩა ნასესხები სახსრების რაიმე ნაწილი, აღებულ სესხებზე კაპიტალიზაციის კოეფიციენტის დათვლის პროცესში ეს სესხი უნდა შევიდეს იმ თანხებში, რომლებსაც კომპანია ზოგადად სესხულობს.

ფასს 3-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ კომპანიამ კონტროლი დაამყარა ისეთ ბიზნესზე, რომელიც ერთობლივ საქმიანობას წარმოადგენს, მან უნდა იხელმძღვანელოს ეტაპობრივად განხორციელებული გაერთიანების მოთხოვნებით, მათ შორის რეალური ღირებულებით გადაფასოს ერთობლივ საქმიანობაში ადრე ფლობილი წილი. ამ უკანასკნელში უნდა შევიდეს არააღიარებული აქტივები, ვალდებულებები და გუდვილი, რომელიც ერთობლივ საქმიანობასთან არის დაკავშირებული.

ფასს 11-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ კომპანია მონაწილეობს კომერციულ ერთობლივ საქმიანობაში, მაგრამ არ გააჩნია მასზე ერთობლივი კონტროლი, მოიპოვებს ერთობლივ კონტროლს მასზე, კომპანია არ გადააფასებს ერთობლივ საქმიანობაში მანამდე ფლობილ წილებს.

**2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

ყველა შესწორება ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის და გამოიყენება პროსპექტულად. ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.

კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ შესწორებათა გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასიკ 23 - მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული არასარწმუნოება

ფასიკ 23 გვთავაზობს საბუღალტრო საგადასახადო პოზიციის დადგენის მეთოდს ისეთ შემთხვევებში, როდესაც არსებობს მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული არასარწმუნოება. ინტერპრეტაცია პირებს ავალდებულებს:

- განსაზღვრონ, არასარწმუნო საგადასახადო პოზიციები ინდივიდუალურად შეაფასონ თუ ჯგუფად; და
- შეაფასონ, რამდენად სავარაუდოა, რომ საგადასახადო ორგანო მიიღებს გადასახადის გამოყენებული ან შემოთავაზებული დამუშავების წესს მოგების გადასახადის დეკლარაციაში:
 - თუ სავარაუდოა, მაშინ პირმა საბუღალტრო საგადასახადო პოზიცია უნდა დაადგინოს გამოყენებულ ან დაგეგმილ დამუშავებასთან თანმიმდევრულად.
 - თუ არ არის სავარაუდო, მაშინ პირმა არასარწმუნოების ეფექტი უნდა ასახოს საბუღალტრო საგადასახადო პოზიციის დადგენის წესში.

კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ შესწორებათა გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. მნიშვნელოვანი საღარიგებო პოლიტიკების მიმოხილვა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმ დაშვებით, რომ კომპანია არის ფუნქციონირებადი საწარმო და ოპერირებას გააგრძელებს უახლოეს საპროგნოზო მომავალში.

კომპანიის ფასს-ზე გადასვლის თარიღია 2017 წლის 1 იანვარი. გარკვეული გამოწვევებით, ფასს 1 კომპანიისგან მოითხოვს სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს მოქმედი ვერსიის რეტროსპექტულ გამოყენებას. ეს ვერსია გამოყენებული იქნა 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის საწყისი ფასს ანგარიშგებისა და შემდგომ პერიოდებში ანგარიშგების მომზადებისას ფასს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლომდე.

ვინაიდან კომპანია არ იყო ვალდებული, ასე მოქცეულიყო, და, შესაბამისად, არ მოუზადებია ფინანსური ინფორმაცია ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპების (ბასკ) შესაბამისად, შეჯამება წინა ბასკ და ფასს ანგარიშგებებს შორის წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი არ არის.

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ქართულ ლარში („ლარი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სხვაგვარად არის მითითებული.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა გარკვეული ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც აღირიცხება გადაფასებული მნიშვნელობებით ან რეალური ღირებულებებით თითოეული საღარიგებო პერიოდის ბოლოს, როგორც ახსნილია საღარიგებო პოლიტიკებში.

ისტორიული ღირებულება ეფუძნება საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ მიცემული ფასეული აქტივების სამართლიან ღირებულებას.

რეალური ღირებულება არის ის ფასი, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან შეფასებული სხვა შეფასების მეთოდით. აქტივის ან ვალდებულების რეალური ღირებულების შეფასებისას, კომპანია მხედველობაში იღებს აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეებიც მიიღებდნენ ამ მახასიათებლებს მხედველობაში აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას შეფასების თარიღისთვის. ამ ფინანსურ ანგარიშგებაში შეფასების და/ან გამჟღავნების

**2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

მიზნებისთვის რეალური ღირებულება განისაზღვრება სწორედ ამ საფუძველზე. აღნიშნული არ ეხება ტრანზაქციებს აქციებზე დაფუძნებულ გადახდით, რომლებიც რეგულირდება ფასს 2-ით, საიჯარო ტრანზაქციებს, რომლებიც რეგულირდება ბასს 17-ით და ისეთ ღირებულებებს, რომლებიც რეალური ღირებულების მსგავსია, მაგრამ არ არის რეალური ღირებულება, მაგალითად, ბასს 2-ით გათვალისწინებული წმინდა რეალიზებადი ღირებულება ან ბასს 36-ით გათვალისწინებული გამოყენების ღირებულება.

გარდა ამისა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, რეალური ღირებულების გაზომვა კლასიფიცირდება 1, 2, 3 დონეების მიხედვით და ეს დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად ხელმისაწვდომია ბაზარზე მონაცემები რეალური ღირებულების დასადგენად. ეს დონეები ახსნილია ქვემოთ:

- 1-ელი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის კომპონენტებს წარმოადგენს ის კომპონენტები, რომლებიც განსხვავდება 1-ელ დონეში მოცემული კოტირებული ფასებისგან და პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

ფუნქციონალური ვალუტა. კომპანიის თითოეული ერთეულის ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული ელემენტები აღრიცხულია კომპანიის საოპერაციო ეკონომიკური გარემოს ძირითად ვალუტაში („ფუნქციონალური ვალუტა“). კომპანიის დამფუძნებლის ფუნქციონალური ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“). კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების საპრეზენტაციო ვალუტაა ლარი. ყველა თანხა უახლოეს ათასობით ლარამდეა დამრგვალებული, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ურთიერთჩათვლა. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ურთიერთჩათვლება და წმინდა თანხით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას აქვს იურიდიული უფლება განახორციელოს აღიარებული თანხების ურთიერთჩათვლა და განზრახული აქვს მოახდინოს აქტივის ჩათვლა წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. ხარჯები შემოსავლიდან მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში არ იქცეოდა, თუ ამის ვალდებულებას ან უფლებას რომელიმე სტანდარტი ან ინტერპრეტაცია არ აწესებს ან არ არის განმარტებული კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკებში.

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები მოცემულია ქვემოთ.

შემოსავალი. კომპანია აწარმოებს და საბითუმო ბაზარზე ყიდის ლუდისა და გაზირებული უალკოჰოლო სასმელების რამდენიმე დასახელებას. გაყიდვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ხდება პროდუქტზე კონტროლის გადაცემა, კერძოდ, როდესაც პროდუქტი მიეწოდება საბითუმო გამყიდველს, ამ უკანასკნელს ენიჭება უფლებამოსილება პროდუქტების გასაღების არხისა და ფასის დადგენაზე და კომპანიას აღარ აქვს შეუსრულებელი ვალდებულება, რაც იმოქმედებდა საბითუმო გამყიდველის მიერ პროდუქტების მიღებაზე. მიწოდება ხორციელდება მაშინ, როდესაც პროდუქტი გადადის კომპანიის საწყობიდან, ცვეთისა და დანაკარგის რისკები გადადის საბითუმო გამყიდველზე და ეს უკანასკნელი პროდუქტებს იღებს გაყიდვის ხელშეკრულების შესაბამისი დებულებების მიხედვით.

კომპანია შესრულების ვალდებულებას ყველა შემდეგ შეთავაზებაზე აღიარებს დროის ერთ მომენტში, რადგან თითოეულ შეთავაზებაზე არის შესრულების მხოლოდ ერთი ვალდებულება.

შემოსავალი აღიარდება დამატებული ღირებულების გადასახადის გარეშე, მისაღები ან მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულებით. გაყიდვის პირობების მიხედვით, შემოსავლის ოდენობას აკლდება მოცულობის ან ღირებულების ფასდათმობები, რომლებიც დილერებზე ან სავაჭრო ობიექტებზე არის გათვალისწინებული.

საპროცენტო შემოსავალი. საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური აქტივიდან აღიარდება იმ შემთხვევაში, თუ სავარაუდოა, რომ ეკონომიკურ სარგებელს მიიღებს კომპანია და შემოსავლის ოდენობის სარწმუნოდ შეფასება შესაძლებელია. საპროცენტო შემოსავალი ირიცხება დროით საფუძველზე, დარჩენილი ძირითადი თანხისა და გამოყენებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გათვალისწინებით, რომელიც არის ის განაკვეთი, რომლითაც ზუსტად ხდება საპროგნოზო მომავალი ფულადი გადახდების დისკონტირება ფინანსური აქტივის სასიცოცხლო ციკლის განმავლობაში ამ აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას დაფიქსირებულ წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე.

იჯარა. იჯარა ფინანსურ იჯარად კლასიფიცირდება, თუ იჯარის პირობებით მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებული ყველა რისკი და სარგებელი გადაეცემა მოიჯარეს. ყველა სხვა იჯარა კლასიფიცირდება, როგორც საოპერაციო იჯარა.

კომპანია როგორც მოიჯარე

ფინანსური იჯარით ფლობილი აქტივები თავდაპირველად აღიარდება როგორც კომპანიის აქტივები იჯარის დაწყების დღეს რეალური ღირებულებით, ან მინიმალური საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, თუ ეს მაჩვენებელი პირველზე ნაკლებია. მეიჯარის მიმართ შესაბამისი ვალდებულება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში შედის როგორც ფინანსური იჯარის ვალდებულება.

საიჯარო გადახდები ნაწილდება ფინანსურ ხარჯებსა და იჯარის ვალდებულების შემცირებას შორის, რათა მიღებული იქნას მუდმივი საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების დარჩენილ ნაშთზე. ფინანსური ხარჯები დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალში, თუ ისინი პირდაპირ არ არის დაკავშირებულ კვალიფიციურ აქტივებთან, რა დროსაც ფინანსური ხარჯები კაპიტალიზდება კომპანიის სესხის აღების ხარჯების ზოგადი პოლიტიკის შესაბამისად (იხილეთ ქვემოთ). პირობითი იჯარები ხარჯად აღიარდება მათი გაწევის პერიოდში.

საოპერაციო იჯარის გადასახადები წრფივად აღიარდება იჯარის ვადის განმავლობაში. აღნიშნული არ ეხება ისეთ შემთხვევებს, როდესაც სისტემატიზაციის სხვა საფუძველი უკეთ განასახიერებს იჯარით აღებული აქტივიდან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების დროით სურათს. საოპერაციო იჯარით წარმოშობილი პირობითი გადახდები ხარჯად აღიარდება მათი გაწევის პერიოდში.

იმ შემთხვევაში, თუ საოპერაციო იჯარის გაფორმებასთან დაკავშირებულია შეღავათები, ისინი აღიარდება ვალდებულებად. შეღავათების ჯამური სარგებელი აღიარდება, როგორც საიჯარო ხარჯის შემცირება წრფივი დარიცხვის პრინციპით. აღნიშნული არ ეხება ისეთ შემთხვევებს, როდესაც სისტემატიზაციის სხვა საფუძველი უკეთ განასახიერებს იჯარით აღებული აქტივიდან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების დროით ტრენდს.

უცხოური ვალუტა. კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ისეთი ვალუტა რომელიც განსხვავდება კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტისაგან (უცხოური ვალუტა) აღიარებულია ტრანზაქციის თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსით. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი სახსრები გადაყვანილია მოცემულ თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით. რეალური ღირებულებით აღიარებული არაფულადი სახსრები, რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, გადაყვანილია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით იმ თარიღში, როდესაც მათი რეალური ღირებულება იქნა დადგენილი. გაცვლითი კურსით კონვერტაცია არ ეხება იმ არაფულად სახსრებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრულია ისტორიული ღირებულებით.

ფულადი სახსრების საკურსო სხვაობები აღიარებულია მოგება-ზარალში იმ პერიოდში, რომელშიც ისინი წარმოიშვა, გარდა:

- უცხოურ ვალუტაში აღებული სესხების საკურსო სხვაობებისა, რომლებიც ეხება მშენებლობის პროცესში მყოფ, მომავალში საწარმოო გამოყენებისთვის არსებულ აქტივებს, რომლებიც შედის იმ აქტივების ღირებულებებში, როდესაც ისინი განიხილება, როგორც უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების საპროცენტო ხარჯების კორექტირება;
- ისეთი უცხოური ოპერაციების გამო მისაღები ან გადასახდელი ფულადი სახსრების საკურსო სხვაობებისა, რომელთა ანგარიშსწორება არც იგეგმება და არც სავარაუდოა (რის გამოც ისინი შეადგენს წმინდა ინვესტიციას უცხოურ ოპერაციებში) და რომლებიც თავდაპირველად აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და კაპიტალიდან მოგება-ზარალში რეკლასიფიცირდება ფულადი სახსრების დაბრუნების შემდეგ.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას კომპანიის მიერ გამოყენებული გაცვლითი კურსები შემდეგნაირია:

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017
GEL/USD	2.6766	2.5922	2.6468
GEL/EUR	3.0701	3.1044	2.7940

მოკლევადიანი თანამშრომელთა ბენეფიტები. თანამშრომელთა მიმართ ხელფასების, წლიური შვებულების ხელფასისა და ავადმყოფობის გამო შვებულების ანაზღაურების ხარჯები ვალდებულებად აღიარდება შესაბამისი მომსახურების გაწევის პერიოდში ამ მომსახურებაში გადასახდელი ბენეფიტების არადისკონტირებული ღირებულებით.

თანამშრომელთა მოკლევადიან ბენეფიტებზე აღიარებული ვალდებულებები აისახება საანგარიშგებო დღემდე თანამშრომელთა მიერ გაწეულ მომსახურებაში გადასახდელი ბენეფიტების არადისკონტირებული ღირებულების ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებით.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი აღირიცხება საანგარიშგებო დღისათვის საქართველოს კანონმდებლობით მოქმედი ან არსებითად მოქმედი რეგულაციების შესაბამისად. 2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კომპანიების დაბეგვრის არსებული მოდელის ცვლილება, რომელიც ყველა პირისათვის, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა, ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვარს. ახალი მოდელი ითვალისწინებს გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრას 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრას 15%-იანი მოგების გადასახადით. ადრე მოქმედი მოდელით კომპანიებს მოგებას გადასახადამდე 15%-იანი გადასახადი ერიცხებოდა იმის მიუხედავად, იგი კომპანიაში რჩებოდა თუ დივიდენდების სახით გაიცემოდა.

მოგების გადასახადის დარიცხვის ახალი წესი კომპანიისათვის ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან. საგადასახადო ბაზა მოიცავს როგორც რეალურ, აგრეთვე ნაგულისხმევ მოგების განაწილებას, მათ შორის:

- განაწილებული მოგება;
- გაწეული ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომლებიც არაა კავშირში ეკონომიკურ საქმიანობასთან;
- საქონლის/მომსახურების უფასო მიწოდება ან/და სახსრების გადარიცხვა; და
- წარმოდგენილობითი ხარჯები, რომლებიც აჭარბებს საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას.

განაწილებულ მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადი აღიარდება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების მომენტისათვის და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება „მოგების გადასახადის“ ჯგუფში. მიმდინარე და წარსული პერიოდების მიმდინარე საგადასახადო აქტივი და საგადასახადო ვალდებულებები აისახება იმ თანხით, რომელიც, სავარაუდოდ უნდა გადაეხადოს საგადასახადო ორგანოებს ან მიღებულ იქნეს მათგან.

ზემოთ ჩამოთვლილ სხვა კომპონენტებზე დაწესებული გადასახადი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ჯგუფში „საგადასახადო ხარჯები“.

დაბეგვრის ახალი მოდელის ამოქმედების შედეგად, ტერმინი „აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზისი“ კარგავს ეკონომიკურ მნიშვნელობას და ბასს 12-ის „მოგების გადასახადები“ შესაბამისად განსაზღვრული საგადასახადო ვალდებულებები და აქტივები კომპანიების დაბეგვრის ახალ მოდელში აღარ მოქმედებს.

დამატებული ღირებულების გადასახადი . გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ) საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას ექვემდებარება პროდუქციისა თუ მომსახურების კლიენტებისთვის მიწოდებისთანავე. შეძენილ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის დაბრუნება ჩვეულებრივ შესაძლებელია გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის ხარჯზე დღგ-ის ანგარიშგაქტურის მიღებისთანავე. საგადასახადო ორგანოები უშვებენ დღგ-ის ნეტო ანგარიშსწორებას. გაყიდვასთან და შესყიდვასთან დაკავშირებული დღგ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აღიარდება ნეტო საფუძველზე. თუ მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი შექმნილია, გაუფასურების ზარალი აღირიცხება მოვალის მთლიანი (ბრუტო) თანხის გათვალისწინებით, დღგ-ის ჩათვლით.

**2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

2015 წლის 31 დეკემბრიდან მოყოლებული, ხელმძღვანელობა კომპანიის საგადასახადო ნაშთებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 7 დეკემბრის ბრძანება #407-ის შესაბამისად.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული შემდგომში დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალის რეზერვი, ასეთის საჭიროების შემთხვევაში..

მცირე მასშტაბის შეკეთების ხარჯები აღიარდება გაწევისას. ძირითადი საშუალებების მთავარი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზდება და ხდება ჩანაცვლებული ნაწილების თავიდან მოშორება.

ანგარიშგების თითოეული პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არის თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა აფასებს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განსაზღვრულია, როგორც აქტივის რეალურ ღირებულებას გამოკლებული მის გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უმაღლესი. საბალანსო ღირებულება ანაზღაურებად ღირებულებამდე მცირდება, ხოლო გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალში აღიარდება. წინა წლებში აქტივზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღდგება იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის გამოყენების ღირებულება ან რეალურ ღირებულებას გამოკლებული მასთან დაკავშირებული გაყიდვის ხარჯები შეიცვლება.

რეალიზაციიდან მიღებული მოგება-ზარალი განისაზღვრება საბალანსო ღირებულების ანაზღაურებად ღირებულებასთან შედარების შედეგად და აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სხვა შემოსავალსა და ხარჯებში.

ცვეთა. მიწას ცვეთა არ ერიცხება. სხვა ძირითად საშუალებებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, რათა ღირებულება გადანაწილდეს მათ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე ნარჩენ ღირებულებამდე. გაანგარიშებული სასარგებლო მომსახურების ვადები, ნარჩენი ღირებულებები და ცვეთის მეთოდი ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაიხედება და პროგნოზის ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პროსპექტულად. ცვეთის დარიცხვა ხდება შემდეგი წლიური განაკვეთებით:

	სასარგებლო მოხმარების ვადა, წელი
შენობა-ნაგებობები	30
მანქანა-დანადგარები	6-11
სატრანსპორტო საშუალებები	7
ავეჯი	7
სხვა ძირითადი საშუალებები	2-7

ნარჩენი ღირებულება არის ის შეფასებული ღირებულება, რასაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა ძირითადი საშუალებების ამ ერთეულის რეალიზაციით, რეალიზაციასთან დაკავშირებული გასვლის დანახარჯების გამოკლებით, ეს აქტივი რომ იყოს იმ ასაკისა და მდგომარეობის, რაც მოსალოდნელია მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის გასვლის შემდეგ. ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაიხედება თითოეული ფინანსური წლის ბოლოს და კორექტირდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ძირითადი საშუალების აღიარება შეწყვეტა ხდება რეალიზაციისას ან მაშინ, როდესაც ამ აქტივის გამოყენებით ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. ნებისმიერი მოგება ან ზარალი ძირითადი საშუალების რეალიზაციის ან ჩამოწერის შედეგად განისაზღვრება როგორც სხვაობა რეალიზაციით მიღებულ შემოსავალსა და მის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ძირითადი საშუალებების გაუფასურება. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანია განიხილავს მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებას რომ განსაზღვროს გაუფასურდა თუ არა რომელიმე აქტივი. გაუფასურების მაჩვენებლის არსებობის შემთხვევაში, დგინდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება, რომლის საშუალებითაც განისაზღვრება გაუფასურების ზარალის მასშტაბები (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). თუ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასება შეუძლებელია, კომპანია აფასებს იმ ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელსაც

ეს აქტივი მიეკუთვნება. თუ ღირებულების მიკუთვნების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძვლის დადგენა შესაძლებელია, კომპანიის აქტივები ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქნელ ინდივიდუალურ ერთეულზე. სხვა შემთხვევაში ხდება მათი მიკუთვნება ფულადი სახსრების წარმომქნელ უმცირეს ჯგუფებზე, რომელთათვისაც განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძვლის იდენტიფიცირება შესაძლებელია.

ანაზღაურებადი ღირებულება არის გასვლის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას საპროგნოზო მომავალი ფულადი ნაკადები მიმდინარე ღირებულებამდე დისკონტირდება გადასახადამდე არსებული დისკონტირების განაკვეთით და ასახავს ბაზარზე ფულის დღევანდელ ღირებულებას აქტივისთვის დამახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით, რომლის მიხედვითაც მომავალი ფულადი ნაკადების პროგნოზი არ კორექტირებულა.

თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეულის) ანაზღაურებადი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე მცირდება. გაუფასურების ზარალი დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, თუ შესაბამისი აქტივი გადაფასებული ღირებულებით არ არის ასახული, რა დროსაც გაუფასურების დანაკარგი განიხილება, როგორც გადაფასებული ღირებულების შემცირება.

იმ შემთხვევაში, თუ გაუფასურების ზარალის ანულირება მოხდება, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება იზრდება მის კორექტირებულ ანაზღაურებად ღირებულებამდე, მაგრამ ისე, რომ გაზრდილი საბალანსო ღირებულება არ აჭარბებდეს იმ საბალანსო ღირებულებას, რაც ღირებულებითაც აქტივი (ან ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეული) იქნებოდა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული მასზე წინა წლებში გაუფასურების ზარალის აღიარება რომ არ მომხდარიყო. გაუფასურების ზარალის ანულირება დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი გადაფასებული ღირებულებით არა არის შეფასებული, რა დროსაც გაუფასურების ზარალი განიხილება როგორც ზრდა გადაფასების შედეგად.

კომპანიის ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებები ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაიხედება გაუფასურების ნიშნების აღმოჩენის მიზნით. თუ ასეთი ნიშნები არსებობს, ფასდება აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულებები.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივის ან მისი ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება მის ანაზღაურებად ღირებულებას აჭარბებს. გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ძირითადი საშუალების ანაზღაურებადი ღირებულება არის გასვლის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას საპროგნოზო მომავალი ფულადი ნაკადები მიმდინარე ღირებულებამდე დისკონტირდება გადასახადამდე არსებული დისკონტირების განაკვეთით და ასახავს ბაზარზე ფულის დღევანდელ ღირებულებას აქტივისთვის დამახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით, რომლის მიხედვითაც მომავალი ფულადი ნაკადების პროგნოზი არ კორექტირებულა. ისეთი აქტივის შემთხვევაში, რომელიც ფულად შემოდიანებს არ გამოიმუშავებს სხვა აქტივებისგან დამოუკიდებლად, ანაზღაურებადი ღირებულება დგინდება ფულადი სახსრების წარმომქნელი იმ ერთეულის მიხედვით, რომელსაც ეს აქტივი ეკუთვნის.

თუ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება გაიზარდა, გაუფასურების ზარალი ანულირდება და აქტივის საბალანსო ღირებულება იცვლება ისე, რომ საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს საწყის საბალანსო ღირებულებას ცვეთის ან ამორტიზაციის გამოკლებით, რომლითაც აქტივი იქნებოდა შეფასებული, გაუფასურების ზარალი რომ მანამდე არ აღიარებულიყო.

არამატერიალური აქტივების შეძენა. სხვადასხვა დროს შეძენილი არამატერიალური აქტივები განსაზღვრული მომსახურების ვადით ბალანსზე აისახება თვითღირებულებით და აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. ამორტიზაცია ერიცხება წინასწარ განსაზღვრული მომსახურების ვადაზე წრფივი მეთოდის მიხედვით. სასარგებლო მომსახურების ვადა და ცვეთის მეთოდი გადაიხედება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ხოლო ხელახალი შეფასებიდან საბალანსო ღირებულების ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პროსპექტულად. ცალკემდგომად შეძენილი განუსაზღვრელი სასარგებლო

მომსახურების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები აისახება, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი გაუფასურების ზარალი.

მარაგები . სასაქონლო-მატერიალური მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებას და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების ღირებულება დგინდება “ფიფო” მეთოდის (პირველი შემოსავალი, პირველი გასავალი) მიხედვით. ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება არის ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი, რომლიდანაც გამოქვითულია გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები. ყოველი წლის განმავლობაში კომპანია მარაგების 100% ამოწმებს. მარაგები, რომელიც არ არის გამოსადეგ მდგომარეობაში, დაძველებულია ტექნიკური მოთხოვნების გამო ან დაზიანებულია, წლის განმავლობაში ერიცხება ანარიცხი.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსები აღირიცხება თვითღირებულებით, გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება როგორც გრძელვადიანი, თუ მასთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღება შესაძლებელი იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან თუ ის დაკავშირებულია ისეთ აქტივთან, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას ჩაითვლება გრძელვადიანად. აქტივების შეძენაზე გადახდილი ავანსები აქტივის საბალანსო ღირებულებაში გადადის მას შემდეგ, რაც კომპანია მოიპოვებს კონტროლს ამ აქტივზე და სავარაუდო გახდება, რომ ის მიიღებს აქტივთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ სარგებელს. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება მათთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. თუ არსებობს იმის ნიშანი, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებულ აქტივებს, საქონელს ან მომსახურებას კომპანია ვერ მიიღებს, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და გაუფასურების შესაბამისი ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

ანარიცხები. კომპანია ანარიცხს აღიარებს, როდესაც მას უჩნდება მიმდინარე ვალდებულება (სამართლებრივი ან კონსტრუქციული) წარსული მოვლენის გამო, სავარაუდოა, რომ ჯგუფს მოეთხოვება ამ ვალდებულების დაფარვა და ვალდებულების ოდენობის სარწმუნოდ გაზომვა შესაძლებელია.

ანარიცხად აღიარებული თანხა არის მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად საჭირო კომპენსაციის შეფასებული ოდენობა, ვალდებულებასთან დაკავშირებული რისკებისა და განუსაზღვრელობების გათვალისწინებით, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ანარიცხი ფასდება მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად სავარაუდოდ საჭირო ფულადი ნაკადებით. მისი საბალანსო ღირებულება არის ამ ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება (თუ ფულის დროში ღირებულების ეფექტი საკმარისად დიდია).

თუ ანარიცხის დასაფარად საჭირო ყველა ან ზოგიერთი ეკონომიკური სარგებელი მესამე მხარისგან უნდა იქნას მიღებული, მოთხოვნა აქტივად აღიარდება იმ შემთხვევაში, თუ კომპენსაციის მიღება თითქმის გარანტირებულია და მოთხოვნის ოდენობა კი, სარწმუნოდ გაზომვადი.

პირობითი აქტივები და ვალდებულებები. პირობითი ვალდებულებები ფინანსურ მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ აისახება. ისინი ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განიმარტება, თუ ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება შორეულ პერსპექტივაშია. პირობითი აქტივების აღიარება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ ხდება, მაგრამ ისინი ფინანსურ ანგარიშგებაში განიმარტება, თუ ეკონომიკური სარგებლის მიღება მოსალოდნელია.

ფინანსური ინსტრუმენტები. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარდება მაშინ, როდესაც კომპანია ხდება ინსტრუმენტების სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებით. თავდაპირველი აღიარებისას, გარიგების დანახარჯები რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვას ან გამოშვებას (გარდა იმ ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებებისა, რომლებიც მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით არის ასახული) შესაბამისად აკლდება ან ემატება მათ რეალურ ღირებულებას. გარიგების დანახარჯები, რომელიც პირდაპირ დაკავშირებულია მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებთან ან ფინანსურ ვალდებულებებთან, დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივები

თითოეული ფინანსურ აქტივად აღიარებული აქტივი ფასდება მთლიანად ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით, მისი კლასიფიკაციის გათვალისწინებით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია

თავდაპირველად ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება ისეთ აქტივად, რომელიც აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია დამოკიდებულია მისი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ბუნებაზე და კომპანიის მიერ მათი მართვის ბიზნეს-მოდელზე. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით ასახავს, თუ კმაყოფილდება ორივე შემდეგი პირობა:

- ფინანსურ აქტივს კომპანია ფლობს ისეთი ბიზნეს-მოდელით, რომლის ამოცანა არის ფინანსური აქტივების ფლობა მათგან ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირი თანხისა და მის დასაფარ ნაწილზე გადასახდელ საპროცენტო გადახდებს (SPPI)“. ამ შეფასებას SPPI ტესტი ეწოდება და ის ინსტრუმენტის დონეზე ხორციელდება.

სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც შემდეგ პირობებს აკმაყოფილებს, შემდგომში აღირიცხება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში:

- ფინანსურ აქტივს კომპანია ფლობს ისეთი ბიზნეს-მოდელით, რომლის ამოცანა მიიღწევა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებითა და ფინანსური აქტივის გაყიდვით; და
- ფინანსური აქტივის საკონტრაქტო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და მის დარჩენილ ნაწილზე პროცენტის გადახდებს.

სტანდარტულად, ყველა სხვა ფინანსური აქტივი შემდგომში აღირიცხება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში.

ზემოაღნიშნულის მიუხედავად, კომპანიამ შეიძლება გადაწყვიტოს, რომ ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარებისას გამოიყენოს შემდეგი შეუქცევადი პირობა/კლასიფიკაცია:

- კომპანიამ შეიძლება შეუქცევადად გადაწყვიტოს, წილობრივი ინვესტიციის რეალური ღირებულების შემდგომი ცვლილებები ასახოს სხვა სრულ შემოსავალში გარკვეული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში; და
- კომპანიამ შეიძლება შეუქცევადად დაადგინოს ისეთი სავალო ინვესტიცია, რომელიც აკმაყოფილებს სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ასახულის ან ამორტიზებული ღირებულებით ასახულის კრიტერიუმს, თუ ამ შემთხვევაში, მოხდება ბუღალტრული შეუსაბამობის სრული აღმოფხვრა ან მნიშვნელოვნად შემცირება.

არსებული გამოცდილების საფუძველზე, კომპანია ყველა აქტივს ფლობს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად. აქტივები პირველ ბიზნეს-მოდელში კლასიფიცირდება - „ფლობა ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით“.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის სავალო ინსტრუმენტის ამორტიზებული ღირებულების გამოთვლისა და შესაბამის პერიოდზე საპროცენტო შემოსავლის განაწილების მეთოდი.

ისეთი ფინანსური აქტივებისათვის, რომლებიც არ არის შესყიდული ან წარმოშობილი ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის ფინანსური აქტივები (ანუ ის აქტივები, რომელთა საკრედიტო რეიტინგი ხარვეზიანია საწყისი აღიარებისას), ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების (მათ შორის ტრანზაქციის ხარჯების, სხვა პრემიუმებისა და ფასდათმობების და იმ გადახდილი ან მისაღები საკომისიოებისა და ქულების დისკონტირებას, რომლებიც

**2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს), მაგრამ არა მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების დისკონტირებას ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებამდე თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე, ან (თუ მისაღებია) უფრო მოკლე ვადაში.

შესყიდული ან წარმოშობილი ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, კრედიტზე კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი იანგარიშება საპროგნოზო მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებითა და მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების გამოკლებით, საწყისი აღიარებისას სავალ ინსტრუმენტის ამორტიზებულ ღირებულებამდე.

ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება არის ის ღირებულება, რომლითაც ფინანსური აქტივი აისახება საწყისი აღიარებისას, ძირითადი გადახდების გამოკლებითა და ჯამური ამორტიზაციის დამატებით, საწყისი ოდენობასა და ვადის გასვლისას ოდენობას შორის სხვაობაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, რომელიც კორექტირებულია ზარალის რეზერვზე. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება არის ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება ზარალის რეზერვით კორექტირებამდე.

შემდგომში სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ან ამორტიზებული ღირებულებით აღიარებული სავალ ინსტრუმენტების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის შესყიდული ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება იმ ფინანსურ აქტივებს, რომლებსაც საკრედიტო ხარისხი შემდგომში გაუუარესდათ (იხილეთ ქვემოთ). ამ უკანასკნელი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ შემდგომ პერიოდებში ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის ფინანსურ ინსტრუმენტზე საკრედიტო რისკი გაუმჯობესდა და ეს ფინანსური აქტივი ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხისა აღარ არის, საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება მის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის შესყიდული ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, კომპანია საპროცენტო შემოსავალს აღიარებს თავდაპირველად აღიარებულ ამორტიზებულ ღირებულებაზე კრედიტზე კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. გამოთვლა მთლიან ღირებულებაზე არ გადადის მაშინაც კი, როდესაც ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი უმჯობესდება და ეს აქტივი ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის ფინანსურ აქტივად აღარ ითვლება.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, რომლებიც არ კვოტირდება აქტიურ ბაზარზე. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, გაუფასურების გამოკლებით. საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება მოკლევადიან მოთხოვნებს, სადაც დისკონტირების ეფექტი უმნიშვნელოა.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს და ფულს ბანკებში მოთხოვნამდე ან სამ თვეზე ნაკლები ვადის დეპოზიტებზე. ფული და ფულის ეკვივალენტები აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით ამორტიზებული ღირებულებით. შეზღუდული ნაშთები ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის არ შედის. შეზღუდულ ნაშთებში შედის ის ნაშთები, რომელთა კონვერტირება ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად საანგარიშო პერიოდის დასრულებიდან სულ მცირე თორმეტი თვის განმავლობაში შეზღუდულია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შესაფასებლად კომპანია იყენებს ფასს 9-ით გათვალისწინებულ გამარტივებულ მიდგომას, რომელშიც ყველა სავაჭრო მოთხოვნისა და სახელშეკრულებო აქტივისათვის გამოყენებულია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები (მსდ) არსებობის მანძილზე. ამდენად, ფულისა და ფულის ეკვივალენტების და სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში კომპანია საკრედიტო რისკის ცვლილებას არ ამოწმებს. ამის ნაცვლად ის თითოეულ საანგარიშგებო თარიღში

**2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

დანაკარგების რეზერვს აღიარებს არსებობის მანძილზე მსდ-ის საფუძველზე. კომპანია მიმართავს რეზერვების მიდგომას, რომელიც მის ისტორიულ საკრედიტო დანაკარგების გამოცდილებას ეფუძნება, რომელიც კორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსათვის დამახასიათებელი ფორვარდული ფაქტორებით. გაუფასურების მოდელთან ერთად კომპანია აგრეთვე იყენებს დებიტორების საკრედიტო რეიტინგებს, რომლებსაც გარე წყაროებიდან მოიპოვებს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს დეფოლტირებულად მიიჩნევს, თუ სახელშეკრულებო გადახდები 90 დღით არის ვადაგადაცილებული. თუმცა, ზოგიერთ შემთხვევაში, ფინანსური აქტივი დეფოლტის მდგომარეობაში მყოფად შეიძლება ჩაითვალოს, თუ შიდა ან გარე ინფორმაცია მიუთითებს, რომ ნაკლებ სავარაუდოა, კომპანიამ დარჩენილი სახელშეკრულებო თანხა სრულად მიიღოს მის მიერ ფლობილი კრედიტის საგარანტიო საშუალებების გამოუყენებლად.

ამოუღებელი აქტივები გაუფასურების დანაკარგების რეზერვიდან ჩამოიწერება აქტივის აღდგენის ყველა პროცედურის დასრულებისა და დანაკარგის ოდენობის განსაზღვრის შემდეგ. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი აღდგენა აღირიცხება გაუფასურების ზარალის ანგარიშზე წლის მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს მხოლოდ აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების საკონტრაქტო პირობების ვადის გასვლისას ან ამ ფინანსური აქტივისა და მის მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებლის სხვა მხარეზე გადაცემისას. თუ კომპანიამ მფლობელობის არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი არც სხვა პირს გადასცა და არც შეინარჩუნა და კვლავაც აკონტროლებს გადაცემულ აქტივს, კომპანია აღიარებს მასში შენარჩუნებულ წილს და მასთან დაკავშირებული თანხების გადახდის პოტენციურ ვალდებულებას. თუ კომპანიამ შეინარჩუნა ფინანსური აქტივის მფლობელობის არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, ის განაგრძობს ფინანსური აქტივის აღიარებას და აგრეთვე აღიარებს აღებული უზრუნველყოფილი სესხებიდან მიღებულ შემოსავალს.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივის აღიარების სრულად შეწყვეტისას, სხვაობა, ერთი მხრივ, აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და, მეორე მხრივ, სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული მიღებული და მისაღები ანაზღაურების ჯამს შორის, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

გარდა ამისა, სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ასახული სავალო ინსტრუმენტში განხორციელებული ინვესტიციის აღიარების გაუქმებისას, ინვესტიციების გადაფასების რეზერვში მანამდე დაგროვილი ჯამური მოგება ან ზარალი გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები და წილობრივი ინსტრუმენტები

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები შემდგომში აისახება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ან ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით ამორტიზებული ღირებულებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, აღებული სესხებისა და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ჩათვლით, თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების გამოკლებით. შემდგომში ისინი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

აღებული სესხები

აღებული სესხები თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით, გაწეული სესხის აღებასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით. რეალური ღირებულება დგინდება მსგავს ინსტრუმენტზე მოქმედი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. საწყისი აღიარების შემდეგ სესხები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური უკუგების მეთოდის გამოყენებით, ხოლო სხვაობა, თავდაპირველად აღიარებულ თანხასა და მოგებაში ან ზარალში აღიარებულ თანხას შორის, აღირიცხება როგორც საპროცენტო ხარჯი სესხის მოქმედების ვადის განმავლობაში.

აღებული სესხები მიმდინარე ვალდებულებებზე აღირიცხება, თუ კომპანიას არ აქვს უპირობო უფლება, ვალდებულების დაფარვა გადადოს საანგარიშგებო დღიდან სულ მცირე 12 თვით.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებები აისახება კონტრაგენტის მიერ კონტრაქტით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებისას. სავაჭრო ვალდებულებები თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებით, შემდგომში კი ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიის ვალდებულებები სრულდება, უქმდება ან ვადა გასდის. სხვაობა აღიარება-შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ და გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები დისკრეციული დივიდენდებით კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი. დამატებითი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ახალი აქციების გამოშვებას, კაპიტალში ნაჩვენებია, როგორც შემოსავლიდან გამოქვითვა გადასახადების გარეშე. სხვაობა მიღებულ ანაზღაურებასა და გამოშვებული აქციების ნომინალური ღირებულებას შორის კაპიტალში აღირიცხება როგორც საემისიო კაპიტალი.

4. კრიტიკული სააღრიცხვო დაშვებები და შეფასებები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენების პროცესში

კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას, რომლებიც აღწერილია შენიშვნაში #3, მენეჯმენტს ევალება შეფასებების, ვარაუდებისა და დაშვებების გაკეთება აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებთან დაკავშირებით, რომლებიც სხვა წყაროებში მკაფიოდ არ ჩანს. შეფასებები და დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და სხვა შესაბამის ფაქტორებს. რეალური შედეგები შეფასებებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს.

შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები რეგულარულად გადაიხედება. სააღრიცხვო შეფასებების კორექტირება აღიარდება ამ კორექტირების გაკეთების პერიოდში, თუ კორექტირება მხოლოდ იმ პერიოდზე მოქმედებს, და აღიარდება კორექტირების და შემდგომ პერიოდებში, თუ კორექტირება მოქმედებს მიმდინარე და მომავალ პერიოდებზე.

ქვემოთ ჩამოთვლილია ის კრიტიკული შეფასებები, პროგნოზების მომცველი შეფასებების გარდა (იხილეთ ქვემოთ), რომლებიც კომპანიის მენეჯმენტმა გააკეთა კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენების პროცესში და რომელთაც ყველაზე დიდი ეფექტი ჰქონდა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციების საწყისი აღიარება. ბიზნეს საქმიანობისას ჯგუფი ტრანზაქციებს ახორციელებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9-ის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება უნდა მოხდეს რეალური ღირებულებით. იმის დასადგენად, ტრანზაქცია საბაზრო განაკვეთით ფასდება, თუ არასაბაზრო განაკვეთით, თუ აქტიური ბაზარი არ არსებობს, გამოიყენება შეფასება. შეფასება ხდება დაუკავშირებელ მხარეებთან მსგავსი ტრანზაქციის ფასებისა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზით.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების ვადა . ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა დგინდება მენეჯმენტის შეფასებით და ეფუძნება მსგავს აქტივებზე არსებულ გამოცდილებას. მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება ხდება აქტივების გამოყენებით. თუმცა, სხვა ფაქტორები, მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ფიზიკური ცვეთა ხშირად იწვევს ამ ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას.

მენეჯმენტი დარწმუნდა სასარგებლო მომსახურების ვადას აფასებს აქტივების მიმდინარე ტექნიკური მდგომარეობითა და იმ მოსალოდნელი პერიოდით, რომლის განმავლობაში მენეჯმენტი ვარაუდობს სარგებლის მიღებას. მხედველობაში მიიღება შემდეგი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოხმარების სავარაუდო ფორმა; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, საოპერაციო ფაქტორებისა და ტექნიკური მომსახურების

**2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

პროგრამის გათვალისწინებით; და (გ) ტექნიკური ან კომერციული მოძველება ბაზრის მდგომარეობის ცვლილებიდან გამომდინარე.

ფასდათმობების გაანგარიშება. მომხმარებლის ტიპის მიხედვით, კომპანია ფასდათმობების სხვადასხვა სქემას იყენებს. ფასდათმობები ძირითადად პირობითია და დამოკიდებულია წინასწარ განსაზღვრული პირობების შესრულებაზე, მათ შორის მოცულობისა და ღირებულების მაჩვენებლებზე. ფასდათმობები აღიარდება სავარაუდო რეალიზაციის მაჩვენებლების მიხედვით. პროგნოზი ეფუძნება გაყიდვების ისტორიულ და მიმდინარე ინფორმაციას. მომხმარებლებისთვის მიცემული ფასდათმობის დარიცხვა აღიარდება თითოეულ საანგარიშგებო დღეს, ამ თარიღამდე მოსალოდნელი ან რეალური მოცულობის ან ღირებულების საფუძველზე. ფასდათმობები განიხილება შემოსავლის შემცირებად. თანხის კლასიფიცირება საოპერაციო ხარჯად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც კლიენტისათვის მისი გადახდა დაკავშირებულია კონკრეტულ მომსახურებასთან.

საგადასახადო კანონმდებლობა და ანარიცხების აღრიცხვა. როგორც #22 შენიშვნაშია განხილული, საგადასახადო კანონმდებლობის დაცვა საქართველოში დიდწილად ინტერპრეტაციებზეა დამოკიდებული და შეიძლება ექვეყნულ დადგეს საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. კომპანიის განუსაზღვრელი საგადასახადო პოზიციებს მენეჯმენტი თითოეულ საანგარიშგებო დღეს აფასებს. ვალდებულებები მოგების გადასახადის პოზიციებზე აღირიცხება, თუ მენეჯმენტის აზრით, ეს პოზიციები ნაკლებად დადგება ექვეყნულ, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების თარიღისათვის არსებითად ან მთლიანად ამოქმედებული საგადასახადო ნორმების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. ჯარიმების, პროცენტისა და სხვა გადასახადების ვალდებულებები აღიარდება მენეჯმენტის პროგნოზის საფუძველზე, თუ რა ხარჯი იქნება საჭირო საანგარიშგებო დღეს ვალდებულების დასაფარად. პროგნოზი რეალური შედეგებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს.

5. ძირითადი საშუალებები

მომრაობა ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებებში იყო:

	მიწა და შენობა ნაგებობები	მანქანა დანადგარები	სატრანსპორტო საშუალებებები	ავეჯი და აქსესუარები	სხვა მატერიალური აქტივები	მიმდინარე მშენებლობები და დაუმონტაჟებელი ტიქნიკა	სულ
ღირებულება							
1 იანვარი, 2017	19,399	104,227	4,671	1,067	66,591	472	196,427
დამატება	185	987	582	105	4,370	1,727	7,956
რეალიზაცია	-	(32)	(474)	(1)	(574)	-	(1,081)
ტრანსფერი	1	1,015	-	39	511	(1,566)	-
31 დეკემბერი, 2017	19,585	106,197	4,779	1,210	70,898	633	203,302
დამატება	97	1,732	342	55	3,384	2,045	7,655
რეალიზაცია	-	(246)	(400)	(4)	(107)	-	(757)
ტრანსფერი	113	1,200	-	-	910	(2,223)	-
31 დეკემბერი, 2018	19,795	108,883	4,721	1,261	75,085	455	210,200
დაგროვილი ცვეთა							
1 იანვარი, 2017	4,009	71,023	2,150	798	47,711	-	125,691
ცვეთის ხარჯი	631	5,572	656	95	8,645	-	15,599
რეალიზაცია	-	(22)	(407)	-	(567)	-	(996)
31 დეკემბერი, 2017	4,640	76,573	2,399	893	55,789	-	140,294
ცვეთის ხარჯი	639	5,841	665	102	7,431	-	14,678
რეალიზაცია	-	(244)	(394)	(4)	(103)	-	(745)
31 დეკემბერი, 2018	5,279	82,170	2,670	991	63,117	-	154,227
საბალანსო							
ღირებულება							
1 იანვარი, 2017	15,390	33,204	2,521	269	18,880	472	70,736
31 დეკემბერი, 2017	14,945	29,624	2,380	317	15,109	633	63,008
31 დეკემბერი, 2018	14,516	26,713	2,051	270	11,968	455	55,973

**2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

მიმდინარე მშენებლობები და დაუმონტაჟებელი ტექნიკა დაკავშირებულია საწარმოო ინფრასტრუქტურის გაფართოებასთან. 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის, ეს ჯგუფი მოიცავს შემდეგ პროექტებს: ავსების ნაწილის იატაკის განახლება, ახალი საკასრე ხაზი, საფუვრის ავზი და წყლის მიმწოდებელი ტექნიკა, რაც ერთად მიმდინარე მშენებლობების 80% შეადგენს.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისათვის სრულად გაცვეთილი ძირითადი საშუალებების ღირებულება შეადგენს 56,170 ათას და 41,676 ათას ლარს, შესაბამისად.

6. მარაგები

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
ნედლეული	5,517	6,950	5,955
დაუმთავრებელი წარმოება	925	1,012	1,076
მზა პროდუქცია	1,245	2,308	1,385
სათადარიგო და სხვა მარაგები	4,490	4,066	4,762
ანარიცხი დაძველებულ მარაგებზე	(1,524)	(1,440)	(673)
სულ მარაგები	10,653	12,896	12,505

მარაგების გაუფასურების ანარიცხის მოძრაობა:

	2018	2017
ბალანსი წლის დასაწყისში	(1,440)	(673)
დამატება წლის განმავლობაში	(532)	(919)
წინა წლის ანარიცხის აღდგენა	448	152
ბალანსი წლის ბოლოს	(1,524)	(1,440)

7. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
სავაჭრო მოთხოვნები (ადგილობრივი)	7,949	8,056	7,779
სავაჭრო მოთხოვნები (ექსპორტი)	6	472	768
მომწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები	411	978	545
წინასწარ დაფარული ხარჯები	1,662	1,116	387
სხვა	771	844	397
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10,799	11,466	9,876

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის მომხმარებლების საშუალო საკრედიტო პერიოდი იყო 24 დღე.

8. ფული და ფულის ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
ნაღდი ფული სალაროში	4	14	-
ნაღდი ფული ბანკებში	20,296	15,227	13,430
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	20,300	15,241	13,430

**2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

9. სააქციო კაპიტალი

დამტკიცებული სააქციო კაპიტალი შეადგენდა 20,000 ჩვეულებრივ აქციას (31 დეკემბერი, 2018, 2017 და 1 იანვარი 2017: 20,000 აქცია), ნომინალური ღირებულებით 1 ლარი თითო აქციაზე (31 დეკემბერი, 2018, 2017 და 1 იანვარი 2017: 1 ლარი თითო აქციაზე). თითოეული გამოშვებული ჩვეულებრივი აქცია იყო სრულად გადახდილი. თითოეული ჩვეულებრივი აქცია ატარებს ერთი ხმის უფლებას.

საემისიო კაპიტალი წარმოადგენს ნამეტს მიღებულ კომპენსაციასა და გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებას შორის.

10. აღებული სესხები

	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი 2017	ვადა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე						
EBI 1 სესხი	USD	4%+3 თვე Libor	31/12/2020	109,094	105,899	108,111
EBI 2 სესხი	USD	4%+3 თვე Libor	31/12/2017	-	8,581	10,619
EBI 3 სესხი	USD	4%+3 თვე Libor	31/12/2017	-	-	3,446
EBI 4 სესხი	USD	4%+3 თვე Libor	31/12/2017	-	-	2,648
სულ სესხები				109,094	114,480	124,824
სესხების გრძელვადიანი ნაწილი				96,784	-	-
სესხების მოკლევადიანი ნაწილი				12,310	114,480	124,824

2018 წლის 1 იანვრიდან მოქმედებაში შევიდა ხელშეკრულების ცვლილება სესხის ვადის გაგრძელების შესახებ, რომელიც ხელმოწერილი იქნა კომპანიის და „Efes Breweries International N.V.“ - ის მიერ. შეტანილი ცვლილების მიხედვით, კომპანიის ვალდებულება, გადაეხადა სესხი 2017 წლის 31 დეკემბრამდე, გახანგრძლივდა 2020 წლის 31 დეკემბრამდე. ცვლილების შედეგად, სესხებზე საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრა, როგორც ჯამური მარჟა 4% + სამთვიანი LIBOR, ნაცვლად 3.5% + სამთვიანი LIBOR-ისა.

კომპანიამ მცირე მოდიფიკაციების ეფექტი განსაზღვრა ფასს 9-ის მოთხოვნის მიხედვით და აღიარა 2018 წლის 1 იანვარს აღიარებული ცვლილებით გამოწვეული ზარალი. ცვლილებით გამოწვეული ზარალი ტოლია სხვაობისა, რომელიც არსებობს საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული თავდაპირველი და მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებებს შორის. ცვლილებით გამოწვეული ზარალი 565 ათასი ლარის ოდენობით კომპანიამ აღიარა პირდაპირ კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში.

ფინანსური საქმიანობით წარმოშობილი ვალდებულებების შედარება

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ვალდებულებების ცვლილებები, რომლებიც წარმოშობილია ფინანსური საქმიანობიდან, მათ შორის ფულადი და არაფულადი ცვლილებები. ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებები არის ის ვალდებულებები, რომელთა ფულადი ნაკადები ჯგუფის ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში კლასიფიცირებული იყო ან იქნება როგორც ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან.

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

	1 იანვარი 2018	ფინანსური ფულადი ნაკადები (i)	ცვლილება სესხის პირობებში	სხვა ცვლილებებ ი (ii)	არაფულადი ცვლილება საკურსო ზარალი	31 დეკემბერი 2018
აღებული სესხები	114,480	(8,106)	(565)	267	3,018	109,094
	114,480	(8,106)	(565)	267	3,018	109,094
	1 იანვარი 2017	ფინანსური ფულადი ნაკადები (i)	ცვლილება სესხის პირობებში	სხვა ცვლილებებ ი (ii)	არაფულადი ცვლილება საკურსო მოგება	31 დეკემბერი 2017
აღებული სესხები	124,824	(7,233)	-	27	(3,138)	114,480
	124,824	(7,233)	-	27	(3,138)	114,480

- i) ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში სესხებიდან მიღებულ შემოსულობებსა და გადახდებს შორის სხვაობა წარმოადგენს დაკავშირებული მხარისგან მიღებული სესხის ცვლილებას.
ii) სხვა ცვლილებები მოიცავს დარიცხულ და გადახდილ პროცენტს.

11. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
სავაჭრო ვალდებულებები	8,823	10,299	10,817
მიღებული ავანსები	316	235	443
თანამშრომლებისთვის განკუთვნილი გადასახადები	665	214	34
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	657	383	794
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	10,461	11,131	12,088

12. საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა

მოგების გადასახადების შედარება

2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა მიიღო, ხოლო პრეზიდენტმა ხელი მოაწერა კორპორაციული საგადასახადო კოდექსის ცვლილებებს, რომლებიც ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვარს. კოდექსი ქართულ კომპანიებსა და რეზიდენტი კომპანიების მუდმივ წარმომადგენლობებზე, აგრეთვე გარკვეულ საფინანსო ინსტიტუტებზე ვრცელდება.

წინა საგადასახადო რეჟიმი, რომლის მიხედვით, კომპანიები წლიური დასაბეგრი მოგების მიხედვით იხდიდნენ გადასახადს, ჩანაცვლდა სისტემით, რომლის მიხედვით გადასახადის გადახდა მოხდება მხოლოდ კორპორაციული მოგების განაწილების შემთხვევაში.

აღნიშნულმა ცვლილებამ მყისიერი ეფექტი იქონია კომპანიის გადავადებულ გადასახადზე, რადგან გაქრა დროებითი სხვაობები გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და საგადასახადო ბაზისებს შორის. ცვლილების შედეგად, გადავადებული საგადასახადო აქტივების ნაშთი, რომელიც წინა პერიოდებში წარმოშობილ, აღიარებულ დროებით სხვაობებს განეკუთვნებოდა, 2016 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სრულად ჩამოიწერა.

2016 წლიდან მოყოლებული, საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები გროვდება ერთ საგადასახადო ანგარიშზე საქართველოს შემოსავლების სამსახურთან. გაანგარიშება ხდება ნეტო საფუძველზე. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დამატებითი ღირებულების გადასახადის ვალდებულება, აქციზის გადასახადი

სს „ლომისი“

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

და სხვა წინასწარ გადახდილი გადასახადი გროვდება საგადასახადო ვალდებულებების (წმინდა) ანგარიშზე ფინანსურ ანგარიშგებებში.

13. შემოსავალი

	2018	2017
შემოსავალი ადგილობრივი ბაზრიდან	70,610	79,190
შემოსავალი ექსპორტიდან	32,448	24,138
სულ შემოსავალი	103,058	103,328

14. რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება

	2018	2017
მოხმარებული ნედლეული და სახარჯი მასალები	(43,676)	(46,069)
საწარმოო ზედნადები ხარჯები	(17,954)	(14,849)
სულ რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	(61,630)	(60,918)

15. გაყიდვისა და მარკეტინგის ხარჯები

	2018	2017
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	(7,638)	(8,943)
ხელფასის ხარჯი	(5,302)	(5,122)
რეკლამისა და მარკეტინგის ხარჯი	(5,072)	(5,849)
ბიზნეს-სერვისების ხარჯი	(944)	(733)
ავტოსატრანსპორტო ხარჯები	(861)	(824)
დაზიანებები და ზარალი	(487)	(411)
სხვა გაყიდვისა და მარკეტინგის ხარჯები	(743)	(902)
სულ გაყიდვისა და მარკეტინგის ხარჯები	(21,047)	(22,784)

16. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2018	2017
ხელფასის ხარჯი	(5,288)	(5,418)
საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯი	(1,837)	(1,895)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	(969)	(851)
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	(819)	(853)
ბიზნეს-სერვისები	(396)	(436)
დაზიანებები და ზარალი	(234)	(250)
ჩატვირთვის მომსახურების ხარჯი	(185)	(187)
პროფესიული მომსახურება	(163)	(124)
დაზღვევის ხარჯები	(157)	(183)
ავტოსატრანსპორტო ხარჯები	(124)	(133)
IT ხარჯები	(106)	(155)
წარმომადგენლობითი და მივლინების ხარჯები	(91)	(131)
სხვა საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(622)	(580)
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(10,991)	(11,196)

სს „ლომისი“

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

17. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები, წმინდა

სხვა საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2018	2017
ნარჩენებისა და ჯარტის გაყიდვის ხარჯები	(120)	(220)
მოძველებული მარაგების ანარიცხი	(84)	(767)
საგადასახადო ხარჯები გარდა სამშენსავლოს ხარჯებისა	-	(350)
სხვა	(226)	(170)
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	(430)	(1,507)

სხვა საოპერაციო შემოსავალი მოიცავს:

	2018	2017
შემოსავალი ნარჩენების და ჯარტის გაყიდვიდან	467	266
დაზღვევის ანაზღაურება	17	59
საიჯარო შემოსავალი საწყობებიდან	13	13
სხვა	298	323
სულ სხვა საოპერაციო შემოსავალი	795	661
სხვა საოპერაციო შემოსავლები და ხარჯები, წმინდა	365	(846)

18. ფინანსური შემოსავალი

	2018	2017
ფინანსური შემოსავალი	1,210	1,072
გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული მოგება, წმინდა	-	4,120
სულ ფინანსური შემოსავალი	1,210	5,192

19. ფინანსური ხარჯები

	2018	2017
საპროცენტო ხარჯი	(6,839)	(5,522)
გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული ზარალი, წმინდა	(3,313)	-
საბანკო ხარჯები	(174)	(92)
სულ ფინანსური ხარჯები	(10,326)	(5,614)

20. ფინანსური ინსტრუმენტები

რეალური ღირებულება ანალიზდება რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით: (1) პირველი დონის მონაცემების საზომია აქტიურ ბაზრებზე იდენტური აქტივების ან ვალდებულებებისთვის კვოტირებული (არაკოტირებული) ფასები. (2) მეორე დონის საზომი არის შეფასების ტექნიკა აქტივებზე ან ვალდებულებებზე დაკვირვებადი (პირდაპირ - მაგალითად, ფასები, ან ირიბად - ანუ ფასებიდან მიღებული) მონაცემების გამოყენებით, ხოლო (3) მესამე დონის საზომი არის ისეთი შეფასებები, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ არადაკვირვებადი მონაცემები). ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია რეალური ღირებულების იერარქიაში მენეჯმენტის მიერ ხორციელდება. თუ რეალური ღირებულების აღსარიცხად გამოიყენება ისეთი დაკვირვებადი მონაცემები, რომელთაც მნიშვნელოვანი კორექტირება ესაჭიროება, მაშინ ეს მესამე დონეს მიეკუთვნება. შესაფასებელი მონაცემების მნიშვნელობა ფასდება მთლიანობაში სამართლიან ღირებულებაში მისი წონის მიხედვით.

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

ის აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით არ აღირიცხება, მაგრამ რომელთა რეალური ღირებულება განმარტებულია. იერარქიაში დონის მიხედვით გაანალიზებული რეალური ღირებულებები და იმ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით არ აისახება, შემდეგია:

31 დეკემბერი 2018				
	პირველი დონე	მეორე დონე	მესამე დონე	საბალანსო ღირებულება
აქტივები				
- ფული და ფულის ეკვივალენტები	20,300	-	-	20,300
- სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	7,955	7,955
სულ აქტივები	20,300	-	7,955	28,255
ვალდებულებები				
აღებული სესხები				
- სესხი EBI-დან	-	109,094	-	109,094
სხვა ფინანსური ვალდებულებები				
-სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	10,145	10,145
სულ ვალდებულებები	-	109,094	10,145	119,239
31 დეკემბერი 2017				
	პირველი დონე	მეორე დონე	მესამე დონე	საბალანსო ღირებულება
აქტივები				
- ფული და ფულის ეკვივალენტები	15,241	-	-	15,241
- სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	8,528	8,528
სულ აქტივები	15,241	-	8,528	23,769
ვალდებულებები				
აღებული სესხები				
- სესხი EBI-დან	-	114,480	-	114,480
სხვა ფინანსური ვალდებულებები				
-სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	10,896	10,896
სულ ვალდებულებები	-	114,480	10,896	125,376
1 იანვარი 2017				
	პირველი დონე	მეორე დონე	მესამე დონე	საბალანსო ღირებულება
აქტივები				
- ფული და ფულის ეკვივალენტები	13,430	-	-	13,430
- სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	8,547	8,547
სულ აქტივები	13,430	-	8,547	21,977
ვალდებულებები				
აღებული სესხები				
- სესხი EBI-დან	-	124,824	-	124,824
სხვა ფინანსური ვალდებულებები				
-სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	11,645	11,645
სულ ვალდებულებები	-	124,824	11,645	136,469

**2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

მეორე და მესამე დონის რეალური ღირებულებები შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების ტექნიკით, რომლისთვისაც გამოყენებული იქნა შესადარისი საბაზრო ფასები. აქტიურ ბაზარზე არაკონტირებული მცურავგანაკვეთიანი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა როგორც მათი საბალანსო ღირებულების ტოლი.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება ეფუძნება მოსალოდნელ, სამომავლო ფულადი სახსრების მოძრაობას, რომელიც დისკონტირდება ახალი, მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი ვადიანობის მატარებელი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით. დისკონტირების განაკვეთი დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისა და სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებები, ამ ინსტრუმენტების მოკლევადიანობის გამო, სამართლიან ღირებულებასთანაა მიახლოებული.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. ფიქსირებულგანაკვეთიანი, მითითებული ვადიანობის ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება გამოთვლილ იქნა მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე, რომლებიც დისკონტირდა მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი ვადიანობის ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები მათ რეალურ ღირებულებებთანაა მიახლოებული.

ფულისა და ფულის ეკვივალენტების რეალური ღირებულება განისაზღვრა პირველი დონის მონაცემებით, ხოლო სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა - მესამე დონის მონაცემებით.

კაპიტალის რისკის მართვა - კომპანია კაპიტალს მართავს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მასში შემავალმა ყველა წევრმა შეძლოს ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსის შენარჩუნება და, ამავდროულად, აქციონერთა უკუგება მაქსიმალურად გაიზარდოს სესხისა და საკუთარი კაპიტალის ბალანსის ოპტიმიზებით. ხელმძღვანელობა კაპიტალის სტრუქტურას რეგულარულად მიმოიხილავს. შემოწმების შედეგებზე დაყრდნობით, კომპანია აბალანსებს კაპიტალის ზოგად სტრუქტურას დივიდენდების გადახდით, ახალი აქციების გამოშვებით, ახალი სესხების აღებით თუ ძველი სესხების დაბრუნებით. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სესხებისა და კაპიტალის ფარდობა ასე გამოიყურებოდა:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
ფული და ფულის ეკვივალენტები	20,300	15,241	13,430
აღებული სესხები	109,094	114,480	124,824
წმინდა აღებული სესხები	88,794	99,239	111,394
კაპიტალი	(22,302)	(23,506)	(30,668)
წმინდა სესხის ფარდობა კაპიტალთან	(3.98)	(4.22)	(3.63)

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები - კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებს და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. ამ ფინანსური ინსტრუმენტების მთავარი დანიშნულებაა კომპანიის ოპერაციების დაფინანსება. კომპანიას ფლობს სხვადასხვა ფინანსურ აქტივს, როგორებიცაა ფული და ფულის ეკვივალენტები და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები.

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
ფინანსური აქტივები			
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	7,955	8,528	8,547
ფული და ფულის ეკვივალენტები	20,300	15,241	13,430
სულ ფინანსური აქტივები	28,255	23,769	21,977

სს „ლომისი“

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
ფინანსური ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	10,145	10,896	11,645
აღებული სესხები	109,094	114,480	124,824
სულ ფინანსური ვალდებულებები	119,239	125,376	136,469

კომპანიის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოქმედი ძირითადი რისკებია სავალუტო, საპროცენტო განაკვეთის, საკრედიტო და ლიკვიდობის რისკები.

გეოგრაფიული რისკი. კომპანიის აქტივები განთავსებულია საქართველოში და მისი ბიზნეს-გეგმები სასიცოცხლოდ და მოკიდებული ქვეყნის სტაბილურობასა და მართლწესრიგზე. საქართველო კვლავაც უჩვენებს განვითარებადი ბაზრის ზოგიერთ მახასიათებლებს. მაგალითად, კომპანიაზე მოქმედებს ქვეყნის შიგნით ბიზნეს და სამართლებრივი გარემოს ნებისმიერი გაუარესება.

სავალუტო რისკი - სავალუტო რისკი კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე უარყოფით ზეგავლენას იქონიებს თუ ვალუტის გაცვლითი კურსი, რომლითაც კომპანია სარგებლობს, შეიცვლება. კომპანიის ზოგიერთი ტრანზაქცია უცხოურ ვალუტაშია დაფიქსირებული. უცხოური ვალუტის რისკდამოკიდებულების სამართავად წარმოებული ინსტრუმენტები არ გამოიყენება.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის უცხოურ ვალუტაში დაფიქსირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები შემდეგია:

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

	31 დეკემბერი 2018	
	USD 1 = 2.6766 GEL	EUR 1 = 3.0701 GEL
ფინანსური აქტივები		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	6	-
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,269	7,587
სულ ფინანსური აქტივები	1,275	7,587
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	3,297	1,514
აღებული სესხები	109,094	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	112,391	1,514
სულ წმინდა პოზიცია	(111,116)	6,073
	31 დეკემბერი 2017	
	USD 1 = 2.5922 GEL	EUR 1 = 3.1044 GEL
ფინანსური აქტივები		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	472	-
ფული და ფულის ეკვივალენტები	5,595	8,257
სულ ფინანსური აქტივები	6,067	8,257
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	2,193	1,873
აღებული სესხები	114,480	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	116,673	1,873
სულ წმინდა პოზიცია	(110,606)	6,384
	1 იანვარი 2017	
	USD 1 = 2.3949 GEL	EUR 1 = 2.6169 GEL
ფინანსური აქტივები		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	768	-
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,441	6,792
სულ ფინანსური აქტივები	2,209	6,792
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	1,782	6,024
აღებული სესხები	124,824	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	126,606	6,024
სულ წმინდა პოზიცია	(124,397)	768

**2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის მგრძნობიარობა უცხოური ვალუტების მიმართ ფუნქციონალური ვალუტის კურსის 20%-იანი მერყეობის შემთხვევაში 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. მგრძნობიარობის ანალიზი მოიცავს საანგარიშგებო დღეს უცხოურ ვალუტაში დაფიქსირებულ ფულად კომპონენტებს:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
	ეფექტი სრულ შემოსავალზე	ეფექტი სრულ შემოსავალზე	ეფექტი სრულ შემოსავალზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით	(22,223)	(22,121)	(24,879)
აშშ დოლარის ვარდნა 20%-ით	22,223	22,121	24,879
	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
	ეფექტი სრულ შემოსავალზე	ეფექტი სრულ შემოსავალზე	ეფექტი სრულ შემოსავალზე
ევროს გამყარება 20%-ით	1,215	1,277	154
ევროს ვარდნა 20%-ით	(1,215)	(1,277)	(154)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი – საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ არაფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება უარყოფითად აისახება კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე. კომპანიაზე შეზღუდული საპროცენტო განაკვეთის რისკი ვრცელდება, რადგან იგი ფულად სახსრებს მხოლოდ ფიქსირებული განაკვეთებით სესხულობდა.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთების ზემოქმედება კომპანიაზე აღწერილია წინამდებარე შენიშვნის ლიკვიდობის რისკის მართვის ნაწილში.

მგრძნობელობის ანალიზის შეზღუდვები

ზემოთ მოცემული ცხრილები ასახავს ერთი, ძირითადი დაშვების ცვლილების ეფექტს, როდესაც სხვა დაშვებები უცვლელია. სინამდვილეში, აღნიშნულ დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის რეალური კორელაცია არსებობს. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ მოცემული მგრძნობელობა არაწრფივია და შედეგებიდან უფრო დიდი ან მცირე ზეგავლენის ინტერპოლირება ან ექსტრაპოლირება არ შეიძლება.

მგრძნობელობის ანალიზში არ არის გათვალისწინებული ის ფაქტი, რომ კომპანიის აქტივები და ვალდებულებები აქტიურად იმართება. გარდა ამისა, ბაზრის რეალური მოძრაობის სხვადასხვა მომენტში კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა შეიძლება სხვადასხვაგვარი იყოს. მაგალითად, კომპანიის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს ბაზრის რყევის ზემოქმედების მართვას. როდესაც საინვესტიციო ბაზარი სხვადასხვა მანიშნებელ დონეს სცილდება, ხელმძღვანელობას შეუძლია გაყიდოს ინვესტიციები, შეცვალოს საინვესტიციო პორტფელის გადანაწილება და სხვა დამცავი ზომები მიიღოს. შედეგად, დაშვების ცვლილებას რეალურად შეიძლება ეფექტი არც ჰქონდეს ვალდებულებებზე, მაშინ, როდესაც აქტივები ბალანსზე საბაზრო ღირებულებითაა ასახული. ასეთ ვითარებაში, ვალდებულებებისა და აქტივების შეფასების სხვადასხვა მეთოდმა შეიძლება აქციონერთა კაპიტალის ცვალებადობა გამოიწვიოს.

მგრძნობიარობის ანალიზის შეზღუდვებს შორისაა ბაზრის ჰიპოთეტური მოძრაობის გამოყენება იმ პოტენციური რისკის საჩვენებლად, რომელიც რეალურად მხოლოდ კომპანიის თვალსაზრისს ასახავს უახლოეს მომავალში ბაზრის ცვლილების შესახებ. ამ უკანასკნელის პროგნოზირება კი საკმარისი სანდოობით შეუძლებელია. ერთ-ერთი შეზღუდვა იმის დაშვებაცაა, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი იდენტური სახით იცვლება.

ქვემოთ მოცემული მგრძნობელობის ანალიზები გაკეთდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არაწარმოებული ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთების ზემოქმედების მიხედვით. მცურავგანაკვეთიანი ვალდებულებებისთვის ანალიზი ჩატარდა იმ დაშვებით, რომ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს დარჩენილი ვალდებულებების ოდენობა დასაფარი იყო მთელი წლის განმავლობაში. 100

**2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

საბაზო პუნქტიანი (1%) ზრდა ან კლება გამოიყენება საპროცენტო განაკვეთის რისკის მენეჯმენტის ანგარიშში ასახსნელად და წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთების შესაძლო ცვლილების მენეჯმენტისეულ შეფასებას.

საპროცენტო განაკვეთები რომ ყოფილიყო 100 პუნქტით მაღალი/დაბალი, ხოლო ყველა სხვა ცვლადი - მუდმივი, კომპანიის:

- 2018 წლის მოგება შემცირდებოდა/გაიზრდებოდა 1,091 ლარით (2017: კლება/ზრდა 1,145 ლარით.) ეს ძირითადად გამოწვეულია კომპანიაზე მცურავგანაკვეთიანი სესხების საპროცენტო განაკვეთების ზემოქმედებით; და
- კომპანიის მგრძნობელობა საპროცენტო განაკვეთების მიმართ მიმდინარე წლის განმავლობაში შემცირდა მცურავგანაკვეთიანი სასესხო ინსტრუმენტების შემცირების გამო.

საკრედიტო რისკი - საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კლიენტი აღმოჩნდება გადახდისუუნარო მდგომარეობაში ან დროულად ვერ დაფარავს კომპანიის მიმართ არსებულ დავალიანებას, რაც კომპანიის ფინანსურ დანაკარგს გამოიწვევს.

კომპანიის საკრედიტო რისკი გამოწვეულია მისი საოპერაციო საქმიანობით (ძირითადად, სავაჭრო მოთხოვნებით) და ფინანსური საქმიანობით, მათ შორის, ბანკებსა და დაკავშირებულ მხარეებთან განთავსებული ანგარიშებით, ვალუტის გაცვლის ტრანზაქციებითა და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტებით.

საკრედიტო რისკი ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე შეზღუდულია, რადგან კონტრაგენტები მოიცავს დადებითი საკრედიტო რეიტინგის მქონე ბანკები.

კომპანია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების დანაკარგების რეზერვს აფასებს არსებობის მანძილზე მსდ-ის ტოლი თანხით. სხვა მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები ფასდება დებიტორის დეფოლტის წარსული გამოცდილების, დაფარვამდე დარჩენილი დღეების ანალიზისა და დასაფარ ნაშთებზე საბანკო გარანტიების საშუალებით. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი სავაჭრო მოთხოვნებზე ფასდება დეფოლტის ალბათობის გამრავლებით დეფოლტით გამოწვეულ ზარალზე და დეფოლტის რისკით. დეფოლტის რისკის გამოსათვლელად კომპანია იყენებს სარეიტინგო სააგენტოების კვლევებით. კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო რისკი შეაფასა და დაადგინა, რომ მას დიდი გავლენა არ ექნება. ამიტომ, მოთხოვნებზე კომპანიას რეზერვი არ უღია რეზერვია.

ლიკვიდობის რისკი - ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანია ვერ შეძლებს დაფარვის ვადის დადგომისას ყველა ვალდებულების შესრულებას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში ნაჩვენებია კომპანიის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ნარჩენი საკონტრაქტო დაფარვის ვადები, დაფარვის შეთანხმებულ პერიოდებთან ერთად, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილები შედგენილია ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით, იმ უახლოესი ვადის საფუძველზე, როდესაც კომპანიას შეიძლება გადახდა მოეთხოვოს. ცხრილში ნაჩვენებია როგორც ძირითადი თანხის, აგრეთვე პროცენტის ფულადი ნაკადები. საკონტრაქტო ვადები ეფუძნება იმ უახლოეს ვადებს, როდესაც კომპანიას შეიძლება გადახდა მოეთხოვოს.

სს „ლომისი“

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

ვალდებულებები (გადასახდელები, სესხები)	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2018						
უპროცენტო	643	4,951	4,551	-	-	10,145
პროცენტისანი	-	-	12,310	96,784	-	109,094
	643	4,951	16,861	96,784	-	119,239
აქტივები (მოთხოვნები, ნაღდი ფული)	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2018						
უპროცენტო	5,761	2,194	-	-	-	7,955
პროცენტისანი	20,300	-	-	-	-	20,300
	26,061	2,194	-	-	-	28,255
წმინდა ლიკვიდური პოზიცია	25,418	(2,757)	(16,861)	(96,784)	-	(90,984)
ვალდებულებები (გადასახდელები, სესხები)	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2017						
უპროცენტო	167	6,417	4,312	-	-	10,896
პროცენტისანი	-	-	114,480	-	-	114,480
	167	6,417	118,792	-	-	125,376
აქტივები (მოთხოვნები, ნაღდი ფული)	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2017						
უპროცენტო	6,449	2,079	-	-	-	8,528
პროცენტისანი	15,241	-	-	-	-	15,241
	21,690	2,079	-	-	-	23,769
წმინდა ლიკვიდური პოზიცია	21,523	(4,338)	(118,792)	-	-	(101,607)
ვალდებულებები (გადასახდელები, სესხები)	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
1 იანვარი 2017						
უპროცენტო	852	4,135	6,658	-	-	11,645
პროცენტისანი	-	-	124,824	-	-	124,824
	852	4,135	131,482	-	-	136,469
აქტივები (მოთხოვნები, ნაღდი ფული)	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2018						
უპროცენტო	5,068	3,479	-	-	-	8,547
პროცენტისანი	13,430	-	-	-	-	13,430
	18,498	3,479	-	-	-	21,977
წმინდა ლიკვიდური პოზიცია	17,646	(656)	(131,482)	-	-	(114,492)

**2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

მცურავგანაკვეთიან არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებში ზემოთ ნაჩვენები თანხები შეიძლება შეიცვალოს, თუ მცურავ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს დადგენილი საპროცენტო განაკვეთის პროგნოზს არ შეესაბამება.

21. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები მოიცავს კომპანიის მფლობელებს, პარტნიორებს და ერთობლივ მფლობელობასა და კონტროლქვეშ არსებულ პირებს, აგრეთვე უმაღლეს ხელმძღვანელობას.

დაკავშირებულ მხარეებს შეუძლიათ ისეთ გარიგებებში შესვლა, რომლებსაც არადაკავშირებული პირები ვერ განახორციელებენ. დაკავშირებულ მხარეებს შორის ტრანზაქციები შეიძლება ხორციელდებოდეს სხვა შემთხვევებისგან განსხვავებული პირობებით.

დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული თითოეული შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ურთიერთობის ბუნებას და არა მხოლოდ მის სამართლებრივ ფორმას. დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიას გააჩნია შემდეგი ნაშთები:

31 დეკემბერი 2018				
	დამფუძნებელი	პირები ერთობლივ კონტროლქვეშ	სხვა	სულ
აღებული სესხები	109,094	-	-	109,094
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	277	-	-	277
საქონლის შესყიდვა	1,456	-	-	1,456
მენეჯმენტის მართვის საფასური	825	-	-	825
31 დეკემბერი 2017				
	დამფუძნებელი	პირები ერთობლივ კონტროლქვეშ	სხვა	სულ
აღებული სესხები	114,480	-	-	114,480
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	248	-	-	248
საქონლის შესყიდვა	1,882	-	-	1,882
მენეჯმენტის მართვის საფასური	1,040	-	-	1,040
1 იანვარი 2017				
	დამფუძნებელი	პირები ერთობლივ კონტროლქვეშ	სხვა	სულ
აღებული სესხები	124,824	-	-	124,824
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	96	96
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	232	-	-	232
საქონლის შესყიდვა	1,430	-	-	1,430
მენეჯმენტის მართვის საფასური	1,172	-	-	1,172

უმაღლესი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება, რომელიც წარმოდგენილია მოკლევადიანი ბენეფიტებით, 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეადგენდა 2,326 და 2,715 ათას ლარს, შესაბამისად.

22. პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები - 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიას მატერიალური ვალდებულებები დასაფარი არ ჰქონია.

სამართლებრივი დავები. ბიზნესის მიმდინარეობის პროცესში კომპანიას შეიძლება გაუჩნდეს სამართლებრივი დავები მის წინააღმდეგ. საკუთარ პროგნოზებზე და შიდა დამოუკიდებელი კონსულტაციების საფუძველზე, მენეჯმენტმა დაადგინა, რომ რაიმე არსებითი დაურიცხავი ზარალი არ არის

**2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

მოსალოდნელი და შესაბამისად წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში ანარიცხი არ არის გათვალისწინებული.

2015, 2016, 2017 წლებისა და 2018 წლის 4 თვის მომცველი ბოლო საგადასახადო შემოწმების მიხედვით, კომპანიას საგადასახადო ორგანოების მხრიდან დაეკისრა 120 ათასი ძირითადი თანხის გადახდა. მიუხედავად იმისა, რომ ეს თანხა ასახულია ანარიცხის სახით ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებულია მე-16 შენიშვნაში საგადასახადო ხარჯების ფარგლებში, კომპანიას მიაჩნია, რომ იგი უნდა შემცირდეს და აპირებს საჩივრის შეტანას შემოსავლების სამსახურის დავების კომიტეტში.

საგადასახადო ვალდებულებები - საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი ცვლილებებით, ოფიციალური დადგენილებებითა და სასამართლოს გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირად გაუგებარი ან ურთიერთსაპირისპიროა და მრავალგვარად შეიძლება ინტერპრეტირდეს. გადასახადები ხშირად მოწმდება და ექვემდებარება გამოძიებას სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მხრიდან, რომელთაც შეუძლიათ მკაცრი ჯარიმების, საურავებისა და პროცენტის დარიცხვა. წლიური ანგარიშები შემოწმებისათვის ღიაა ოთხი კალენდარული წლის განმავლობაში. თუმცა, გარკვეულ ვითარებაში, უფრო დიდი ხნის ვადითაც.

აღნიშნულის გამო საგადასახადო რისკი საქართველოში ბევრად უფრო მაღალია, ვიდრე ბევრ სხვა ქვეყანაში. მენეჯმენტის აზრით, მას სათანადო რეზერვი აქვს შექმნილი საგადასახადო ვალდებულებებზე, საგადასახადო კანონმდებლობის, დადგენილებებისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებების მისეული ინტერპრეტაციის გათვალისწინებით. თუმცა, თუ საგადასახადო ორგანოების ინტერპრეტაცია მენეჯმენტის შეფასებებისგან განსხვავებული აღმოჩნდა და ამ ახალი ინტერპრეტაციების აღსრულება შესაძლებელი გახდა, ამან შეიძლება მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონიოს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე. 2017 წლის 21 თებერვალს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის აუდიტის დეპარტამენტმა კომპანიასთან დაკავშირებით გამოსცა ორდერი #4187 და კომპანიის ფინანსური ინფორმაცია შემოწმდა 2014 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისათვის ეს პერიოდები შემოწმებებისთვის უკვე დახურულია.

საოპერაციო გარემო - კომპანიის ძირითადი საქმიანობა ბაზირებულია საქართველოში. საქართველო კვლავაც უჩვენებს განვითარებადი ბაზრის ზოგიერთ მახასიათებელს, მათ შორის მაღალ ინფლაციასა და მაღალ საპროცენტო განაკვეთებს. გადასახადები, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა ინტერპრეტაციებით ხასიათდება და ეს დამატებით რისკს უქმნის საქართველოში მოღვაწე კომპანიებს.

საქართველოს მომავალი ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებულ ეკონომიკურ, ფისკალურ და მონეტარულ ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, რეგულირების და პოლიტიკური მოვლენების პარალელურად. საერთაშორისო საკრედიტო კრიზისს, ფინანსური ბაზრების მერყეობასა და სხვა რისკებს უარყოფითი ზეგავლენა აქვს საქართველოს ფინანსურ და კორპორაციულ სექტორებზე.

ბოლო ორი წლის განმავლობაში ქვეყანაში რამდენიმე საკანონმდებლო ცვლილება მოხდა, რაც დიდწილად დაკავშირებულია ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულებასთან. ცვლილებების განხორციელება 2016 და 2017 დაიწყო. და ევროკავშირთან დაახლოების პარალელურად კიდევ უფრო მეტი ცვლილებაა მოსალოდნელი.

მენეჯმენტმა გაუფასურების რეზერვი დაადგინა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ეკონომიკური სიტუაციისა და პერსპექტივების გათვალისწინებით. სავაჭრო მოთხოვნების რეზერვები დადგინდა გაწეული ზარალის მოდელით, რასაც შესაბამისი სააღრიცხვო სტანდარტები მოითხოვს. ამ სტანდარტებით კომპანიამ უნდა აღიაროს მოთხოვნების გაუფასურების ზარალი, რომლებიც წარსული მოვლენების შედეგად წარმოიქმნა. იგივე სტანდარტები კრძალავს იმ გაუფასურების ზარალის აღიარებას, რაც მომავალი მოვლენების შედეგად შეიძლება წარმოიქმნას, რაც არ უნდა მეტად სავარაუდო იყოს ეს. მენეჯმენტს არ შეუძლია ყველა იმ მოვლენის პროგნოზირება, რამაც შეიძლება ზეგავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკაზე და, შესაბამისად, მათ ეფექტზე კომპანიის მომავალ ფინანსურ მდგომარეობაზე. მისი აზრით, კომპანიას ყველა აუცილებელი ზომა აქვს მიღებული კომპანიის ბიზნესის მდგრადობისა და განვითარების უზრუნველსაყოფად.

**2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

კაპიტალური ხარჯების ვალდებულებები. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას აქვს საკონტრაქტო კაპიტალური ხარჯების ვალდებულებები ძირითად საშუალებებთან მიმართებაში 1,361 ათასი და 414 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

კომპანიამ უკვე გამოჰყო ამ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო რესურსები. კომპანია დარწმუნებულია, რომ მომავალი წმინდა შემოსავალი და სახსრები საკმარისი იქნება მათ და მსგავს ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად.

23. მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ

საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ -კომპანიამ დაიწყო მისი შვილობილი კომპანიის „ფონდი ნატახტარის“ლიკვიდაციის პროცესი.

24. ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება

ფინანსური ანგარიშგება დირექტორთა საბჭომ დაამტკიცა გამოსაშვებად 2019 წლის 22 აპრილს.

სააქციო საზოგადოება „ლომისი“

ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი
აუდიტორის დასკვნა 2018 წლის 31 დეკემბერს
დასრულებული წლისთვის

სააქციო საზოგადოება „ლომისი“

სარჩევი

გვერდი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე 1

მმართველობის ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

ზოგადი ინფორმაცია	2
კორპორაციული პასუხისმგებლობა	2
ბაზრის მიმოხილვა	2
ფინანსური და არა-ფინანსური მაჩვენებლები	3
ხარისხის კონტროლი	3
რისკის მართვა	4
სამომავლო პერსპექტივები	5
სოციალური პასუხისმგებლობა	6

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 7-9

ფინანსური ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	10
მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	11
კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება	12
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	13

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია	14
2. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) გამოყენება	14
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა	18
4. კრიტიკული სააღრიცხვო დაშვებები და შეფასებები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენების პროცესში	28
5. ძირითადი საშუალებები	29
6. მარაგები	30
7. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	30
8. ფული და ფულის ეკვივალენტები	30
9. სააქციო კაპიტალი	31
10. აღებული სესხები	31
11. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	32
12. საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა	32
13. შემოსავალი	33
14. რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	33
15. გაყიდვისა და მარკეტინგის ხარჯები	33
16. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	33
17. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები, წმინდა	34
18. ფინანსური შემოსავალი	34
19. ფინანსური ხარჯები	34
20. ფინანსური ინსტრუმენტები	34
21. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	42
22. პირობითი ვალდებულებები	42
23. მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ	44
24. ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება	44

ი. ზ. ჯიჭიაშვილი

სს „ლომისი“

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობითი ანგარიშის მომზადებასა და დამტკიცებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს სს „ლომისის“ („კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი ოპერაციების შედეგებს, ფულადი სახსრების მოძრაობასა და კაპიტალის ცვლილებას ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია მმართველობის ანგარიშის მომზადებაზე, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების და მენეჯმენტის ანგარიშის მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- კომპანიის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე;
- ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული მმართველობის ანგარიშში ინფორმაციის განმარტებაზე;
- მმართველობის ანგარიშის მომზადებაზე ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისად.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- კომპანიის ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის კომპანიის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფასს-თან შესაბამისობას.
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე ადგილობრივი კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- კომპანიის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2019 წლის 22 აპრილს.

მენეჯმენტის სახელით:

გენერალური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთონ გვინჯი
ფინანსური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

ზოგადი ინფორმაცია

კომპანია დაფუძნდა 1997 წლის 16 მაისს და ფუნქციონირებს საქართველოს რესპუბლიკაში. კომპანია არის სააქციო საზოგადოება შეზღუდული აქციების რაოდენობით, რომელიც დაფუძნებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანია იყო „Efes Breweries International N.V.“, ხოლო საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე - „Anadolu Efes Group“.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ლუდისა და გაზიანი უალკოჰოლო სასმელების წარმოება, გაყიდვა და მარკეტინგი საქართველოში და საზღვარგარეთ. კომპანიის საწარმოო ინფრასტრუქტურა განთავსებულია საქართველოში, სოფელ ნატახტარში.

კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია მცხეთის რაიონი, სოფელი ნატახტარი, საქართველო.

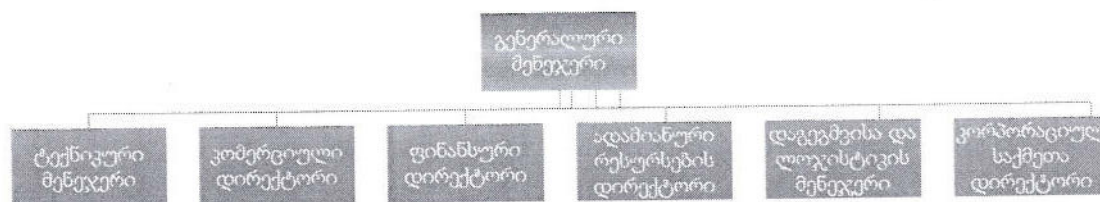
2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენდა 375 და 388, შესაბამისად.

კომპანია ბრენდული დასახელება „ნატახტარით“ აწარმოებს ლუდის 10 და ტრადიციული ლიმონათის ერთ სახეობას. კომპანიას გაყიდვებით მოცული აქვს ადგილობრივი ბაზარი და აგრეთვე ექსპორტზე გააქვს პროდუქტი 20 ქვეყანაში. სადისტრიბუციო მომსახურებას ადგილობრივად და უცხოურ ქვეყნებში მას მესამე მხარეები - სადილერო კომპანიები უწევენ.

კორპორაციული მმართველობა

სს „ლომისი“ დეცენტრალიზებული დაწესებულებაა და მას ადგილობრივად დანიშნული დირექტორთა ჯგუფი მართავს. ყოველდღიურ ოპერაციებთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებები მიიღება ადგილობრივად, სტრატეგიულ გადაწყვეტილებებს კი განიხილავს სათავო ოფისში მოქმედი დირექტორთა საბჭო, რომელიც შედგება ჯგუფის გენერალური დირექტორისგან, ფინანსური დირექტორისგან და სხვა უმაღლესი ხელმძღვანელი პირებისგან.

სს „ლომისის“ ორგანიზაციული სტრუქტურა:

ხელმძღვანელობას მტკიცედ სჯერა, რომ წარმატების გზა კომპანიის და მასში მომუშავე პირების მიზნების ერთმანეთთან შესაბამისობაზე გადის. ამდენად, კომპანიამ შეიმუშავა და განახორციელა შრომის შესრულების მართვის სისტემა, რომელიც განსაზღვრავს სამიზნე მაჩვენებლებს კომპანიის ზოგადი მიზნებისა და ამოცანების საფუძველზე და ანაწილებს მაჩვენებლებს დეპარტამენტებისა და შესაბამისი თანამშრომლების დონეებზე.

ბაზრის მიმოხილვა

საქართველოში ლუდის ბაზარი ძალზედ კონკურენტულია და მოიცავს 4 ადგილობრივი წარმოების კომპანიას, რომელთა წარმოებას შეუძლია გადააჭარბოს ბაზრის რეალურ მოთხოვნას. შექმნილ ვითარებაში კონკურენცია ბაზრის მოთამაშეებს შორის მწვავეა და დიდ მარკეტინგულ და გაყიდვასთან დაკავშირებულ სხვა დანახარჯებს მოითხოვს.

ლუდს ერიცხება სააქციო გადასახადი, რომელიც ცვლადია და თითო გრადუს ალკოჰოლზე 0.12 ლარს შეადგენს.

2018 წელს, ძირითადად ზაფხულის არახელსაყრელი ამინდის გამო, რაც ლუდის მოხმარებაზე დიდ ზეგავლენას ახდენს, ლუდის ბაზარი შემცირდა.

ბრენდების თვალსაზრისით გაზირებული უალკოჰოლო სასმელების ბაზარი ბევრად მეტადაა დივერსიფიცირებული და მომხმარებელს სთავაზობს კოლას, ენერგეტიკული სასმელებისა და წვენი ჩამნაცვლებელ პროდუქტებს. აქედან გამომდინარე, კომპანია აქტიურად ადევნებს ტენდენციებს როგორც კერძოდ ლიმონათების ასევე მთლიანი გაზირებული უალკოჰოლო სასმელების სეგმენტებში.

ხელმძღვანელობა ფასებს განსაზღვრავს ბაზარზე შექმნილი ვითარების, ბრენდის პოზიციონირების სტრატეგიისა და კონკურენტების ანალიზის საფუძველზე. ფასდათმობებს და სავაჭრო აქციებს კომპანიის გაყიდვების მოცულობაზე დიდი ზეგავლენა აქვს და წარმოადგენს ბაზარზე პოზიციების შენარჩუნებისა და გაძლიერების მნიშვნელოვან მექანიზმებს.

ნედლეულისა და შესაფუთი მასალების ძირითადი წყაროები მდებარეობს საზღვარგარეთ, ძირითადად თურქეთში, რუსეთში, უკრაინაში, ა.შ.

ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

კომპანიას ლუდის ბაზარზე წამყვანი პოზიცია უკავია და 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის ფლობს დაახლოებით 47%, ხოლო გაზირებულ უალკოჰოლო ბიზნესში, „ნატახტარის“ ბრენდით, ბაზრის 11%-ს იკავებს, რაც ტრადიციული ლიმონათის ბიზნესის ბაზრის 43%-ია. აღნიშნული მაჩვენებლები ეფუძნება ბაზრის დამოუკიდებელი მკვლევარის, შპს „გამმას“ მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგებს. გამოკითხვა სს „ლომისის“ დაკვეთით 2018 წლის დეკემბერში ჩატარდა და არ არის საჯაროდ ხელმისაწვდომი.

საოპერაციო და ზედნადები ხარჯების დაზოგვით კომპანიამ გააუმჯობესა EBITDA და EBIT მაჩვენებლები, თუმცა ვალუტის კურსის მერყეობის გამო პერიოდის მოგება წინა წლის მაჩვენებელთან შედარებით შემცირდა. დაბალი კაპიტალური დანახარჯებისა და საბრუნავი კაპიტალის მართვის გაუმჯობესების წყალობით, 2018 წელს კომპანიის თავისუფალი ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად გაიზარდა. სტაბილურმა შემოდინებებმა ამავე წელს წმინდა ვალდებულება (ვალდებულება - ნაღდი ფული)/EBITDA შეამცირა, წინა წელთან შედარებით

ხარისხის კონტროლი

კომპანიისათვის ერთერთი მთავარი პრიორიტეტია პროდუქტის ხარისხი. მაღალი სტანდარტების შესანარჩუნებლად ხელმძღვანელობა ზედმიწევნით იცავს ხარისხის პარამეტრებს როგორც ბაზარზე, აგრეთვე საწარმოო ინფრასტრუქტურაში. ხარისხის დაცვა კი მთელი კომპანიის მასშტაბით ერთ-ერთი მთავარი საწარმოო მაჩვენებელია.

კომპანია ფლობს სტანდარტების შემდეგ საერთაშორისო სერტიფიკატებს ჯანმრთელობის, ხარისხისა და უსაფრთხოების მიმართულებებით:

- **ISO 9001** – ხარისხის მართვის სისტემები;
- **ISO 22000** – საკვების უსაფრთხოების მართვის სისტემები;
- **ISO 180001** - ჯანმრთელობისა და შრომის უსაფრთხოების შეფასების სერია;
- **ISO 50001** – ენერგო-მართვის სისტემები;
- **ISO 17025** – ტესტირებისა და კალიბრაციის ლაბორატორიები.

აღნიშნული სერტიფიკატების მოპოვების შედეგად, კომპანიამ შეიმუშავა ისეთი პროცესები და მართვის სისტემები, რომლებიც უზრუნველყოფს ხარისხის შესაბამისი სტანდარტების არსებობასა და დაცვას.

რისკის მართვა

ზოგადი მიმოხილვა

კომპანიის ხელმძღვანელობა პერიოდულად ამოწმებს და აკვირდება ბიზნესთან და ზოგადად დარგთან დაკავშირებულ რისკებს და მათი ზემოქმედების შესამცირებლად იმუშავებს რისკის შემცირების გეგმებს. ამ თვალსაზრისით, კომპანიაში მოქმედებს „საწარმოო რისკების მართვის სისტემა“, რომლის მიხედვით, ყველა მოქმედი რისკი გამოვლინდება, შეფასდება და შემცირდება დეპარტამენტის უფროსის მიერ დადგენილი გეგმის მიხედვით. ხელმძღვანელობა ყველა რისკს პერიოდულად ამოწმებს და აფასებს. რეალური შედეგების მიმოხილვის საფუძველზე შესაძლებელია მოხდეს რისკის შემცირების გეგმის განახლება. ყველა რისკი, რომელსაც თან ახლავს შემცირების სამოქმედო გეგმა, შესაბამისი ვადებისა და პასუხისმგებელი პირების მითითებით, აისახება „საწარმოო რისკების მართვის სისტემაში“.

მზარდი კონკურენცია

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ადგილობრივ ლუდის მწარმოებელ კომპანიებს ძალუძთ ბაზრის რეალურ მოთხოვნასთან შედარებით ჭარბი წარმოების მიღწევა, რაც თავის მხრივ, ზრდის მარკეტინგული და გაყიდვის ხელშეწყობის დანახარჯებს და იწვევს მარჟების ეროზიას. მზარდი კონკურენციიდან მომდინარე პოტენციური რისკის შესამცირებლად კომპანია სისტემატურად ადგენს ახალი პროდუქტის შემუშავების გეგმებს, ახორციელებს აქტიურ მარკეტინგულ კამპანიებსა და გაყიდვების აქტივაციის გეგმებს, რათა ამის საშუალებით შეინარჩუნოს და გააძლიეროს ბაზარზე დაკავებული წამყვანი პოზიცია.

საგალო გამყიდველთა გაზრდილი კონკურენტუნარიანობა

მომხმარებელთა ქცევის ცვლილება და თანამედროვე ვაჭრობის კონსოლიდაცია იწვევს საგალო გამყიდველთა როლის ზრდას რაც გარკვეულწილად ამცირებს სამრეწველო კომპანიების უპირატესობას.

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ბაზრის მონაწილეებთან ურთიერთობათა აგება-გაძლიერებას სასიცოცხლო როლი ენიჭება რისკის შემცირების თვალსაზრისით. გარდა ამისა, მნიშვნელოვანი პროცესია თითოეული ბაზარზე მონაწილე საგალო გამყიდველზე საგანგებოდ მორგებული მომგებიანობის ანალიზი, რომლის მიზანია ეფექტურობის ვარდნის შემთხვევების გამოვლენა და აღმოფხვრა და გაყიდვების აქტივაციისა და ხელშეწყობის პოლიტიკების დაუყოვნებელი კორექტირება, რათა კომპანიამ შეძლოს დინამიურ გარემოსთან ადაპტირება.

სავალუტო რისკი

საწარმოო პროცესში იმპორტირებული ნედლეულისა და შესაფუთი მასალების მაღალი კონცენტრაცია, ვალუტის გაცვლის კურსების მერყეობის გამო, მომგებიანობის მაჩვენებლების მნიშვნელოვან გადახრებს იწვევს.

აღნიშნული ეფექტის შესამცირებლად კომპანია ჰეჯირების რამდენიმე საშუალებას მიმართავს, როგორებიცაა უცხოურ ვალუტაში ფულის გადინებისა და შემოდინების ფარდობის შენარჩუნება, ექსპორტის გაზრდითა და ღია სავალუტო პოზიციების შემცირებით. გარდა ამისა, შესყიდვების ჯგუფი მუდმივად მუშაობს ადგილობრივი მომწოდებლების აღმოჩენაზე, რათა თვითღირებულებაში იმპორტის წილი ადგილობრივი მიწოდებით ჩანაცვლოს. ბოლო წლებში კომპანიამ მნიშვნელოვნად შეამცირა უცხოურ ვალუტაში აღებული სესხის ძირი, თანხის თანდათანობითი დაფარვით.

ლიკვიდობის რისკი

იმის გამო, რომ კომპანიის შესყიდვებისა და გაყიდვების დაფარვის პროცესები ერთმანეთს ზუსტად არ ემთხვევა, კომპანიას პოტენციური ლიკვიდობის რისკი წარმოექმნება. მის მისაღებ დონეზე დაწვევის მიზნით კომპანია საბრუნავი კაპიტალის მართვის სხვადასხვა მექანიზმს იყენებს. პირველ რიგში, საგანგებო ყურადღება ეთმობა თავისუფალი ფულადი ნაკადების მართვას, განსაკუთრებით იმის გათვალისწინებით, რომ წინა წელთან შედარებით 2018 წელს იგი საგრძნობლად გაიზარდა. გარდა ამისა, ხელმძღვანელობამ დაიწყო კრედიტით გადახდის პროცესის ოპტიმიზაცია, რამაც კომპანიას მეტი საშუალება მისცა ფულადი სახსრების ეფექტურად სამართავად.

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ფულადი ნაკადების გენერირებისა და კრედიტის მართვის მძლავრი პროცესის არსებობა კომპანიას ხელს უწყობს ლიკვიდობის რისკის მისაღებ დონეზე შენარჩუნებაში.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

დამფუძნებელი კომპანიისგან აღებულ სესხებზე ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის გამო კომპანიას ეკისრება საპროცენტო განაკვეთის რისკი. წინა წლების განმავლობაში რისკმა იმატა Libor კურსის თანდათანობით ზრდის გამო. თუ განაკვეთების ზრდა გაგრძელდა, ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს რისკის შემცირება ფიქსირებული და ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების მატარებელი სესხების პორტფელის დაბალანსების გზით.

საქონლის ფასის რისკი

გაყიდული საქონლის თვითღირებულება ძირითადად მოიცავს მასალების რისკს, რომლის ფასები მჭიდროდაა დაკავშირებული საქონელზე მსოფლიო ფასებთან. ამდენად, ნებისმიერ გადახრას მოგების საგრძნობი მერყეობის გამოწვევა შეუძლია. თითოეული ფინანსური წლის დასაწყისიდან შესყიდვების დეპარტამენტი აქტიურად არის ჩართული მომწოდებლებთან მოლაპარაკებების პროცესში, რათა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დააფიქსიროს ფასები და თავიდან აიცილოს მათი გაუთვალისწინებელი მერყეობა.

სამომავლო პერსპექტივები

კომპანია მიზნად ისახავს ბაზარზე პოზიციის გაძლიერებას და მხარს უჭერს ბაზრის წილის გასაზრდელად ახალი ბრენდების შემოტანისა და აქტიური მარკეტინგული კამპანიების განხორციელების სტრატეგიას.

ძლიერი ბრენდული პორტფელიდან გამომდინარე, ხელმძღვანელობა 2019 წლის განმავლობაში გაზრდილ საბაზრო მაჩვენებლებს ელის. 2019 წელს მოსალოდნელია გაყიდვების მოცულობის გაზრდა და ბევრად მაღალი EBIT ინდიკატორი. საბრუნავი კაპიტალის დაგეგმილმა გაუმჯობესებამ და შემცირებულმა კაპიტალურმა დანახარჯებმა კი თავისუფალი ფულადი ნაკადების გაუმჯობესება უნდა გამოიწვიოს.

დარგში მზარდი კონკურენციისა და მაღალი მარკეტინგული დანახარჯების, აგრეთვე საცალო გამყიდველთა უკეთესი პოზიციონირებით გამოწვეული მაღალი დანახარჯების მიუხედავად, კომპანია 2019 წელს სტაბილურ EBITDA-ს მოელის.

კომპანიას მიზნად აქვს დასახული, მაქსიმალურად აითვისოს ექსპორტის შესაძლებლობები ლიმონათის ბრენდში.

სოციალური პასუხისმგებლობა

კომპანია პასუხისმგებლიანად რეაგირებს ადგილობრივ საზოგადოებაში გარემოზე ზემოქმედების როლზე და ზომებს იღებს გარემოზე ზემოქმედების მაქსიმალურად შესამცირებლად. კომპანია ფლობს ნარჩენი წყლების გამწმენდ ნაგებობას, სადაც საწარმოო მიზნით გამოყენებული წყალი სუფთავდება გარეთ გაშვებამდე. ეს ნაგებობა უნიკალურია და ერთადერთია ქართულ ლუდის წარმოებაში ტექნოლოგიითა და გარემოსდაცვითი ნორმების დაცვის თვალსაზრისით.

კომპანია აქტიურადაა ჩართული საქველმოქმედო საქმიანობაში და ეხმარება ბავშვთა სახლს „ჩემი სახლი - საქართველო“. კომპანია საქველმოქმედო კამპანიის გაგრძელებას მომავალშიც გეგმავს.

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ლომისის“ მფლობელებსა და დირექტორთა საბჭოს:

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს „ლომისის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე სრული შემოსავლის, კაპიტალის ცვლილებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებებს ამავე თარიღით დასრულებული პერიოდისათვის, ასევე ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების მოკლე აღწერილობის ჩათვლით (ერთობლივად - „ფინანსური ანგარიშგება“).

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული პერიოდის ფულადი სახსრების მოძრაობას, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვმოქმედებდით კომპანიისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს დოკუმენტი „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსი“ (პბეკ კოდექსი). შესაბამისად, ჩვენ მიერ შესრულებული ეთიკური ვალდებულებები შეესაბამებოდა სხვა ეთიკურ მოთხოვნებს პბეკ კოდექსის სტანდარტებით. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მოვიპოვეთ საკმარისი და შესაბამისი აუდიტორული მტკიცებულებები მოსაზრების გამოსახატავად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია მენეჯმენტი. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მენეჯმენტის ანგარიშში შესულ ინფორმაციას, რომელიც მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშს.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი მოვალეობაა, გავცნოთ სხვა ინფორმაციას და, იმავდროულად, შევაფასოთ, ხომ არ არის სხვა ინფორმაცია ფინანსური ანგარიშგების ან აუდიტის პროცესში მოპოვებული ცოდნის არსებითად შეუსაბამო ან ხომ არ არის ის სხვაგვარად მნიშვნელოვნად არაზუსტი. თუ, ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე, დავადგინეთ, რომ ამ სხვა ინფორმაციაში მოცემულია არსებითად მცდარი ინფორმაცია, ჩვენ ვალდებული ვართ, გავაკეთოთ განცხადება ამ ფაქტის შესახებ.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, მოამზადოს ფინანსური ანგარიშგება ფასს-ის შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით, აუცილებელია ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს კომპანიის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების (ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის) უნარი, აგრეთვე, აუცილებლობის შემთხვევაში, განმარტოს ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს კომპანიის ლიკვიდაციას თუ საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

ხელმძღვანელობაზე პასუხისმგებელი პირები ვალდებული არიან, ზედამხედველობა გაუწიონ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ იმის საფუძვლიანი რწმუნება, რომ ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ჩვენი თვალსაზრისის გამოხატველი იქნება. საფუძვლიანი რწმუნება მაღალი ხარისხის რწმუნებას წარმოადგენს, მაგრამ, ამავედროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, აგრეთვე შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად თუ ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენა მოახდინოს ამ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე, აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში ვიყენებთ პროფესიულ შეფასებას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკების იდენტიფიცირებასა და შეფასებას; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის ვერ შემჩნევის რისკი შეცდომის შედეგად გაპარული არსებითი უზუსტობის ვერ შემჩნევის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარ განზრახული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით;
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის განზრახვას;
- ვაფასებთ საადრიცხო პოლიტიკების შესაბამისობას და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული პროგნოზებისა და განმარტებების მართებულობას;
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მხრიდან აღრიცხვის ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე საფუძველზე წარმოების თაობაზე და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ თვალსაზრისს, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის განუსაზღვრელობა ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ჩვენ ვალდებული ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ განმარტებებზე, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, შევცვალოთ კიდევ დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მას შემდეგ, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება კომპანია აიძულოს, შეწყვიტოს ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.

სხვა საკითხებს შორის, ჩვენ ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვატყობინებთ აუდიტის დაგეგმილ შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს, მათ შორის, შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილ მნიშვნელოვან ხარვეზებს.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისი მმართველობის ანგარიშის მომზადებაზე და ისეთი შიდა კონტროლის არსებობაზე რომელიც, მისი აზრით აუცილებელია თაღლითობისა თუ შეცდომებით გამოწვეული მცდარი ინფორმაციისგან თავისუფალი მმართველობის ანგარიშის მოსამზადებლად.

ჩვენ ჩავატარეთ პროცედურები იმის შესამოწმებლად, არის თუ არა მმართველობის ანგარიში მომზადებული ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად და მოიცავს თუ არა იგი ამავე კანონით გათვალისწინებულ ინფორმაციას.

პროცედურები შევასრულეთ და ჩავატარეთ საკუთარი შეფასებების საფუძველზე მათ შორის, გამოკითხვების, დოკუმენტაციის ანალიზისა და შემოწმების, კანონის მოთხოვნებთან კომპანიის პოლიტიკების, პროცედურების, მეთოდოლოგიებისა და ანგარიშგებული ინფორმაციის შედარებით, აგრეთვე რაოდენობრივი მონაცემებისა და სხვა ინფორმაციის გადათვლის, შედარებისა და შეჯამების საფუძველზე.

ჩვენი აზრით:

- 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის მმართველობის ანგარიში მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის მმართველობის ანგარიშში შესულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია;
- მმართველობის ანგარიშში შესული ინფორმაცია ყველა არსებითი თვალსაზრისით შეესაბამება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას.

შპს „დელოიტი და ტუშის“ სახელით
ჯონ რობინსონი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

სს „ლომისი“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
(ათასობით ქართულ ლარში)

შენიშვნა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	5 55,973	63,008	70,736
არამატერიალური აქტივები	471	570	682
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	10	22	32
სულ გრძელვადიანი აქტივები	56,454	63,600	71,450
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	6 10,653	12,896	12,505
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	7 10,799	11,466	9,876
ფული და ფულის ეკვივალენტები	8 20,300	15,241	13,430
სულ მიმდინარე აქტივები	41,752	39,603	35,811
სულ აქტივები	98,206	103,203	107,261
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	9 20	20	20
საემისიო კაპიტალი	5,441	5,441	5,441
გაუნაწილებელი მოგება	(27,763)	(28,967)	(36,129)
სულ კაპიტალი	(22,302)	(23,506)	(30,668)
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
აღებული სესხები	10 96,784	-	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	96,784	-	-
მიმდინარე ვალდებულებები			
აღებული სესხები	10 12,310	114,480	124,824
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	11 10,461	11,131	12,088
საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა	12 953	1,098	1,017
სულ მიმდინარე ვალდებულებები	23,724	126,709	137,929
სულ ვალდებულებები	120,508	126,709	137,929
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი	98,206	103,203	107,261

მენეჯმენტის სახელით:

გენერალური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

სს „ლომისი“

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
შემოსავალი	13	103,058	103,328
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	14	(61,630)	(60,918)
მთლიანი მოგება		41,428	42,410
გაყიდვისა და მარკეტინგის ხარჯები	15	(21,047)	(22,784)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	16	(10,991)	(11,196)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები, წმინდა	17	365	(846)
საოპერაციო მოგება		9,755	7,584
ფინანსური შემოსავალი	18	1,210	5,192
ფინანსური ხარჯები	19	(10,326)	(5,614)
მოგება მოგების გადასახადამდე		639	7,162
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		639	7,162
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ წლის სრული შემოსავალი		639	7,162

მენეჯმენტის სახელით:

ჯუნეით არათი
გენერალური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

14-44 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ბალანსი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	20	5,441	(36,129)	(30,668)
სულ პერიოდის სრული შემოსავალი	-	-	7,162	7,162
ბალანსი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	20	5,441	(28,967)	(23,506)
მოდიფიკაციის ზარალი სესხის პირობების ცვლილების გამო (შენიშვნა #10)	-	-	565	565
სულ პერიოდის სრული შემოსავალი	-	-	639	639
ბალანსი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	20	5,441	(27,763)	(22,302)

მენეჯმენტის სახელით:

გუნეთ არათი
გენერალური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთინ ევინჯი
ფინანსური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

14-44 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება მოგების გადასახადამდე		639	7,162
კორექტირება:			
ცვეთა და ამორტიზაცია		14,706	15,717
ფინანსური ხარჯი	19	6,839	5,522
საკუროსო ზარალი / (შემოსავალი)	19	3,313	(4,120)
მარაგების ანარიცხები		84	767
ფასდამოშების ანარიცხები		400	465
ფინანსური შემოსავალი		(1,210)	(1,071)
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან		(94)	(12)
არაფულად ერთეულებზე კორექტირებული წმინდა შემოსავალი		24,677	24,430
კლება მარაგებში		2,160	(1,157)
კლება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		267	(1,590)
კლება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		(671)	(1422)
კლება საგადასახადო ვალდებულებებში		(145)	83
გადახდილი პროცენტი		(6,572)	(5,495)
მიღებული პროცენტი		1,210	1,071
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ნაღდი ფული, წმინდა		20,926	15,920
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	5	(7,655)	(7,956)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		-	(6)
შემოსავალი სხვა გრძელვადიანი საშუალებებიდან		13	8
ძირითადი საშუალებების გაყიდვით მიღებული შემოსავალი		104	96
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ნაღდი ფული, წმინდა		(7,538)	(7,858)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
სესხების დაფარვა	10	(8,106)	7,233
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ნაღდი ფული, წმინდა		(8,106)	(7,233)
საკუროსო სხვაობით მიღებული მოგება/ზარალი უცხოურ ვალუტაში		(223)	982
ფლობილი ფულის ნაშთზე			
წმინდა ზრდა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში		5,059	1,811
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	8	15,241	13,430
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	8	20,300	15,241

მენეჯმენტის სახელით:

გენერალური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

მეთინ ექინჯი
ფინანსური დირექტორი

2019 წლის 22 აპრილი
თბილისი, საქართველო

14-44 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

იფს სხვისთვის

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

კომპანია დაფუძნდა 1997 წლის 16 მაისს და ფუნქციონირებს საქართველოს რესპუბლიკაში. კომპანია არის სააქციო საზოგადოება შეზღუდული აქციების რაოდენობით, რომელიც დაფუძნდა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანია იყო „Efes Breweries International N.V.“, ხოლო საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე - „Anadolu Efes Group“.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ლუდისა და გაზიანი უალკოჰოლო სასმელების წარმოება და საბითუმო გაყიდვა საქართველოში და საზღვარგარეთ. კომპანიის საწარმოო ინფრასტრუქტურა განთავსებულია საქართველოში, სოფელ ნატახტარში.

კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია მცხეთის რაიონი, სოფელი ნატახტარი, საქართველო.

2018, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანია 100% არის „ფონდი ნატახტარის“ მფლობელი, რომელიც კომპანიის საქველმოქმედო საქმიანობას ეწევა.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენდა 375, 388 და 381, შესაბამისად.

2. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) გამოყენება

2018 კომპანიამ მიიღო და გამოიყენა შემდეგი ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები:

- ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები;
- ფასს 15 - ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (და დაკავშირებული განმარტებები);

კომპანიამ ფასს 15 და ფასს 9 პირველად გამოიყენა. ახალი სტანდარტების გამოყენებით გამოწვეული ცვლილებების ეფექტი და შინაარსი აღწერილია ქვემოთ.

ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ანაცვლებს ბასს 39 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ დაწყებული პერიოდებისათვის და აერთიანებს ფინანსური ინსტრუმენტების აღრიცხვის სამივე ასპექტს: კლასიფიკაცია და შეფასება; გაუფასურება; ჰეჯირების აღრიცხვა.

კომპანიამ ფასს 9 პროსპექტულად გამოიყენა მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით, საწყისი გამოყენების თარიღით - 2018 წლის 1 იანვარი. კომპანიამ შედარებითი ინფორმაცია არ გადააფასა და კვლავ უჩვენებს მას ბასს 39-ის შესაბამისად. ფასს 9-ის გამოყენებით გამოწვეული სხვაობები პირდაპირ გაუნაწილებელ მოგებაში აისახა.

ფასს 9-ის გამოყენების შედეგად შეიცვალა ფინანსურ აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების აღრიცხვის წესი, რადგან ბასს 39-ის გაწეული ზარალის მიდგომა ჩანაცვლდა მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (მსდ) მიდგომით. ფასს 9-ის თანახმად, კომპანია ვალდებულია, მსდ-ის რეზერვი აღიაროს ყველა ფინანსურ აქტივზე, რომელიც რეალური ღირებულებით არ არის აღრიცხული, მოგება-ზარალში და ასევე სახელშეკრულებო აქტივებზე. ფინანსური აქტივების მარტივი ბუნებიდან გამომდინარე, კომპანია გაუფასურებას გამარტივებული მიდგომით ანგარიშობს, მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე არსებობის მანძილზე მსდ-ის გამოყენებით.

ბანკში განთავსებული ყველა ნაშთი ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს შეფასებულია როგორც დაბალი საკრედიტო რისკის მატარებელი, რადგან ისინი სანდო საერთაშორისო საბანკო ინსტიტუტებშია განთავსებული.

საკრედიტო ლიმიტების საბანკო გარანტიებით დაზღვევის გამო, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე გაუფასურების აღიარება არ მომხდარა.

ფასს 15 – ამონაგები მომხმარებელბთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ანაცვლებს სტანდარტს: ბასს 18 – შემოსავლები და მასთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს და გარკვეული შეზღუდვებით, ვრცელდება ყველა შემოსავალზე, რომელიც კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიიღება. სტანდარტი გვთავაზობს კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის აღიარების ხუთეტაპიან მოდელს და მოითხოვს, რომ შემოსავლის აღიარება მოხდეს იმ ოდენობით, რომელიც ასახავს კლიენტისათვის საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ მოსალოდნელი ანაზღაურების ოდენობას.

ფასს 15 კომპანიებს ავალდებულებს, გამოიყენონ მსჯელობაზე დაფუძნებული შეფასება და კლიენტებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებზე მოდელის თითოეული ეტაპის გამოყენებისას მხედველობაში მიიღონ ყველა შესაბამისი ფაქტი და გარემოება. სტანდარტი ასევე განმარტავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს კონტრაქტის მოპოვების ზედნადები ხარჯებისა და მისი შესრულების პირდაპირი ხარჯების აღრიცხვა. ამასთანავე, ფასს 15 ითხოვს განმარტებითი შენიშვნების გაშიფვრას უფრო გაფართოებული სახით.

ფასს 15-ის ძირითადი პრინციპია, რომ კომპანიამ შემოსავლის აღიარებისას უნდა უზენაესი შეპირებული საქონლისა თუ მომსახურების კლიენტზე გადაცემა ისეთი თანხის სანაცვლოდ, რის მიღებასაც კომპანია ვარაუდობს ამ საქონლისა თუ მომსახურების სანაცვლოდ. კერძოდ, სტანდარტი გვთავაზობს ხუთეტაპიან მოდელს, რომელიც ამონაგების აღიარებაზე ვრცელდება:

- კლიენტთან დადებული კონტრაქტის იდენტიფიცირება;
- საკონტრაქტო ვალდებულებების დადგენა;
- ტრანზაქციის ფასის განსაზღვრა;
- ტრანზაქციის ფასის მიკუთვნება საკონტრაქტო ვალდებულებებთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) კომპანია საკონტრაქტო ვალდებულებას შეასრულებს.

ფასს 15-ის მიხედვით, კომპანია ამონაგებს აღიარებს საკონტრაქტო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელსა თუ მომსახურებაზე “კონტროლი” კლიენტს გადაეცემა.

კომპანიამ ფასს 15-ის გამოყენება დაიწყო 2018 წლის 1 იანვრიდან, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდით.

კომპანიამ შეაფასა სტანდარტის გამოყენების პრაქტიკული საშედავათო საშუალებები და დაადგინა, რომ ზოგიერთი მათგანი გამოყენებული უნდა იქნას შემოსავლის აღიარებისას სტანდარტის გამოყენების პროცესში. კერძოდ, ისეთ შემთხვევებში, როდესაც ანაზღაურების მიღებასა და საქონელზე კონტროლის გადაცემას შორის ერთი წელი ან ნაკლები დრო გავიდა, ხელმძღვანელობამ არჩია, არ აღერიცხა მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტები. დანარჩენ პრაქტიკულ საშედავათო საშუალებებს კომპანიის შემოსავლის აღიარებაზე დიდი ზეგავლენა არ ჰქონია და, ამდენად, მათი გამოყენება არ მომხდარა.

კომპანიის კონტრაქტორებთან თითოეული გაყიდვის ხელშეკრულების შეფასების შედეგად დადგინდა, რომ არსებობს მხოლოდ ერთ კომპონენტზე დაფუძნებული შესრულების ვალდებულება, ანუ დადგენილ პერიოდში დილერებისათვის პროდუქტის მიყიდვა და, ამდენად, ტრანზაქციის ფასი მხოლოდ ამ ვალდებულებას მიეწერება. გაყიდვის მომენტში კლიენტზე კონტროლის გადაცემის შემდეგ კომპანიის შესრულების ვალდებულება სრულდება და ხდება შემოსავლის აღიარება.

კომპანიას, ვალდებულების სრულად შესრულების შემდეგ, აქვს უპირობო უფლება ხელშეკრულებით განსაზღვრული ანაზღაურების მიღებაზე. მოთხოვნები, გადახდის პირობების შესაბამისად, ჩვეულებრივ მიიღება ორ თვეზე ნაკლებ ვადაში. კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების მიხედვით, შესრულების ყველა ვალდებულების თავდაპირველი ხანგრძლივობა ერთი წელი ან ნაკლებია.

გაყიდვის პირობები, ჩვეულებრივ, არ იძლევა დაბრუნების უფლებას. აღნიშნული არ ეხება მხოლოდ იმ შემთხვევებს, როდესაც დაფიქსირებულია წარმოების ხარვეზი. თუმცა, კლიენტებთან კარგი ურთიერთობის

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

შენარჩუნების მიზნით, კომპანია, , ვადაგასულ პროდუქტებს გონივრული რაოდენობის ფარგლებში იბრუნებს.

ცვლადი ანაზღაურება, ფასდათმობების სახით, შესაბამის პერიოდში მთლიან შემოსავალს აკლდება. 2018 წელს კომპანიამ არ აღიარა 8,182 ლარის ოდენობის შემოსავალი საბითუმო გაყიდვის ხელშეკრულებიდან, რომელშიც არსებული დილერებისათვის და სავაჭრო ობიექტებისთვის გათვალისწინებული იყო ფასდათმობები მოცულობების და ღირებულებების მიხედვით. .

ახალი და შესწორებული სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ შესულა

კომპანიას ჯერ არ გამოუყენებია ქვემოთ ჩამოთვლილი ახალი და რედაქტირებული ფასს-ები, რომლებიც უკვე გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ შესულა:

- ფასს 16 - იჯარა¹;
- ფასს 17 - სადაზღვევო კონტრაქტები²;
- შესწორებები ფასს 9 - წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი ანაზღაურებით¹;
- შესწორებები ბასს 28 - გრძელვადიანი წილები ასოცირებულ პირებსა და ერთობლივ საწარმოებში³;
- ფასს-ების წლიური გაუმჯობესების 2015-2017 წწ. ციკლი¹.
- შესწორებები ბასს 19 - თანამშრომელთა ანაზღაურება³;
- ფასიკ 23 - მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული არასარწმუნოება⁴;
- ფასს 10 - ცალკეული ფინანსური ანგარიშგება და ბასს 28 (შესწორება)⁵.

1. ძალაშია 2019 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
2. ძალაშია 2021 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
3. ძალაშია 2019 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
4. ძალაშია 2019 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ან მთლიანად რეტროსპექტული გამოყენებით ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული გამოყენებით, ჯამური ინფორმაციის რეტროსპექტულად ან პროსპექტულად გადაფასების გარეშე;
5. სტანდარტების საბჭოს ძალაში შესვლის თარიღი ჯერ არ დაუდგენია; თუმცა, შესწორებათა ვადამდელი გამოყენება ნებადართულია.

ფასს 16 - იჯარა

ფასს 16 გვთავაზობს საიჯარო გარიგებების გამოვლენას, და მათ შესაბამის აღრიცხვას ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოიჯარე, ასევე მეიჯარისთვის. ძალაში შესვლისას ეს სტანდარტი ჩაანაცვლებს იჯარის შესახებ არსებულ ბასს 17-სა და მასთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს, 2019 წლის 1 იანვარის და მას შემდეგ პერიოდებისათვის. კომპანიისათვის ფასს 16-ის პირველი გამოყენების თარიღი იქნება 2019 წლის 1 იანვარი.

კომპანიამ გადაწყვიტა, ფასს 16 მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომით გამოიყენოს, რაც ფასს 16:C5(b) შესაბამისია. ამდენად, სტანდარტის გამოყენების პირველ დღეს გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივები, მათ შორის მიწა, შენობა-ნაგებობები და გადამცემი ხაზები საიჯარო ვალდებულების ოდენობით აისახება. ცვლად ანაზღაურებიან აქტივებს და 12 თვეზე ნაკლები სახელშეკრულებო ვადის მქონე აქტივებს კომპანია გამონაკლისად აკლასიფიცირებს და იჯარას არ აღიარებს. გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივების ვადა 2-5 წელია. შესაბამისად, კომპანია შესაძარის პერიოდს არ გადააფასებს. კომპანია გამოიყენებს ფასს 16-ზე გადასვლისას შესაძლებელ პრაქტიკულ გამონაკლისს და არ გადააფასებს, არის თუ არა კონტრაქტი იჯარა ან მოიცავს თუ არა იგი იჯარას.

ფასს 16-ში საიჯარო და მომსახურების კონტრაქტები ერთმანეთისგან განსხვავდება იმის მიხედვით, აკონტროლებს თუ არა მოცემულ აქტივს კლიენტი. საოპერაციო იჯარის (არასაბალანსო) და ფინანსური იჯარის (საბალანსო) განსხვავებები უქმდება და ნაცვლდება მოდელით, რომლის მიხედვით გამოყენების უფლების მქონე აქტივი და შესაბამისი ვალდებულება, ყველა სახის იჯარის შემთხვევაში, უნდა აღიაროს იჯარის მიმღებმა (აღრიცხოს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში). აღნიშნული არ ეხება დაბალღირებულებიან აქტივების იჯარებსა და მოკლევადიან იჯარებს.

**2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)**

გამოყენების უფლების მქონე აქტივი თავდაპირველად აისახება მომავალი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, შემდგომში კი (გამონაკლისების გათვალისწინებით) თვითღირებულებისა და დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის სხვაობით, რომელიც საიჯარო ვალდებულების ნებისმიერი გადაფასებისას კორექტირდება. საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად აისახება აღიარების დღეს გადაუხდელი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით. ამის შემდგომ საიჯარო ვალდებულება კორექტირდება პროცენტისა და საიჯარო გადახდების ოდენობით, აგრეთვე, სხვა ფაქტორთა შორის, იჯარის ცვლილების გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ცვლილება ეხება ფულადი ნაკადების კლასიფიკაციას, რადგან ბასს 17-ით გათვალისწინებული საოპერაციო იჯარის გადახდები საოპერაციო ფულად სახსრებში აისახება; მეორე მხრივ, ფასს 16-ის მოდელით, საიჯარო გადახდები იყოფა ძირითად და პროცენტის ნაწილებად და, შესაბამისად, შედის ფინანსური და საოპერაციო ფულადი სახსრების გაანგარიშებაში.

იჯარის მიმღების მხარეს არსებული აღრიცხვისგან განსხვავებით, ფასს 16-ში იჯარის გამცემის მხრიდან აღრიცხვიანობის პრინციპები ბასს 17-თან შედარებით მნიშვნელოვანწილად იგივეა. იჯარის გამცემი მოვალეა, იჯარა ან საოპერაციო იჯარად ჩათვალოს ან ფინანსურ იჯარად.

ამასთანავე, ფასს 16 ითხოვს განმარტებითი შენიშვნების გაშიფვრას უფრო გაფართოებული სახით. კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ფასს 16-ის გამოყენებას მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შესწორება ფასს 9 - წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი ანაზღაურებით

ფასს 9-ის შესწორება განმარტავს, რომ იმის დასადგენად, აკმაყოფილებს თუ არა წინასწარი გადახდის მახასიათებელი SPPI პირობას, მხარეს, რომელიც ამ ოფციას გამოიყენებს, შეუძლია სათანადო ანაზღაურება წინასწარ გადაიხადოს ან მიიღოს წინასწარი გადახდის მიზეზის მიუხედავად. სხვა სიტყვებით, წინასწარი გადახდის მახასიათებლებმა უარყოფითი ანაზღაურებით SPPI ტესტი შეიძლება გაიაროს კიდევ.

კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ფასს 9-ის შესწორების გამოყენება საგრძნობ ზეგავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2018 წწ. ციკლი

წლიური რედაქტირებების პაკეტის ფარგლებში ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2018 წწ. ციკლი მოიცავს ოთხი სტანდარტის შესწორებას: ფასს 3 „ბიზნესების გაერთიანება“, ფასს 11 „ერთობლივი საქმიანობა“, ბასს 12 „მოგების გადასახადები“ და ბასს 23 „სესხის აღების ხარჯები“.

ბასს 12-ის შესწორება განმარტავს, რომ პირმა დივიდენდებზე მოგების გადასახადის შედეგები მოგება-ზარალში, სხვა სრულ შემოსავალში ან კაპიტალში უნდა ასახოს იმის მიხედვით, თუ სად მოხდა გასანაწილებელი მოგების მომტანი ტრანზაქციების თავდაპირველი აღიარება. აღნიშნული ეხება ყველა შემთხვევას, იმის მიუხედავად, განაწილებულ და გაუნაწილებელ მოგებას სხვადასხვა გადასახადის განაკვეთი ერიცხება თუ არა.

ბასს 23-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ შესაბამისი აქტივის გამოსაყენებლად ან გასაყიდად გამზადების შემდეგ დასაფარი დარჩა ნასესხები სახსრების რაიმე ნაწილი, აღებულ სესხებზე კაპიტალიზაციის კოეფიციენტის დათვლის პროცესში ეს სესხი უნდა შევიდეს იმ თანხებში, რომლებსაც კომპანია ზოგადად სესხულობს.

ფასს 3-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ კომპანიამ კონტროლი დაამყარა ისეთ ბიზნესზე, რომელიც ერთობლივ საქმიანობას წარმოადგენს, მან უნდა იხელმძღვანელოს ეტაპობრივად განხორციელებული გაერთიანების მოთხოვნებით, მათ შორის რეალური ღირებულებით გადააფასოს ერთობლივ საქმიანობაში ადრე ფლობილი წილი. ამ უკანასკნელში უნდა შევიდეს არაღიარებული აქტივები, ვალდებულებები და გუდვილი, რომელიც ერთობლივ საქმიანობასთან არის დაკავშირებული.

ფასს 11-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ კომპანია მონაწილეობს კომერციულ ერთობლივ საქმიანობაში, მაგრამ არ გააჩნია მასზე ერთობლივი კონტროლი, მოიპოვებს ერთობლივ კონტროლს მასზე, კომპანია არ გადააფასებს ერთობლივ საქმიანობაში მანამდე ფლობილ წილებს.

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

ყველა შესწორება ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის და გამოიყენება პროსპექტულად. ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.

კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ შესწორებათა გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასიკ 23 - მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული არასარწმუნოება

ფასიკ 23 გვთავაზობს საბუღალტრო საგადასახადო პოზიციის დადგენის მეთოდს ისეთ შემთხვევებში, როდესაც არსებობს მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული არასარწმუნოება. ინტერპრეტაცია პირებს ავალდებულებს:

- განსაზღვრონ, არასარწმუნო საგადასახადო პოზიციები ინდივიდუალურად შეაფასონ თუ ჯგუფად; და
- შეაფასონ, რამდენად სავარაუდოა, რომ საგადასახადო ორგანო მიიღებს გადასახადის გამოყენებული ან შემოთავაზებული დამუშავების წესს მოგების გადასახადის დეკლარაციაში:
 - თუ სავარაუდოა, მაშინ პირმა საბუღალტრო საგადასახადო პოზიცია უნდა დაადგინოს გამოყენებულ ან დაგეგმილ დამუშავებასთან თანმიმდევრულად.
 - თუ არ არის სავარაუდო, მაშინ პირმა არასარწმუნოების ეფექტი უნდა ასახოს საბუღალტრო საგადასახადო პოზიციის დადგენის წესში.

კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ შესწორებათა გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. მნიშვნელოვანი საღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმ დაშვებით, რომ კომპანია არის ფუნქციონირებადი საწარმო და ოპერირებას გააგრძელებს უახლოეს საპროგნოზო მომავალში.

კომპანიის ფასს-ზე გადასვლის თარიღია 2017 წლის 1 იანვარი. გარკვეული გამოწვევებით, ფასს 1 კომპანიისგან მოითხოვს სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს მოქმედი ვერსიის რეტროსპექტულ გამოყენებას. ეს ვერსია გამოყენებული იქნა 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის საწყისი ფასს ანგარიშგებისა და შემდგომ პერიოდებში ანგარიშგების მომზადებისას ფასს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლომდე.

ვინაიდან კომპანია არ იყო ვალდებული, ასე მოქცეულიყო, და, შესაბამისად, არ მოუზადებია ფინანსური ინფორმაცია ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპების (ბასპ) შესაბამისად, შეჯამება წინა ბასპ და ფასს ანგარიშგებებს შორის წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი არ არის.

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ქართულ ლარში („ლარი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სხვაგვარად არის მითითებული.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა გარკვეული ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც აღირიცხება გადაფასებული მნიშვნელობებით ან რეალური ღირებულებებით თითოეული საღრიცხვო პერიოდის ბოლოს, როგორც ახსნილია საღრიცხვო პოლიტიკებში.

ისტორიული ღირებულება ეფუძნება საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ მიცემული ფასეული აქტივების სამართლიან ღირებულებას.

რეალური ღირებულება არის ის ფასი, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან შეფასებული სხვა შეფასების მეთოდით. აქტივის ან ვალდებულების რეალური ღირებულების შეფასებისას, კომპანია მხედველობაში იღებს აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეებიც მიიღებდნენ ამ მახასიათებლებს მხედველობაში აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას შეფასების თარიღისთვის. ამ ფინანსურ ანგარიშგებაში შეფასების და/ან გამჟღავნების

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

მიზნებისთვის რეალური ღირებულება განისაზღვრება სწორედ ამ საფუძველზე. აღნიშნული არ ეხება ტრანზაქციებს აქციებზე დაფუძნებულ გადახდით, რომლებიც რეგულირდება ფასს 2-ით, საიჯარო ტრანზაქციებს, რომლებიც რეგულირდება ბასს 17-ით და ისეთ ღირებულებებს, რომლებიც რეალური ღირებულების მსგავსია, მაგრამ არ არის რეალური ღირებულება, მაგალითად, ბასს 2-ით გათვალისწინებული წმინდა რეალიზებადი ღირებულება ან ბასს 36-ით გათვალისწინებული გამოყენების ღირებულება.

გარდა ამისა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, რეალური ღირებულების გაზომვა კლასიფიცირდება 1, 2, 3 დონეების მიხედვით და ეს დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად ხელმისაწვდომია ბაზარზე მონაცემები რეალური ღირებულების დასადგენად. ეს დონეები ახსნილია ქვემოთ:

- 1-ელი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის კომპონენტებს წარმოადგენს ის კომპონენტები, რომლებიც განსხვავდება 1-ელ დონეში მოცემული კოტირებული ფასებისგან და პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

ფუნქციონალური ვალუტა. კომპანიის თითოეული ერთეულის ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული ელემენტები აღრიცხულია კომპანიის საოპერაციო ეკონომიკური გარემოს ძირითად ვალუტაში („ფუნქციონალური ვალუტა“). კომპანიის დამფუძნებლის ფუნქციონალური ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“). კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების საპრეზენტაციო ვალუტაა ლარი. ყველა თანხა უახლოეს ათასობით ლარამდეა დამრგვალებული, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ურთიერთჩათვლა. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ურთიერთჩაითვლება და წმინდა თანხით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას აქვს იურიდიული უფლება განახორციელოს აღიარებული თანხების ურთიერთჩათვლა და განზრახული აქვს მოახდინოს აქტივის ჩათვლა წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. ხარჯები შემოსავლიდან მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში არ იქვითება, თუ ამის ვალდებულებას ან უფლებას რომელიმე სტანდარტი ან ინტერპრეტაცია არ აწესებს ან არ არის განმარტებული კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკებში.

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები მოცემულია ქვემოთ.

შემოსავალი. კომპანია აწარმოებს და საბითუმო ბაზარზე ყიდის ლუდისა და გაზირებული უალკოჰოლო სასმელების რამდენიმე დასახელებას. გაყიდვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ხდება პროდუქტზე კონტროლის გადაცემა, კერძოდ, როდესაც პროდუქტი მიეწოდება საბითუმო გამყიდველს, ამ უკანასკნელს ენიჭება უფლებამოსილება პროდუქტების გასაღების არხისა და ფასის დადგენაზე და კომპანიას აღარ აქვს შეუსრულებელი ვალდებულება, რაც იმოქმედებდა საბითუმო გამყიდველის მიერ პროდუქტების მიღებაზე. მიწოდება ხორციელდება მაშინ, როდესაც პროდუქტი გადადის კომპანიის საწყობიდან, ცვეთისა და დანაკარგის რისკები გადადის საბითუმო გამყიდველზე და ეს უკანასკნელი პროდუქტებს იღებს გაყიდვის ხელშეკრულების შესაბამისი დებულებების მიხედვით.

კომპანია შესრულების ვალდებულებას ყველა შემდეგ შეთავაზებაზე აღიარებს დროის ერთ მომენტში, რადგან თითოეულ შეთავაზებაზე არის შესრულების მხოლოდ ერთი ვალდებულება.

შემოსავალი აღიარდება დამატებული ღირებულების გადასახადის გარეშე, მისაღები ან მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულებით. გაყიდვის პირობების მიხედვით, შემოსავლის ოდენობას აკლდება მოცულობის ან ღირებულების ფასდათმობები, რომლებიც დილერებზე ან სავაჭრო ობიექტებზე არის გათვალისწინებული.

საპროცენტო შემოსავალი. საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური აქტივიდან აღიარდება იმ შემთხვევაში, თუ სავარაუდოა, რომ ეკონომიკურ სარგებელს მიიღებს კომპანია და შემოსავლის ოდენობის სარწმუნოდ შეფასება შესაძლებელია. საპროცენტო შემოსავალი ირიცხება დროით საფუძველზე, დარჩენილი ძირითადი თანხისა და გამოყენებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გათვალისწინებით, რომელიც არის ის განაკვეთი, რომლითაც ზუსტად ხდება საპროგნოზო მომავალი ფულადი გადახდების დისკონტირება ფინანსური აქტივის სასიცოცხლო ციკლის განმავლობაში ამ აქტივის თავდაპირველი აღიარებისას დაფიქსირებულ წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე.

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

იჯარა. იჯარა ფინანსურ იჯარად კლასიფიცირდება, თუ იჯარის პირობებით მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებული ყველა რისკი და სარგებელი გადაეცემა მოიჯარეს. ყველა სხვა იჯარა კლასიფიცირდება, როგორც საოპერაციო იჯარა.

კომპანია როგორც მოიჯარე

ფინანსური იჯარით ფლობილი აქტივები თავდაპირველად აღიარდება როგორც კომპანიის აქტივები იჯარის დაწყების დღეს რეალური ღირებულებით, ან მინიმალური საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, თუ ეს მაჩვენებელი პირველზე ნაკლებია. მეიჯარის მიმართ შესაბამისი ვალდებულება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში შედის როგორც ფინანსური იჯარის ვალდებულება.

საიჯარო გადახდები ნაწილდება ფინანსურ ხარჯებსა და იჯარის ვალდებულების შემცირებას შორის, რათა მიღებული იქნას მუდმივი საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების დარჩენილ ნაშთზე. ფინანსური ხარჯები დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალში, თუ ისინი პირდაპირ არ არის დაკავშირებულ კვალიფიციურ აქტივებთან, რა დროსაც ფინანსური ხარჯები კაპიტალიზდება კომპანიის სესხის აღების ხარჯების ზოგადი პოლიტიკის შესაბამისად (იხილეთ ქვემოთ). პირობითი იჯარები ხარჯად აღიარდება მათი გაწევის პერიოდში.

საოპერაციო იჯარის გადასახადები წრფივად აღიარდება იჯარის ვადის განმავლობაში. აღნიშნული არ ეხება ისეთ შემთხვევებს, როდესაც სისტემატიზაციის სხვა საფუძველი უკეთ განასახიერებს იჯარით აღებული აქტივიდან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების დროით სურათს. საოპერაციო იჯარით წარმოშობილი პირობითი გადახდები ხარჯად აღიარდება მათი გაწევის პერიოდში.

იმ შემთხვევაში, თუ საოპერაციო იჯარის გაფორმებასთან დაკავშირებულია შეღავათები, ისინი აღიარდება ვალდებულებად. შეღავათების ჯამური სარგებელი აღიარდება, როგორც საიჯარო ხარჯის შემცირება წრფივი დარიცხვის პრინციპით. აღნიშნული არ ეხება ისეთ შემთხვევებს, როდესაც სისტემატიზაციის სხვა საფუძველი უკეთ განასახიერებს იჯარით აღებული აქტივიდან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების დროით ტრენდს.

უცხოური ვალუტა. კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ისეთი ვალუტა რომელიც განსხვავდება კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტისაგან (უცხოური ვალუტა) აღიარებულია ტრანზაქციის თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსით. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი სახსრები გადაყვანილია მოცემულ თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით. რეალური ღირებულებით აღიარებული არაფულადი სახსრები, რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, გადაყვანილია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით იმ თარიღში, როდესაც მათი რეალური ღირებულება იქნა დადგენილი. გაცვლითი კურსით კონვერტაცია არ ეხება იმ არაფულად სახსრებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრულია ისტორიული ღირებულებით.

ფულადი სახსრების საკურსო სხვაობები აღიარებულია მოგება-ზარალში იმ პერიოდში, რომელშიც ისინი წარმოიშვა, გარდა:

- უცხოურ ვალუტაში აღებული სესხების საკურსო სხვაობებისა, რომლებიც ეხება მშენებლობის პროცესში მყოფ, მომავალში საწარმოო გამოყენებისთვის არსებულ აქტივებს, რომლებიც შედის იმ აქტივების ღირებულებებში, როდესაც ისინი განიხილება, როგორც უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების საპროცენტო ხარჯების კორექტირება;
- ისეთი უცხოური ოპერაციების გამო მისაღები ან გადასახდელი ფულადი სახსრების საკურსო სხვაობებისა, რომელთა ანგარიშსწორება არც იგეგმება და არც სავარაუდოა (რის გამოც ისინი შეადგენს წმინდა ინვესტიციას უცხოურ ოპერაციებში) და რომლებიც თავდაპირველად აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და კაპიტალიდან მოგება-ზარალში რეკლასიფიცირდება ფულადი სახსრების დაბრუნების შემდეგ.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას კომპანიის მიერ გამოყენებული გაცვლითი კურსები შემდეგნაირია:

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017
GEL/USD	2.6766	2.5922	2.6468
GEL/EUR	3.0701	3.1044	2.7940

მოკლევადიანი თანამშრომელთა ბენეფიტები. თანამშრომელთა მიმართ ხელფასების, წლიური შვებულების ხელფასისა და ავადმყოფობის გამო შვებულების ანაზღაურების ხარჯები ვალდებულებად აღიარდება შესაბამისი მომსახურების გაწევის პერიოდში ამ მომსახურებაში გადასახდელი ბენეფიტების არადისკონტირებული ღირებულებით.

თანამშრომელთა მოკლევადიან ბენეფიტებზე აღიარებული ვალდებულებები აისახება საანგარიშგებო დღემდე თანამშრომელთა მიერ გაწეულ მომსახურებაში გადასახდელი ბენეფიტების არადისკონტირებული ღირებულების ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებით.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი აღირიცხება საანგარიშგებო დღისათვის საქართველოს კანონმდებლობით მოქმედი ან არსებითად მოქმედი რეგულაციების შესაბამისად. 2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კომპანიების დაბეგვრის არსებული მოდელის ცვლილება, რომელიც ყველა პირისათვის, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა, ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვარს. ახალი მოდელი ითვალისწინებს გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრას 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრას 15%-იანი მოგების გადასახადით. ადრე მოქმედი მოდელით კომპანიებს მოგებას გადასახადამდე 15%-იანი გადასახადი ერიცხებოდა იმის მიუხედავად, იგი კომპანიაში რჩებოდა თუ დივიდენდების სახით გაიცემოდა.

მოგების გადასახადის დარიცხვის ახალი წესი კომპანიისათვის ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან. საგადასახადო ბაზა მოიცავს როგორც რეალურ, აგრეთვე ნაგულისხმევ მოგების განაწილებას, მათ შორის:

- განაწილებული მოგება;
- გაწეული ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომლებიც არაა კავშირში ეკონომიკურ საქმიანობასთან;
- საქონლის/მომსახურების უფასო მიწოდება ან/და სახსრების გადარიცხვა; და
- წარმომადგენლობითი ხარჯები, რომლებიც აჭარბებს საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას.

განაწილებულ მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადი აღიარდება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების მომენტისათვის და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება „მოგების გადასახადის“ ჯგუფში. მიმდინარე და წარსული პერიოდების მიმდინარე საგადასახადო აქტივი და საგადასახადო ვალდებულებები აისახება იმ თანხით, რომელიც, სავარაუდოდ უნდა გადაეხადოს საგადასახადო ორგანოებს ან მიღებულ იქნეს მათგან.

ზემოთ ჩამოთვლილ სხვა კომპონენტებზე დაწესებული გადასახადი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ჯგუფში „საგადასახადო ხარჯები“.

დაბეგვრის ახალი მოდელის ამოქმედების შედეგად, ტერმინი „აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზისი“ კარგავს ეკონომიკურ მნიშვნელობას და ბასს 12-ის „მოგების გადასახადები“ შესაბამისად განსაზღვრული საგადასახადო ვალდებულებები და აქტივები კომპანიების დაბეგვრის ახალ მოდელში აღარ მოქმედებს.

დამატებული ღირებულების გადასახადი . გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ) საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას ექვემდებარება პროდუქციისა თუ მომსახურების კლიენტებისთვის მიწოდებისთანავე. შეძენილ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის დაბრუნება ჩვეულებრივ შესაძლებელია გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის ხარჯზე დღგ-ის ანგარიშგაქტურის მიღებისთანავე. საგადასახადო ორგანოები უშვებენ დღგ-ის ნეტო ანგარიშსწორებას. გაყიდვასთან და შესყიდვასთან დაკავშირებული დღგ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აღიარდება ნეტო საფუძველზე. თუ მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი შექმნილია, გაუფასურების ზარალი აღირიცხება მოვალის მთლიანი (ბრუტო) თანხის გათვალისწინებით, დღგ-ის ჩათვლით.

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

2015 წლის 31 დეკემბრიდან მოყოლებული, ხელმძღვანელობა კომპანიის საგადასახადო ნაშთებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2015 წლის 7 დეკემბრის ბრძანება #407-ის შესაბამისად.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული შემდგომში დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალის რეზერვი, ასეთის საჭიროების შემთხვევაში..

მცირე მასშტაბის შეკეთების ხარჯები აღიარდება გაწევისას. ძირითადი საშუალებების მთავარი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზდება და ხდება ჩანაცვლებული ნაწილების თავიდან მოშორება.

ანგარიშგების თითოეული პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არის თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა აფასებს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განსაზღვრულია, როგორც აქტივის რეალურ ღირებულებას გამოკლებული მის გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უმაღლესი. საბალანსო ღირებულება ანაზღაურებად ღირებულებამდე მცირდება, ხოლო გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალში აღიარდება. წინა წლებში აქტივზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღდგება იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის გამოყენების ღირებულება ან რეალურ ღირებულებას გამოკლებული მასთან დაკავშირებული გაყიდვის ხარჯები შეიცვლება.

რეალიზაციიდან მიღებული მოგება-ზარალი განისაზღვრება საბალანსო ღირებულების ანაზღაურებად ღირებულებასთან შედარების შედეგად და აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სხვა შემოსავალსა და ხარჯებში.

ცვეთა. მიწას ცვეთა არ ერიცხება. სხვა ძირითად საშუალებებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, რათა ღირებულება გადანაწილდეს მათ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე ნარჩენ ღირებულებამდე. გაანგარიშებული სასარგებლო მომსახურების ვადები, ნარჩენი ღირებულებები და ცვეთის მეთოდი ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაიხედება და პროგნოზის ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პროსპექტულად. ცვეთის დარიცხვა ხდება შემდეგი წლიური განაკვეთებით:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წელი
შენობა-ნაგებობები	30
მანქანა-დანადგარები	6-11
სატრანსპორტო საშუალებები	7
ავეჯი	7
სხვა ძირითადი საშუალებები	2-7

ნარჩენი ღირებულება არის ის შეფასებული ღირებულება, რასაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა ძირითადი საშუალებების ამ ერთეულის რეალიზაციით, რეალიზაციასთან დაკავშირებული გასვლის დანახარჯების გამოკლებით, ეს აქტივი რომ იყოს იმ ასაკისა და მდგომარეობის, რაც მოსალოდნელია მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის გასვლის შემდეგ. ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაიხედება თითოეული ფინანსური წლის ბოლოს და კორექტირდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ძირითადი საშუალების აღიარება შეწყვეტა ხდება რეალიზაციისას ან მაშინ, როდესაც ამ აქტივის გამოყენებით ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. ნებისმიერი მოგება ან ზარალი ძირითადი საშუალების რეალიზაციის ან ჩამოწერის შედეგად განისაზღვრება როგორც სხვაობა რეალიზაციით მიღებულ შემოსავალსა და მის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ძირითადი საშუალებების გაუფასურება. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანია განიხილავს მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებას რომ განსაზღვროს გაუფასურდა თუ არა რომელიმე აქტივი. გაუფასურების მაჩვენებლის არსებობის შემთხვევაში, დგინდება აქტივის ანაზღაურებად ღირებულება, რომლის საშუალებითაც განისაზღვრება გაუფასურების ზარალის მასშტაბები (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). თუ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასება შეუძლებელია, კომპანია აფასებს იმ ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელსაც

ეს აქტივი მიეკუთვნება. თუ ღირებულების მიკუთვნების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძვლის დადგენა შესაძლებელია, კომპანიის აქტივები ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქნელ ინდივიდუალურ ერთეულზე. სხვა შემთხვევაში ხდება მათი მიკუთვნება ფულადი სახსრების წარმომქნელ უმცირეს ჯგუფებზე, რომელთათვისაც განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძვლის იდენტიფიცირება შესაძლებელია.

ანაზღაურებადი ღირებულება არის გასვლის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას საპროგნოზო მომავალი ფულადი ნაკადები მიმდინარე ღირებულებამდე დისკონტირდება გადასახადამდე არსებული დისკონტირების განაკვეთით და ასახავს ბაზარზე ფულის დღევანდელ ღირებულებას აქტივისთვის დამახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით, რომლის მიხედვითაც მომავალი ფულადი ნაკადების პროგნოზი არ კორექტირებულა.

თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეულის) ანაზღაურებადი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე მცირდება. გაუფასურების ზარალი დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, თუ შესაბამისი აქტივი გადაფასებული ღირებულებით არ არის ასახული, რა დროსაც გაუფასურების დანაკარგი განიხილება, როგორც გადაფასებული ღირებულების შემცირება.

იმ შემთხვევაში, თუ გაუფასურების ზარალის ანულირება მოხდება, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება იზრდება მის კორექტირებულ ანაზღაურებად ღირებულებამდე, მაგრამ ისე, რომ გაზრდილი საბალანსო ღირებულება არ აჭარბებდეს იმ საბალანსო ღირებულებას, რაც ღირებულებითაც აქტივი (ან ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეული) იქნებოდა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული მასზე წინა წლებში გაუფასურების ზარალის აღიარება რომ არ მომხდარიყო. გაუფასურების ზარალის ანულირება დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი გადაფასებული ღირებულებით არა არის შეფასებული, რა დროსაც გაუფასურების ზარალი განიხილება როგორც ზრდა გადაფასების შედეგად.

კომპანიის ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებები ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაიხედება გაუფასურების ნიშნების აღმოჩენის მიზნით. თუ ასეთი ნიშნები არსებობს, ფასდება აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულებები.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივის ან მისი ფულადი სახსრების წარმომქნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება მის ანაზღაურებად ღირებულებას აჭარბებს. გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ძირითადი საშუალების ანაზღაურებადი ღირებულება არის გასვლის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას საპროგნოზო მომავალი ფულადი ნაკადები მიმდინარე ღირებულებამდე დისკონტირდება გადასახადამდე არსებული დისკონტირების განაკვეთით და ასახავს ბაზარზე ფულის დღევანდელ ღირებულებას აქტივისთვის დამახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით, რომლის მიხედვითაც მომავალი ფულადი ნაკადების პროგნოზი არ კორექტირებულა. ისეთი აქტივის შემთხვევაში, რომელიც ფულად შემოიძინებეს არ გამოიმუშავებს სხვა აქტივებისგან დამოუკიდებლად, ანაზღაურებადი ღირებულება დგინდება ფულადი სახსრების წარმომქნელი იმ ერთეულის მიხედვით, რომელსაც ეს აქტივი ეკუთვნის.

თუ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება გაიზარდა, გაუფასურების ზარალი ანულირდება და აქტივის საბალანსო ღირებულება იცვლება ისე, რომ საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს საწყის საბალანსო ღირებულებას ცვეთის ან ამორტიზაციის გამოკლებით, რომლითაც აქტივი იქნებოდა შეფასებული, გაუფასურების ზარალი რომ მანამდე არ აღიარებულიყო.

არამატერიალური აქტივების შემენა. სხვადასხვა დროს შეძენილი არამატერიალური აქტივები განსაზღვრული მომსახურების ვადით ბალანსზე აისახება თვითღირებულებით და აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. ამორტიზაცია ერიცხება წინასწარ განსაზღვრული მომსახურების ვადაზე წრფივი მეთოდის მიხედვით. სასარგებლო მომსახურების ვადა და ცვეთის მეთოდი გადაიხედება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ხოლო ხელახალი შეფასებიდან საბალანსო ღირებულების ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პროსპექტულად. ცალკემდგომად შეძენილი განუსაზღვრელი

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები აისახება, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი გაუფასურების ზარალი.

მარაგები . სასაქონლო-მატერიალური მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებას და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების ღირებულება დგინდება “ფიფო” მეთოდის (პირველი შემოსავალი, პირველი გასავალი) მიხედვით. ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება არის ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი, რომლიდანაც გამოქვითულია გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები. ყოველი წლის განმავლობაში კომპანია მარაგების 100% ამოწმებს. მარაგები, რომელიც არ არის გამოსადეგ მდგომარეობაში, დაძველებულია ტექნიკური მოთხოვნების გამო ან დაზიანებულია, წლის განმავლობაში ერიცხება ანარიცხი.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსები აღირიცხება თვითღირებულებით, გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება როგორც გრძელვადიანი, თუ მასთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღება შესაძლებელი იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან თუ ის დაკავშირებულია ისეთ აქტივთან, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას ჩაითვლება გრძელვადიანად. აქტივების შეძენაზე გადახდილი ავანსები აქტივის საბალანსო ღირებულებაში გადადის მას შემდეგ, რაც კომპანია მოიპოვებს კონტროლს ამ აქტივზე და სავარაუდო გახდება, რომ ის მიიღებს აქტივთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ სარგებელს. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება მათთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღებისას. თუ არსებობს იმის ნიშანი, რომ გადახდილი ავანსთან დაკავშირებულ აქტივებს, საქონელს ან მომსახურებას კომპანია ვერ მიიღებს, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და გაუფასურების შესაბამისი ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

ანარიცხები. კომპანია ანარიცხს აღიარებს, როდესაც მას უჩნდება მიმდინარე ვალდებულება (სამართლებრივი ან კონსტრუქციული) წარსული მოვლენის გამო, სავარაუდოა, რომ ჯგუფს მოეთხოვება ამ ვალდებულების დაფარვა და ვალდებულების ოდენობის სარწმუნოდ გაზომვა შესაძლებელია.

ანარიცხად აღიარებული თანხა არის მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად საჭირო კომპენსაციის შეფასებული ოდენობა, ვალდებულებასთან დაკავშირებული რისკებისა და განუსაზღვრელობების გათვალისწინებით, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ანარიცხი ფასდება მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად სავარაუდოდ საჭირო ფულადი ნაკადებით. მისი საბალანსო ღირებულება არის ამ ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება (თუ ფულის დროში ღირებულების ეფექტი საკმარისად დიდია).

თუ ანარიცხის დასაფარად საჭირო ყველა ან ზოგიერთი ეკონომიკური სარგებელი მესამე მხარისგან უნდა იქნას მიღებული, მოთხოვნა აქტივად აღიარდება იმ შემთხვევაში, თუ კომპენსაციის მიღება თითქმის გარანტირებულია და მოთხოვნის ოდენობა კი, სარწმუნოდ გაზომვადი.

პირობითი აქტივები და ვალდებულებები. პირობითი ვალდებულებები ფინანსურ მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ აისახება. ისინი ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განიმარტება, თუ ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება შორეულ პერსპექტივაშია. პირობითი აქტივების აღიარება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ ხდება, მაგრამ ისინი ფინანსურ ანგარიშგებაში განიმარტება, თუ ეკონომიკური სარგებლის მიღება მოსალოდნელია.

ფინანსური ინსტრუმენტები. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარდება მაშინ, როდესაც კომპანია ხდება ინსტრუმენტების სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებით. თავდაპირველი აღიარებისას, გარიგების დანახარჯები რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვას ან გამოშვებას (გარდა იმ ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებებისა, რომლებიც მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით არის ასახული) შესაბამისად აკლდება ან ემატება მათ რეალურ ღირებულებას. გარიგების დანახარჯები, რომელიც პირდაპირ დაკავშირებულია მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებთან ან ფინანსურ ვალდებულებებთან, დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივები

თითოეული ფინანსურ აქტივად აღიარებული აქტივი ფასდება მთლიანად ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით, მისი კლასიფიკაციის გათვალისწინებით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია

თავდაპირველად ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება ისეთ აქტივად, რომელიც აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია დამოკიდებულია მისი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ბუნებაზე და კომპანიის მიერ მათი მართვის ბიზნეს-მოდელზე. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით ასახავს, თუ კმაყოფილება ორივე შემდეგი პირობა:

- ფინანსურ აქტივს კომპანია ფლობს ისეთი ბიზნეს-მოდელით, რომლის ამოცანა არის ფინანსური აქტივების ფლობა მათგან ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირი თანხისა და მის დასაფარ ნაწილზე გადასახდელ საპროცენტო გადახდებს (SPPI)“. ამ შეფასებას SPPI ტესტი ეწოდება და ის ინსტრუმენტის დონეზე ხორციელდება.

სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც შემდეგ პირობებს აკმაყოფილებს, შემდგომში აღირიცხება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში:

- ფინანსურ აქტივს კომპანია ფლობს ისეთი ბიზნეს-მოდელით, რომლის ამოცანა მიიღწევა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებითა და ფინანსური აქტივის გაყიდვით; და
- ფინანსური აქტივის საკონტრაქტო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და მის დარჩენილ ნაწილზე პროცენტის გადახდებს.

სტანდარტულად, ყველა სხვა ფინანსური აქტივი შემდგომში აღირიცხება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში.

ზემოაღნიშნულის მიუხედავად, კომპანიამ შეიძლება გადაწყვიტოს, რომ ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარებისას გამოიყენოს შემდეგი შეუქცევადი პირობა/კლასიფიკაცია:

- კომპანიამ შეიძლება შეუქცევადად გადაწყვიტოს, წილობრივი ინვესტიციის რეალური ღირებულების შემდგომი ცვლილებები ასახოს სხვა სრულ შემოსავალში გარკვეული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში; და
- კომპანიამ შეიძლება შეუქცევადად დაადგინოს ისეთი სავალო ინვესტიცია, რომელიც აკმაყოფილებს სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ასახულის ან ამორტიზებული ღირებულებით ასახულის კრიტერიუმს, თუ ამ შემთხვევაში, მოხდება ბუღალტრული შეუსაბამობის სრული აღმოფხვრა ან მნიშვნელოვნად შემცირება.

არსებული გამოცდილების საფუძველზე, კომპანია ყველა აქტივს ფლობს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად. აქტივები პირველ ბიზნეს-მოდელში კლასიფიცირდება - „ფლობა ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით“.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის სავალო ინსტრუმენტის ამორტიზებული ღირებულების გამოთვლისა და შესაბამის პერიოდზე საპროცენტო შემოსავლის განაწილების მეთოდი.

ისეთი ფინანსური აქტივებისათვის, რომლებიც არ არის შესყიდული ან წარმოშობილი ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის ფინანსური აქტივები (ანუ ის აქტივები, რომელთა საკრედიტო რეიტინგი ხარვეზიანია საწყისი აღიარებისას), ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების (მათ შორის ტრანზაქციის ხარჯების, სხვა პრემიუმებისა და ფასდათმობების და იმ გადახდილი ან მისაღები საკომისიოებისა და ქულების დისკონტირებას, რომლებიც

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს), მაგრამ არა მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების დისკონტირებას ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებამდე თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე, ან (თუ მისაღებია) უფრო მოკლე ვადაში.

შესყიდული ან წარმოშობილი ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, კრედიტზე კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი იანგარიშება საპროგნოზო მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებითა და მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების გამოკლებით, საწყისი აღიარებისას სავალ ინსტრუმენტის ამორტიზებულ ღირებულებამდე.

ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება არის ის ღირებულება, რომლითაც ფინანსური აქტივი აისახება საწყისი აღიარებისას, ძირითადი თანხის გადახდების გამოკლებითა და ჯამური ამორტიზაციის დამატებით, საწყისი ოდენობასა და ვადის გასვლისას ოდენობას შორის სხვაობაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, რომელიც კორექტირებულია ზარალის რეზერვზე. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება არის ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება ზარალის რეზერვით კორექტირებამდე.

შემდგომში სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ან ამორტიზებული ღირებულებით აღიარებული სავალ ინსტრუმენტების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის შესყიდული ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება იმ ფინანსურ აქტივებს, რომლებსაც საკრედიტო ხარისხი შემდგომში გაუუარესდათ (იხილეთ ქვემოთ). ამ უკანასკნელი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ფინანსური აქტივის ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ შემდგომ პერიოდებში ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის ფინანსურ ინსტრუმენტზე საკრედიტო რისკი გაუმჯობესდა და ეს ფინანსური აქტივი ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხისა აღარ არის, საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება მის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის შესყიდული ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, კომპანია საპროცენტო შემოსავალს აღიარებს თავდაპირველად აღიარებულ ამორტიზებულ ღირებულებაზე კრედიტზე კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. გამოთვლა მთლიან ღირებულებაზე არ გადადის მაშინაც კი, როდესაც ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი უმჯობესდება და ეს აქტივი ხარვეზიანი საკრედიტო ხარისხის ფინანსურ აქტივად აღარ ითვლება.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, რომლებიც არ კვოტირდება აქტიურ ბაზარზე. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, გაუფასურების გამოკლებით. საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება მოკლევადიან მოთხოვნებს, სადაც დისკონტირების ეფექტი უმნიშვნელოა.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს და ფულს ბანკებში მოთხოვნამდე ან სამ თვეზე ნაკლები ვადის დეპოზიტებზე. ფული და ფულის ეკვივალენტები აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით ამორტიზებული ღირებულებით. შეზღუდული ნაშთები ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის არ შედის. შეზღუდულ ნაშთებში შედის ის ნაშთები, რომელთა კონვერტირება ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად საანგარიშო პერიოდის დასრულებიდან სულ მცირე თორმეტი თვის განმავლობაში შეზღუდულია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შესაფასებლად კომპანია იყენებს ფასს 9-ით გათვალისწინებულ გამარტივებულ მიდგომას, რომელშიც ყველა სავაჭრო მოთხოვნისა და სახელშეკრულებო აქტივისათვის გამოყენებულია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები (მსდ) არსებობის მანძილზე. ამდენად, ფულისა და ფულის ეკვივალენტების და სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში კომპანია საკრედიტო რისკის ცვლილებას არ ამოწმებს. ამის ნაცვლად ის თითოეულ საანგარიშგებო თარიღში

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

დანაკარგების რეზერვს აღიარებს არსებობის მანძილზე მსდ-ის საფუძველზე. კომპანია მიმართავს რეზერვების მიდგომას, რომელიც მის ისტორიულ საკრედიტო დანაკარგების გამოცდილებას ეფუძნება, რომელიც კორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსათვის დამახასიათებელი ფორვარდული ფაქტორებით. გაუფასურების მოდელთან ერთად კომპანია აგრეთვე იყენებს დებიტორების საკრედიტო რეიტინგებს, რომლებსაც გარე წყაროებიდან მოიპოვებს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს დეფოლტირებულად მიიჩნევს, თუ სახელშეკრულებო გადახდები 90 დღით არის ვადაგადაცილებული. თუმცა, ზოგიერთ შემთხვევაში, ფინანსური აქტივი დეფოლტის მდგომარეობაში მყოფად შეიძლება ჩაითვალოს, თუ შიდა ან გარე ინფორმაცია მიუთითებს, რომ ნაკლებ სავარაუდოა, კომპანიამ დარჩენილი სახელშეკრულებო თანხა სრულად მიიღოს მის მიერ ფლობილი კრედიტის საგარანტიო საშუალებების გამოუყენებლად.

ამოუღებელი აქტივები გაუფასურების დანაკარგების რეზერვიდან ჩამოიწერება აქტივის აღდგენის ყველა პროცედურის დასრულებისა და დანაკარგის ოდენობის განსაზღვრის შემდეგ. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი აღდგენა აღირიცხება გაუფასურების ზარალის ანგარიშზე წლის მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს მხოლოდ აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების საკონტრაქტო პირობების ვადის გასვლისას ან ამ ფინანსური აქტივისა და მის მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებლის სხვა მხარეზე გადაცემისას. თუ კომპანიამ მფლობელობის არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი არც სხვა პირს გადასცა და არც შეინარჩუნა და კვლავაც აკონტროლებს გადაცემულ აქტივს, კომპანია აღიარებს მასში შენარჩუნებულ წილს და მასთან დაკავშირებული თანხების გადახდის პოტენციურ ვალდებულებას. თუ კომპანიამ შეინარჩუნა ფინანსური აქტივის მფლობელობის არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, ის განაგრძობს ფინანსური აქტივის აღიარებას და აგრეთვე აღიარებს აღებული უზრუნველყოფილი სესხებიდან მიღებულ შემოსავალს.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივის აღიარების სრულად შეწყვეტისას, სხვაობა, ერთი მხრივ, აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და, მეორე მხრივ, სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული მიღებული და მისაღები ანაზღაურების ჯამს შორის, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

გარდა ამისა, სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ასახული სავალო ინსტრუმენტში განხორციელებული ინვესტიციის აღიარების გაუქმებისას, ინვესტიციების გადაფასების რეზერვში მანამდე დაგროვილი ჯამური მოგება ან ზარალი გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები და წილობრივი ინსტრუმენტები

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები შემდგომში აისახება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ან ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით ამორტიზებული ღირებულებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, აღებული სესხებისა და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ჩათვლით, თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების გამოკლებით. შემდგომში ისინი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

აღებული სესხები

აღებული სესხები თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით, გაწეული სესხის აღებასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით. რეალური ღირებულება დგინდება მსგავს ინსტრუმენტზე მოქმედი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. საწყისი აღიარების შემდეგ სესხები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური უკუგების მეთოდის გამოყენებით, ხოლო სხვაობა, თავდაპირველად აღიარებულ თანხასა და მოგებაში ან ზარალში აღიარებულ თანხას შორის, აღირიცხება როგორც საპროცენტო ხარჯი სესხის მოქმედების ვადის განმავლობაში.

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

აღებული სესხები მიმდინარე ვალდებულებებზე აღირიცხება, თუ კომპანიას არ აქვს უპირობო უფლება, ვალდებულების დაფარვა გადადოს საანგარიშგებო დღიდან სულ მცირე 12 თვით.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებები აისახება კონტრაგენტის მიერ კონტრაქტით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებისას. სავაჭრო ვალდებულებები თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებით, შემდგომში კი ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიის ვალდებულებები სრულდება, უქმდება ან ვადა გასდის. სხვაობა აღიარება-შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ და გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები დისკრეციული დივიდენდებით კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი. დამატებითი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ახალი აქციების გამოშვებას, კაპიტალში ნაჩვენებია, როგორც შემოსავლიდან გამოქვითვა გადასახადების გარეშე. სხვაობა მიღებულ ანაზღაურებასა და გამოშვებული აქციების ნომინალური ღირებულებას შორის კაპიტალში აღირიცხება როგორც საემისიო კაპიტალი.

4. კრიტიკული სააღრიცხვო დაშვებები და შეფასებები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენების პროცესში

კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას, რომლებიც აღწერილია შენიშვნაში #3, მენეჯმენტს ევალება შეფასებების, ვარაუდებისა და დაშვებების გაკეთება აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებთან დაკავშირებით, რომლებიც სხვა წყაროებში მკაფიოდ არ ჩანს. შეფასებები და დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და სხვა შესაბამის ფაქტორებს. რეალური შედეგები შეფასებებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს.

შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები რეგულარულად გადაიხედება. სააღრიცხვო შეფასებების კორექტირება აღიარდება ამ კორექტირების გაკეთების პერიოდში, თუ კორექტირება მხოლოდ იმ პერიოდზე მოქმედებს, და აღიარდება კორექტირების და შემდგომ პერიოდებში, თუ კორექტირება მოქმედებს მიმდინარე და მომავალ პერიოდებზე.

ქვემოთ ჩამოთვლილია ის კრიტიკული შეფასებები, პროგნოზების მომცველი შეფასებების გარდა (იხილეთ ქვემოთ), რომლებიც კომპანიის მენეჯმენტმა გააკეთა კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენების პროცესში და რომელთაც ყველაზე დიდი ეფექტი ჰქონდა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციების საწყისი აღიარება. ბიზნეს საქმიანობისას ჯგუფი ტრანზაქციებს ახორციელებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9-ის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება უნდა მოხდეს რეალური ღირებულებით. იმის დასადაგენად, ტრანზაქცია საბაზრო განაკვეთით ფასდება, თუ არასაბაზრო განაკვეთით, თუ აქტიური ბაზარი არ არსებობს, გამოიყენება შეფასება. შეფასება ხდება დაუკავშირებელ მხარეებთან მსგავსი ტრანზაქციის ფასებისა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზით.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა დგინდება მენეჯმენტის შეფასებით და ეფუძნება მსგავს აქტივებზე არსებულ გამოცდილებას. მომავალი ეკონომიკური სარგებელის მიღება ხდება აქტივების გამოყენებით. თუმცა, სხვა ფაქტორები, მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ფიზიკური ცვეთა ხშირად იწვევს ამ ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას.

მენეჯმენტი დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადას აფასებს აქტივების მიმდინარე ტექნიკური მდგომარეობითა და იმ მოსალოდნელი პერიოდით, რომლის განმავლობაში მენეჯმენტი ვარაუდობს სარგებლის მიღებას. მხედველობაში მიიღება შემდეგი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოხმარების სავარაუდო ფორმა; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, საოპერაციო ფაქტორებისა და ტექნიკური მომსახურების

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

პროგრამის გათვალისწინებით; და (გ) ტექნიკური ან კომერციული მოძველება ბაზრის მდგომარეობის ცვლილებიდან გამომდინარე.

ფასდათმობების გაანგარიშება. მომხმარებლის ტიპის მიხედვით, კომპანია ფასდათმობების სხვადასხვა სქემას იყენებს. ფასდათმობები ძირითადად პირობითია და დამოკიდებულია წინასწარ განსაზღვრული პირობების შესრულებაზე, მათ შორის მოცულობისა და ღირებულების მაჩვენებლებზე. ფასდათმობები აღიარდება სავარაუდო რეალიზაციის მაჩვენებლების მიხედვით. პროგნოზი ეფუძნება გაყიდვების ისტორიულ და მიმდინარე ინფორმაციას. მომხმარებლებისთვის მიცემული ფასდათმობის დარიცხვა აღიარდება თითოეულ საანგარიშგებო დღეს, ამ თარიღამდე მოსალოდნელი ან რეალური მოცულობის ან ღირებულების საფუძველზე. ფასდათმობები განიხილება შემოსავლის შემცირებად. თანხის კლასიფიცირება საოპერაციო ხარჯად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც კლიენტისათვის მისი გადახდა დაკავშირებულია კონკრეტულ მომსახურებასთან.

საგადასახადო კანონმდებლობა და ანარიცხების აღრიცხვა. როგორც #22 შენიშვნაშია განხილული, საგადასახადო კანონმდებლობის დაცვა საქართველოში დიდწილად ინტერპრეტაციებზეა დამოკიდებული და შეიძლება ექვეყნებში დადგეს საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. კომპანიის განუსაზღვრელი საგადასახადო პოზიციებს მენეჯმენტი თითოეულ საანგარიშგებო დღეს აფასებს. ვალდებულებები მოგების გადასახადის პოზიციებზე აღირიცხება, თუ მენეჯმენტის აზრით, ეს პოზიციები ნაკლებად დადგება ექვეყნებში, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების თარიღისათვის არსებითად ან მთლიანად ამოქმედებული საგადასახადო ნორმების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. ჯარიმების, პროცენტისა და სხვა გადასახადების ვალდებულებები აღიარდება მენეჯმენტის პროგნოზის საფუძველზე, თუ რა ხარჯი იქნება საჭირო საანგარიშგებო დღეს ვალდებულების დასაფარად. პროგნოზი რეალური შედეგებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს.

5. ძირითადი საშუალებები

მოძრაობა ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებებში იყო:

	მიწა და შენობა ნაგებობები	მანქანა დანადგარები	სატრანსპორტო საშუალებები	ავეჯი და აქსესუარები	სხვა მატერიალური აქტივები	მიმდინარე შენებლობები და დაუმონტაჟებ ლი ტექნიკა	სულ
ღირებულება							
1 იანვარი, 2017	19,399	104,227	4,671	1,067	66,591	472	196,427
დამატება	185	987	582	105	4,370	1,727	7,956
რეალიზაცია	-	(32)	(474)	(1)	(574)	-	(1,081)
ტრანსფერი	1	1,015	-	39	511	(1,566)	-
31 დეკემბერი, 2017	19,585	106,197	4,779	1,210	70,898	633	203,302
დამატება	97	1,732	342	55	3,384	2,045	7,655
რეალიზაცია	-	(246)	(400)	(4)	(107)	-	(757)
ტრანსფერი	113	1,200	-	-	910	(2,223)	-
31 დეკემბერი, 2018	19,795	108,883	4,721	1,261	75,085	455	210,200
დაგროვილი ცვეთა							
1 იანვარი, 2017	4,009	71,023	2,150	798	47,711	-	125,691
ცვეთის ხარჯი	631	5,572	656	95	8,645	-	15,599
რეალიზაცია	-	(22)	(407)	-	(567)	-	(996)
31 დეკემბერი, 2017	4,640	76,573	2,399	893	55,789	-	140,294
ცვეთის ხარჯი	639	5,841	665	102	7,431	-	14,678
რეალიზაცია	-	(244)	(394)	(4)	(103)	-	(745)
31 დეკემბერი, 2018	5,279	82,170	2,670	991	63,117	-	154,227
საბალანსო ღირებულება							
1 იანვარი, 2017	15,390	33,204	2,521	269	18,880	472	70,736
31 დეკემბერი, 2017	14,945	29,624	2,380	317	15,109	633	63,008
31 დეკემბერი, 2018	14,516	26,713	2,051	270	11,968	455	55,973

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

მიმდინარე მშენებლობები და დაუმონტაჟებელი ტექნიკა დაკავშირებულია საწარმოო ინფრასტრუქტურის გაფართოებასთან. 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის, ეს ჯგუფი მოიცავს შემდეგ პროექტებს: ავსების ნაწილის იატაკის განახლება, ახალი საკასრე ხაზი, საფუვრის ავზი და წყლის მიმწოდებელი ტექნიკა, რაც ერთად მიმდინარე მშენებლობების 80% შეადგენს.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისათვის სრულად გაცვეთილი ძირითადი საშუალებების ღირებულება შეადგენს 56,170 ათას და 41,676 ათას ლარს, შესაბამისად.

6. მარაგები

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
ნედლეული	5,517	6,950	5,955
დაუმთავრებელი წარმოება	925	1,012	1,076
მზა პროდუქცია	1,245	2,308	1,385
სათადარიგო და სხვა მარაგები	4,490	4,066	4,762
ანარიცხი დაძველებულ მარაგებზე	(1,524)	(1,440)	(673)
სულ მარაგები	10,653	12,896	12,505

მარაგების გაუფასურების ანარიცხის მოძრაობა:

	2018	2017
ბალანსი წლის დასაწყისში	(1,440)	(673)
დამატება წლის განმავლობაში	(532)	(919)
წინა წლის ანარიცხის აღდგენა	448	152
ბალანსი წლის ბოლოს	(1,524)	(1,440)

7. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
სავაჭრო მოთხოვნები (ადგილობრივი)	7,949	8,056	7,779
სავაჭრო მოთხოვნები (ექსპორტი)	6	472	768
მომწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები	411	978	545
წინასწარ დაფარული ხარჯები	1,662	1,116	387
სხვა	771	844	397
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10,799	11,466	9,876

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის მომხმარებლების საშუალო საკრედიტო პერიოდი იყო 24 დღე.

8. ფული და ფულის ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
ნაღდი ფული სალაროში	4	14	-
ნაღდი ფული ბანკებში	20,296	15,227	13,430
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	20,300	15,241	13,430

სს „ლომისი“

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

9. სააქციო კაპიტალი

დამტკიცებული სააქციო კაპიტალი შეადგენდა 20,000 ჩვეულებრივ აქციას (31 დეკემბერი, 2018, 2017 და 1 იანვარი 2017: 20,000 აქცია), ნომინალური ღირებულებით 1 ლარი თითო აქციაზე (31 დეკემბერი, 2018, 2017 და 1 იანვარი 2017: 1 ლარი თითო აქციაზე). თითოეული გამოშვებული ჩვეულებრივი აქცია იყო სრულად გადახდილი. თითოეული ჩვეულებრივი აქცია ატარებს ერთი ხმის უფლებას.

საემისიო კაპიტალი წარმოადგენს ნამეტს მიღებულ კომპენსაციასა და გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებას შორის.

10. აღებული სესხები

	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი 2017	ვადა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე						
EBI 1 სესხი	USD	4%+3 თვე Libor	31/12/2020	109,094	105,899	108,111
EBI 2 სესხი	USD	4%+3 თვე Libor	31/12/2017	-	8,581	10,619
EBI 3 სესხი	USD	4%+3 თვე Libor	31/12/2017	-	-	3,446
EBI 4 სესხი	USD	4%+3 თვე Libor	31/12/2017	-	-	2,648
სულ სესხები				109,094	114,480	124,824
სესხების გრძელვადიანი ნაწილი				96,784	-	-
სესხების მოკლევადიანი ნაწილი				12,310	114,480	124,824

2018 წლის 1 იანვრიდან მოქმედებაში შევიდა ხელშეკრულების ცვლილება სესხის ვადის გაგრძელების შესახებ, რომელიც ხელმოწერილი იქნა კომპანიის და „Efes Breweries International N.V.“ - ის მიერ. შეტანილი ცვლილების მიხედვით, კომპანიის ვალდებულება, გადაეხადა სესხი 2017 წლის 31 დეკემბრამდე, გახანგრძლივდა 2020 წლის 31 დეკემბრამდე. ცვლილების შედეგად, სესხებზე საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრა, როგორც ჯამური მარჟა 4% + სამთვიანი LIBOR, ნაცვლად 3.5% + სამთვიანი LIBOR-ისა.

კომპანიამ მცირე მოდიფიკაციების ეფექტი განსაზღვრა ფასს 9-ის მოთხოვნის მიხედვით და აღიარა 2018 წლის 1 იანვარს აღიარებული ცვლილებით გამოწვეული ზარალი. ცვლილებით გამოწვეული ზარალი ტოლია სხვაობისა, რომელიც არსებობს საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული თავდაპირველი და მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებებს შორის. ცვლილებით გამოწვეული ზარალი 565 ათასი ლარის ოდენობით კომპანიამ აღიარა პირდაპირ კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში.

ფინანსური საქმიანობით წარმოშობილი ვალდებულებების შედარება

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ვალდებულებების ცვლილებები, რომლებიც წარმოშობილია ფინანსური საქმიანობიდან, მათ შორის ფულადი და არაფულადი ცვლილებები. ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებები არის ის ვალდებულებები, რომელთა ფულადი ნაკადები ჯგუფის ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში კლასიფიცირებული იყო ან იქნება როგორც ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან.

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

	1 იანვარი 2018	ფინანსური ფულადი ნაკადები (i)	ცვლილება სესხის პირობებში	სხვა ცვლილებებ ი (ii)	არაფულადი ცვლილება საკურსო ზარალი	31 დეკემბერი 2018
აღებული სესხები	114,480	(8,106)	(565)	267	3,018	109,094
	114,480	(8,106)	(565)	267	3,018	109,094
	1 იანვარი 2017	ფინანსური ფულადი ნაკადები (i)	ცვლილება სესხის პირობებში	სხვა ცვლილებებ ი (ii)	არაფულადი ცვლილება საკურსო მოგება	31 დეკემბერი 2017
აღებული სესხები	124,824	(7,233)	-	27	(3,138)	114,480
	124,824	(7,233)	-	27	(3,138)	114,480

i) ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში სესხებიდან მიღებულ შემოსულობებსა და გადახდებს შორის სხვაობა წარმოადგენს დაკავშირებული მხარისგან მიღებული სესხის ცვლილებას.

ii) სხვა ცვლილებები მოიცავს დარიცხულ და გადახდილ პროცენტს.

11. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
სავაჭრო ვალდებულებები	8,823	10,299	10,817
მიღებული ავანსები	316	235	443
თანამშრომლებისთვის განკუთვნილი გადასახადები	665	214	34
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	657	383	794
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	10,461	11,131	12,088

12. საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა

მოგების გადასახადების შედარება

2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა მიიღო, ხოლო პრეზიდენტმა ხელი მოაწერა კორპორაციული საგადასახადო კოდექსის ცვლილებებს, რომლებიც ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვარს. კოდექსი ქართულ კომპანიებსა და რეზიდენტი კომპანიების მუდმივ წარმომადგენლობებზე, აგრეთვე გარკვეულ საფინანსო ინსტიტუტებზე ვრცელდება.

წინა საგადასახადო რეჟიმი, რომლის მიხედვით, კომპანიები წლიური დასაბეგრი მოგების მიხედვით იხდიდნენ გადასახადს, ჩანაცვლდა სისტემით, რომლის მიხედვით გადასახადის გადახდა მოხდება მხოლოდ კორპორაციული მოგების განაწილების შემთხვევაში.

აღნიშნულმა ცვლილებამ მყისიერი ეფექტი იქონია კომპანიის გადავადებულ გადასახადზე, რადგან გაქრა დროებითი სხვაობები გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და საგადასახადო ბაზისებს შორის. ცვლილების შედეგად, გადავადებული საგადასახადო აქტივების ნაშთი, რომელიც წინა პერიოდებში წარმოშობილ, აღიარებულ დროებით სხვაობებს განეკუთვნებოდა, 2016 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სრულად ჩამოიწერა.

2016 წლიდან მოყოლებული, საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები გროვდება ერთ საგადასახადო ანგარიშზე საქართველოს შემოსავლების სამსახურთან. გაანგარიშება ხდება ნეტო საფუძველზე. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დამატებითი ღირებულების გადასახადის ვალდებულება, აქციის გადასახადი

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

და სხვა წინასწარ გადახდილი გადასახადი გროვდება საგადასახადო ვალდებულებების (წმინდა) ანგარიშზე ფინანსურ ანგარიშგებებში.

13. შემოსავალი

2018	2017
შემოსავალი ადგილობრივი ბაზრიდან	70,610
შემოსავალი ექსპორტიდან	79,190
	24,138
სულ შემოსავალი	103,058
	103,328

14. რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება

2018	2017
მოხმარებული ნედლეული და სახარჯი მასალები	(43,676)
საწარმოო ზედნადები ხარჯები	(46,069)
	(14,849)
სულ რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	(61,630)
	(60,918)

15. გაყიდვისა და მარკეტინგის ხარჯები

2018	2017
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	(7,638)
ხელფასის ხარჯი	(8,943)
რეკლამისა და მარკეტინგის ხარჯი	(5,302)
ბიზნეს-სერვისების ხარჯი	(5,122)
ავტოსატრანსპორტო ხარჯები	(5,072)
დაზიანებები და ზარალი	(944)
სხვა გაყიდვისა და მარკეტინგის ხარჯები	(733)
	(824)
	(487)
	(411)
	(902)
სულ გაყიდვისა და მარკეტინგის ხარჯები	(21,047)
	(22,784)

16. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

2018	2017
ხელფასის ხარჯი	(5,288)
საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯი	(5,418)
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	(1,837)
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	(1,895)
ბიზნეს-სერვისები	(969)
დაზიანებები და ზარალი	(851)
ჩატვირთვის მომსახურების ხარჯი	(819)
პროფესიული მომსახურება	(396)
დაზღვევის ხარჯები	(234)
ავტოსატრანსპორტო ხარჯები	(185)
IT ხარჯები	(187)
წარმომადგენლობითი და მივლინების ხარჯები	(163)
სხვა საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(157)
	(183)
	(124)
	(133)
	(106)
	(155)
	(91)
	(131)
	(580)
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(10,991)
	(11,196)

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

17. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები, წმინდა

სხვა საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2018	2017
ნარჩენებისა და ჯარტის გაყიდვის ხარჯები	(120)	(220)
მოძველებული მარაგების ანარიცხი	(84)	(767)
საგადასახადო ხარჯები გარდა საშემოსავლოს ხარჯებისა	-	(350)
სხვა	(226)	(170)
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	(430)	(1,507)

სხვა საოპერაციო შემოსავალი მოიცავს:

	2018	2017
შემოსავალი ნარჩენების და ჯარტის გაყიდვიდან	467	266
დაზღვევის ანაზღაურება	17	59
საიჯარო შემოსავალი საწყობებიდან	13	13
სხვა	298	323
სულ სხვა საოპერაციო შემოსავალი	795	661
სხვა საოპერაციო შემოსავლები და ხარჯები, წმინდა	365	(846)

18. ფინანსური შემოსავალი

	2018	2017
ფინანსური შემოსავალი	1,210	1,072
გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული მოგება, წმინდა	-	4,120
სულ ფინანსური შემოსავალი	1,210	5,192

19. ფინანსური ხარჯები

	2018	2017
საპროცენტო ხარჯი	(6,839)	(5,522)
გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული ზარალი, წმინდა	(3,313)	-
საბანკო ხარჯები	(174)	(92)
სულ ფინანსური ხარჯები	(10,326)	(5,614)

20. ფინანსური ინსტრუმენტები

რეალური ღირებულება ანალიზდება რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით: (1) პირველი დონის მონაცემების საზომია აქტიურ ბაზრებზე იდენტური აქტივების ან ვალდებულებებისთვის კვოტირებული (არაკოტირებული) ფასები. (2) მეორე დონის საზომი არის შეფასების ტექნიკა აქტივებზე ან ვალდებულებებზე დაკვირვებადი (პირდაპირ - მაგალითად, ფასები, ან ირიბად - ანუ ფასებიდან მიღებული) მონაცემების გამოყენებით, ხოლო (3) მესამე დონის საზომი არის ისეთი შეფასებები, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ არადაკვირვებადი მონაცემები). ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია რეალური ღირებულების იერარქიაში მენეჯმენტის მიერ ხორციელდება. თუ რეალური ღირებულების აღსარიცხად გამოიყენება ისეთი დაკვირვებადი მონაცემები, რომელთაც მნიშვნელოვანი კორექტირება ესაჭიროება, მაშინ ეს მესამე დონეს მიეკუთვნება. შესაფასებელი მონაცემების მნიშვნელობა ფასდება მთლიანობაში სამართლიან ღირებულებაში მისი წონის მიხედვით.

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

ის აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით არ აღირიცხება, მაგრამ რომელთა რეალური ღირებულება განმარტებულია. იერარქიაში დონის მიხედვით გაანალიზებული რეალური ღირებულებები და იმ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები, რომლებიც რეალური ღირებულებით არ აისახება, შემდეგია:

31 დეკემბერი 2018			
	პირველი დონე	მეორე დონე	მესამე დონე
	საბალანსო ღირებულება		
აქტივები			
- ფული და ფულის ეკვივალენტები	20,300	-	-
- სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	7,955
სულ აქტივები	20,300	-	7,955
ვალდებულებები			
აღებული სესხები			
- სესხი EBI-დან	-	109,094	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები			
-სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	10,145
სულ ვალდებულებები	-	109,094	10,145
			119,239
31 დეკემბერი 2017			
	პირველი დონე	მეორე დონე	მესამე დონე
	საბალანსო ღირებულება		
აქტივები			
- ფული და ფულის ეკვივალენტები	15,241	-	-
- სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	8,528
სულ აქტივები	15,241	-	8,528
ვალდებულებები			
აღებული სესხები			
- სესხი EBI-დან	-	114,480	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები			
-სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	10,896
სულ ვალდებულებები	-	114,480	10,896
			125,376
1 იანვარი 2017			
	პირველი დონე	მეორე დონე	მესამე დონე
	საბალანსო ღირებულება		
აქტივები			
- ფული და ფულის ეკვივალენტები	13,430	-	-
- სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	8,547
სულ აქტივები	13,430	-	8,547
ვალდებულებები			
აღებული სესხები			
- სესხი EBI-დან	-	124,824	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები			
-სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	11,645
სულ ვალდებულებები	-	124,824	11,645
			136,469

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

მეორე და მესამე დონის რეალური ღირებულებები შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების ტექნიკით, რომლისთვისაც გამოყენებული იქნა შესაძარისი საბაზრო ფასები. აქტიურ ბაზარზე არაკოტირებული მცურავანაკვეთიანი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა როგორც მათი საბალანსო ღირებულების ტოლი.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება ეფუძნება მოსალოდნელ, სამომავლო ფულადი სახსრების მოძრაობას, რომელიც დისკონტირდება ახალი, მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი ვადიანობის მატარებელი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით. დისკონტირების განაკვეთი დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისა და სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებები, ამ ინსტრუმენტების მოკლევადიანობის გამო, სამართლიან ღირებულებასთანაა მიახლოებული.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. ფიქსირებულგანაკვეთიანი, მითითებული ვადიანობის ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება გამოთვლილ იქნა მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე, რომლებიც დისკონტირდა მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი ვადიანობის ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები მათ რეალურ ღირებულებებთანაა მიახლოებული.

ფულისა და ფულის ეკვივალენტების რეალური ღირებულება განისაზღვრა პირველი დონის მონაცემებით, ხოლო სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა - მესამე დონის მონაცემებით.

კაპიტალის რისკის მართვა - კომპანია კაპიტალს მართავს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მასში შემავალმა ყველა წევრმა შეძლოს ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსის შენარჩუნება და, ამავდროულად, აქციონერთა უკუგება მაქსიმალურად გაიზარდოს სესხისა და საკუთარი კაპიტალის ბალანსის ოპტიმიზებით. ხელმძღვანელობა კაპიტალის სტრუქტურას რეგულარულად მიმოიხილავს. შემოწმების შედეგებზე დაყრდნობით, კომპანია აბალანსებს კაპიტალის ზოგად სტრუქტურას დივიდენდების გადახდით, ახალი აქციების გამოშვებით, ახალი სესხების აღებით თუ ძველი სესხების დაბრუნებით. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სესხებისა და კაპიტალის ფარდობა ასე გამოიყურებოდა:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
ფული და ფულის ეკვივალენტები	20,300	15,241	13,430
აღებული სესხები	109,094	114,480	124,824
წმინდა აღებული სესხები	88,794	99,239	111,394
კაპიტალი	(22,302)	(23,506)	(30,668)
წმინდა სესხის ფარდობა კაპიტალთან	(3.98)	(4.22)	(3.63)

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები - კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებს და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. ამ ფინანსური ინსტრუმენტების მთავარი დანიშნულებაა კომპანიის ოპერაციების დაფინანსება. კომპანიას ფლობს სხვადასხვა ფინანსურ აქტივს, როგორებიცაა ფული და ფულის ეკვივალენტები და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები.

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
ფინანსური აქტივები			
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	7,955	8,528	8,547
ფული და ფულის ეკვივალენტები	20,300	15,241	13,430
სულ ფინანსური აქტივები	28,255	23,769	21,977

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
ფინანსური ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	10,145	10,896	11,645
აღებული სესხები	109,094	114,480	124,824
სულ ფინანსური ვალდებულებები	119,239	125,376	136,469

კომპანიის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოქმედი ძირითადი რისკებია სავალუტო, საპროცენტო განაკვეთის, საკრედიტო და ლიკვიდობის რისკები.

გეოგრაფიული რისკი. კომპანიის აქტივები განთავსებულია საქართველოში და მისი ბიზნეს-გეგმები სასიცოცხლოდ და მოკიდებული ქვეყნის სტაბილურობასა და მართლწესრიგზე. საქართველო კვლავაც უზენეს განვითარებადი ბაზრის ზოგიერთ მახასიათებლებს. მაგალითად, კომპანიაზე მოქმედებს ქვეყნის შიგნით ბიზნეს და სამართლებრივი გარემოს ნებისმიერი გაუარესება.

სავალუტო რისკი - სავალუტო რისკი კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე უარყოფით ზეგავლენას იქონიებს თუ ვალუტის გაცვლითი კურსი, რომლითაც კომპანია სარგებლობს, შეიცვლება. კომპანიის ზოგიერთი ტრანზაქცია უცხოურ ვალუტაშია დაფიქსირებული. უცხოური ვალუტის რისკდამოკიდებულების სამართავად წარმოებული ინსტრუმენტები არ გამოიყენება.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის უცხოურ ვალუტაში დაფიქსირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები შემდეგია:

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

31 დეკემბერი 2018	
USD 1 = 2.6766 GEL	EUR 1 = 3.0701 GEL
ფინანსური აქტივები	
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	6 -
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,269 7,587
სულ ფინანსური აქტივები	1,275 7,587
ფინანსური ვალდებულებები	
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	3,297 1,514
აღებული სესხები	109,094 -
სულ ფინანსური ვალდებულებები	112,391 1,514
სულ წმინდა პოზიცია	(111,116) 6,073

31 დეკემბერი 2017	
USD 1 = 2.5922 GEL	EUR 1 = 3.1044 GEL
ფინანსური აქტივები	
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	472 -
ფული და ფულის ეკვივალენტები	5,595 8,257
სულ ფინანსური აქტივები	6,067 8,257
ფინანსური ვალდებულებები	
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	2,193 1,873
აღებული სესხები	114,480 -
სულ ფინანსური ვალდებულებები	116,673 1,873
სულ წმინდა პოზიცია	(110,606) 6,384

1 იანვარი 2017	
USD 1 = 2.3949 GEL	EUR 1 = 2.6169 GEL
ფინანსური აქტივები	
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	768 -
ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,441 6,792
სულ ფინანსური აქტივები	2,209 6,792
ფინანსური ვალდებულებები	
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	1,782 6,024
აღებული სესხები	124,824 -
სულ ფინანსური ვალდებულებები	126,606 6,024
სულ წმინდა პოზიცია	(124,397) 768

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის მგრძნობიარობა უცხოური ვალუტების მიმართ ფუნქციონალური ვალუტის კურსის 20%-იანი მერყეობის შემთხვევაში 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. მგრძნობიარობის ანალიზი მოიცავს საანგარიშგებო დღეს უცხოურ ვალუტაში დაფიქსირებულ ფულად კომპონენტებს:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
	ეფექტი სრულ შემოსავალზე	ეფექტი სრულ შემოსავალზე	ეფექტი სრულ შემოსავალზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით	(22,223)	(22,121)	(24,879)
აშშ დოლარის ვარდნა 20%-ით	22,223	22,121	24,879
	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	1 იანვარი 2017
	ეფექტი სრულ შემოსავალზე	ეფექტი სრულ შემოსავალზე	ეფექტი სრულ შემოსავალზე
ევროს გამყარება 20%-ით	1,215	1,277	154
ევროს ვარდნა 20%-ით	(1,215)	(1,277)	(154)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი – საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ არაფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება უარყოფითად აისახება კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე. კომპანიაზე შეზღუდული საპროცენტო განაკვეთის რისკი ვრცელდება, რადგან იგი ფულად სახსრებს მხოლოდ ფიქსირებული განაკვეთებით სესხულობდა.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთების ზემოქმედება კომპანიაზე აღწერილია წინამდებარე შენიშვნის ლიკვიდობის რისკის მართვის ნაწილში.

მგრძნობელობის ანალიზის შეზღუდვები

ზემოთ მოცემული ცხრილები ასახავს ერთი, ძირითადი დაშვების ცვლილების ეფექტს, როდესაც სხვა დაშვებები უცვლელია. სინამდვილეში, აღნიშნულ დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის რეალური კორელაცია არსებობს. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ მოცემული მგრძნობელობა არაწრფივია და შედეგებიდან უფრო დიდი ან მცირე ზეგავლენის ინტერპოლირება ან ექსტრაპოლირება არ შეიძლება.

მგრძნობელობის ანალიზში არ არის გათვალისწინებული ის ფაქტი, რომ კომპანიის აქტივები და ვალდებულებები აქტიურად იმართება. გარდა ამისა, ბაზრის რეალური მოძრაობის სხვადასხვა მომენტში კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა შეიძლება სხვადასხვაგვარი იყოს. მაგალითად, კომპანიის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს ბაზრის რყევის ზემოქმედების მართვას. როდესაც საინვესტიციო ბაზარი სხვადასხვა მანიშნებელ დონეს სცილდება, ხელმძღვანელობას შეუძლია გაყიდოს ინვესტიციები, შეცვალოს საინვესტიციო პორტფელის გადანაწილება და სხვა დამცავი ზომები მიიღოს. შედეგად, დაშვების ცვლილებას რეალურად შეიძლება ეფექტი არც ჰქონდეს ვალდებულებებზე, მაშინ, როდესაც აქტივები ბალანსზე საბაზრო ღირებულებითაა ასახული. ასეთ ვითარებაში, ვალდებულებებისა და აქტივების შეფასების სხვადასხვა მეთოდმა შეიძლება აქციონერთა კაპიტალის ცვალებადობა გამოიწვიოს.

მგრძნობიარობის ანალიზის შეზღუდვებს შორისაა ბაზრის ჰიპოთეტური მოძრაობის გამოყენება იმ პოტენციური რისკის საჩვენებლად, რომელიც რეალურად მხოლოდ კომპანიის თვალსაზრისს ასახავს უახლოეს მომავალში ბაზრის ცვლილების შესახებ. ამ უკანასკნელის პროგნოზირება კი საკმარისი სანდოობით შეუძლებელია. ერთ-ერთი შეზღუდვა იმის დაშვებაა, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი იდენტური სახით იცვლება.

ქვემოთ მოცემული მგრძნობელობის ანალიზები გაკეთდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არაწარმოებული ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთების ზემოქმედების მიხედვით. მცურავგანაკვეთიანი ვალდებულებებისთვის ანალიზი ჩატარდა იმ დაშვებით, რომ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს დარჩენილი ვალდებულების ოდენობა დასაფარი იყო მთელი წლის განმავლობაში. 100 საბაზო პუნქტიანი (1%) ზრდა ან კლება გამოიყენება საპროცენტო განაკვეთის რისკის მენეჯმენტის

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

ანგარიშში ასახსნელად და წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთების შესაძლო ცვლილების მენეჯმენტისეულ შეფასებას.

საპროცენტო განაკვეთები რომ ყოფილიყო 100 პუნქტით მაღალი/დაბალი, ხოლო ყველა სხვა ცვლადი - მუდმივი, კომპანიის:

- 2018 წლის მოგება შემცირდებოდა/გაიზრდებოდა 1,091 ლარით (2017: კლება/ზრდა 1,145 ლარით.) ეს ძირითადად გამოწვეულია კომპანიაზე მცურავგანაკვეთიანი სესხების საპროცენტო განაკვეთების ზემოქმედებით; და
- კომპანიის მგრძნობელობა საპროცენტო განაკვეთების მიმართ მიმდინარე წლის განმავლობაში შემცირდა მცურავგანაკვეთიანი სასესხო ინსტრუმენტების შემცირების გამო.

საკრედიტო რისკი - საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კლიენტი აღმოჩნდება გადახდისუნარო მდგომარეობაში ან დროულად ვერ დაფარავს კომპანიის მიმართ არსებულ დავალიანებას, რაც კომპანიის ფინანსურ დანაკარგს გამოიწვევს.

კომპანიის საკრედიტო რისკი გამოწვეულია მისი საოპერაციო საქმიანობით (ძირითადად, სავაჭრო მოთხოვნებით) და ფინანსური საქმიანობით, მათ შორის, ბანკებსა და დაკავშირებულ მხარეებთან განთავსებული ანგარიშებით, ვალუტის გაცვლის ტრანზაქციებითა და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტებით.

საკრედიტო რისკი ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე შეზღუდულია, რადგან კონტრაგენტები მოიცავს დადებითი საკრედიტო რეიტინგის მქონე ბანკები.

კომპანია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების დანაკარგების რეზერვს აფასებს არსებობის მანძილზე მსდ-ის ტოლი თანხით. სხვა მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები ფასდება დებიტორის დეფოლტის წარსული გამოცდილების, დაფარვამდე დარჩენილი დღეების ანალიზისა და დასაფარ ნაშთებზე საბანკო გარანტიების საშუალებით. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი სავაჭრო მოთხოვნებზე ფასდება დეფოლტის ალბათობის გამრავლებით დეფოლტით გამოწვეულ ზარალზე და დეფოლტის რისკით. დეფოლტის რისკის გამოსათვლელად კომპანია იყენებს სარეიტინგო სააგენტოების კვლევებით. კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო რისკი შეაფასა და დაადგინა, რომ მას დიდი გავლენა არ ექნება. ამიტომ, მოთხოვნებზე კომპანიას რეზერვი არ უღია რება.

ლიკვიდობის რისკი - ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანია ვერ შეძლებს დაფარვის ვადის დადგომისას ყველა ვალდებულების შესრულებას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში ნაჩვენებია კომპანიის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ნარჩენი საკონტრაქტო დაფარვის ვადები, დაფარვის შეთანხმებულ პერიოდებთან ერთად, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილები შედგენილია ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით, იმ უახლოესი ვადის საფუძველზე, როდესაც კომპანიას შეიძლება გადახდა მოეთხოვოს. ცხრილში ნაჩვენებია როგორც ძირითადი თანხის, აგრეთვე პროცენტის ფულადი ნაკადები. საკონტრაქტო ვადები ეფუძნება იმ უახლოეს ვადებს, როდესაც კომპანიას შეიძლება გადახდა მოეთხოვოს.

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

ვალდებულებები (გადასახდლები, სესხები)	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2018						
უპროცენტო	643	4,951	4,551	-	-	10,145
პროცენტოანი	-	-	12,310	96,784	-	109,094
	643	4,951	16,861	96,784	-	119,239
აქტივები (მოთხოვნები, ნაღდი ფული)	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2018						
უპროცენტო	5,761	2,194	-	-	-	7,955
პროცენტოანი	20,300	-	-	-	-	20,300
	26,061	2,194	-	-	-	28,255
წმინდა ლიკვიდური პოზიცია	25,418	(2,757)	(16,861)	(96,784)	-	(90,984)
ვალდებულებები (გადასახდლები, სესხები)	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2017						
უპროცენტო	167	6,417	4,312	-	-	10,896
პროცენტოანი	-	-	114,480	-	-	114,480
	167	6,417	118,792	-	-	125,376
აქტივები (მოთხოვნები, ნაღდი ფული)	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2017						
უპროცენტო	6,449	2,079	-	-	-	8,528
პროცენტოანი	15,241	-	-	-	-	15,241
	21,690	2,079	-	-	-	23,769
წმინდა ლიკვიდური პოზიცია	21,523	(4,338)	(118,792)	-	-	(101,607)
ვალდებულებები (გადასახდლები, სესხები)	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
1 იანვარი 2017						
უპროცენტო	852	4,135	6,658	-	-	11,645
პროცენტოანი	-	-	124,824	-	-	124,824
	852	4,135	131,482	-	-	136,469
აქტივები (მოთხოვნები, ნაღდი ფული)	1 თვეზე ნაკლები	1-3 თვე	3 თვე - 1 წელი	1-5 წელი	5+ წელი	სულ
31 დეკემბერი 2018						
უპროცენტო	5,068	3,479	-	-	-	8,547
პროცენტოანი	13,430	-	-	-	-	13,430
	18,498	3,479	-	-	-	21,977
წმინდა ლიკვიდური პოზიცია	17,646	(656)	(131,482)	-	-	(114,492)

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

მცურავგანაკვეთიან არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებში ზემოთ ნაჩვენები თანხები შეიძლება შეიცვალოს, თუ მცურავ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს დადგენილი საპროცენტო განაკვეთის პროგნოზს არ შეესაბამება.

21. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები მოიცავს კომპანიის მფლობელებს, პარტნიორებს და ერთობლივ მფლობელობასა და კონტროლქვეშ არსებულ პირებს, აგრეთვე უმაღლეს ხელმძღვანელობას.

დაკავშირებულ მხარეებს შეუძლიათ ისეთ გარიგებებში შესვლა, რომლებსაც არადაკავშირებული პირები ვერ განახორციელებენ. დაკავშირებულ მხარეებს შორის ტრანზაქციები შეიძლება ხორციელდებოდეს სხვა შემთხვევებისგან განსხვავებული პირობებით.

დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული თითოეული შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ურთიერთობის ბუნებას და არა მხოლოდ მის სამართლებრივ ფორმას. დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიას გააჩნია შემდეგი ნაშთები:

31 დეკემბერი 2018				
დამფუძნებელი	პირები ერთობლივ კონტროლქვეშ	სხვა	სულ	
აღებული სესხები	109,094	-	-	109,094
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	277	-	-	277
საქონლის შესყიდვა	1,456	-	-	1,456
მენეჯმენტის მართვის საფასური	825	-	-	825
31 დეკემბერი 2017				
დამფუძნებელი	პირები ერთობლივ კონტროლქვეშ	სხვა	სულ	
აღებული სესხები	114,480	-	-	114,480
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	248	-	-	248
საქონლის შესყიდვა	1,882	-	-	1,882
მენეჯმენტის მართვის საფასური	1,040	-	-	1,040
1 იანვარი 2017				
დამფუძნებელი	პირები ერთობლივ კონტროლქვეშ	სხვა	სულ	
აღებული სესხები	124,824	-	-	124,824
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	96	96
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	232	-	-	232
საქონლის შესყიდვა	1,430	-	-	1,430
მენეჯმენტის მართვის საფასური	1,172	-	-	1,172

უმაღლესი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება, რომელიც წარმოდგენილია მოკლევადიანი ბენეფიტებით, 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეადგენდა 2,326 და 2,715 ათას ლარს, შესაბამისად.

22. პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები - 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიას მატერიალური ვალდებულებები დასაფარი არ ჰქონია.

სამართლებრივი დავები. ბიზნესის მიმდინარეობის პროცესში კომპანიას შეიძლება გაუჩნდეს სამართლებრივი დავები მის წინააღმდეგ. საკუთარ პროგნოზებზე და შიდა დამოუკიდებელი კონსულტაციების საფუძველზე, მენეჯმენტმა დაადგინა, რომ რაიმე არსებითი დაურიცხავი ზარალი არ არის

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

მოსალოდნელი და შესაბამისად წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში ანარიცხი არ არის
გათვალისწინებული.

2015, 2016, 2017 წლებისა და 2018 წლის 4 თვის მომცველი ბოლო საგადასახადო შემოწმების მიხედვით,
კომპანიას საგადასახადო ორგანოების მხრიდან დაეკისრა 120 ათასი ძირითადი თანხის გადახდა. მიუხედავად
იმისა, რომ ეს თანხა ასახულია ანარიცხის სახით ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებულია მე-16
შენიშვნაში საგადასახადო ხარჯების ფარგლებში, კომპანიას მიაჩნია, რომ იგი უნდა შემცირდეს და აპირებს
საჩივრის შეტანას შემოსავლების სამსახურის დავების კომიტეტში.

საგადასახადო ვალდებულებები - საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება
ხშირი ცვლილებებით, ოფიციალური დადგენილებებითა და სასამართლოს გადაწყვეტილებებით,
რომლებიც ხშირად გაუგებარი ან ურთიერთსაპირისპიროა და მრავალგვარად შეიძლება ინტერპრეტირდეს.
გადასახადები ხშირად მოწმდება და ექვემდებარება გამოძიებას სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს
მხრიდან, რომელთაც შეუძლიათ მკაცრი ჯარიმების, საურავებისა და პროცენტის დარიცხვა. წლიური
ანგარიშები შემოწმებისათვის ღიაა ოთხი კალენდარული წლის განმავლობაში. თუმცა, გარკვეულ
ვითარებაში, უფრო დიდი ხნის ვადითაც.

აღნიშნულის გამო საგადასახადო რისკი საქართველოში ბევრად უფრო მაღალია, ვიდრე ბევრ სხვა ქვეყანაში.
მენეჯმენტის აზრით, მას სათანადო რეზერვი აქვს შექმნილი საგადასახადო ვალდებულებებზე,
საგადასახადო კანონმდებლობის, დადგენილებებისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებების მისეული
ინტერპრეტაციის გათვალისწინებით. თუმცა, თუ საგადასახადო ორგანოების ინტერპრეტაცია მენეჯმენტის
შეფასებებისგან განსხვავებული აღმოჩნდება და ამ ახალი ინტერპრეტაციების აღსრულება შესაძლებელი
გახდება, ამან შეიძლება მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონიოს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე. 2017
წლის 21 თებერვალს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის აუდიტის
დეპარტამენტმა კომპანიასთან დაკავშირებით გამოსცა ორდერი #4187 და კომპანიის ფინანსური ინფორმაცია
შემოწმდა 2014 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების
გამოშვების თარიღისათვის ეს პერიოდები შემოწმებებისთვის უკვე დახურულია.

საოპერაციო გარემო - კომპანიის ძირითადი საქმიანობა ბაზირებულია საქართველოში. საქართველო
კვლავაც უჩვენებს განვითარებადი ბაზრის ზოგიერთ მახასიათებელს, მათ შორის მაღალ ინფლაციასა და
მაღალ საპროცენტო განაკვეთებს. გადასახადები, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა ინტერპრეტაციებით
ხასიათდება და ეს დამატებით რისკს უქმნის საქართველოში მოღვაწე კომპანიებს.

საქართველოს მომავალი ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების
მიერ განხორციელებულ ეკონომიკურ, ფისკალურ და მონეტარული ღონისძიებების ეფექტურობაზე,
საკანონმდებლო, რეგულირების და პოლიტიკური მოვლენების პარალელურად. საერთაშორისო საკრედიტო
კრიზისის, ფინანსური ბაზრების მერყეობასა და სხვა რისკებს უარყოფითი ზეგავლენა აქვს საქართველოს
ფინანსურ და კორპორაციულ სექტორებზე.

ბოლო ორი წლის განმავლობაში ქვეყანაში რამდენიმე საკანონმდებლო ცვლილება მოხდა, რაც დიდწილად
დაკავშირებულია ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულებასთან. ცვლილებების განხორციელება 2016 და
2017 დაიწყო. და ევროკავშირთან დაახლოების პარალელურად კიდევ უფრო მეტი ცვლილება
მოსალოდნელი.

მენეჯმენტმა გაუფასურების რეზერვი დაადგინა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ეკონომიკური
სიტუაციისა და პერსპექტივების გათვალისწინებით. სავაჭრო მოთხოვნების რეზერვები დადგინდა გაწეული
ზარალის მოდელით, რასაც შესაბამისი სააღრიცხვო სტანდარტები მოითხოვს. ამ სტანდარტებით კომპანიამ
უნდა აღიაროს მოთხოვნების გაუფასურების ზარალი, რომლებიც წარსული მოვლენების შედეგად
წარმოიქმნა. იგივე სტანდარტები კრძალავს იმ გაუფასურების ზარალის აღიარებას, რაც მომავალი
მოვლენების შედეგად შეიძლება წარმოიქმნას, რაც არ უნდა მეტად სავარაუდო იყოს ეს. მენეჯმენტს არ
შეუძლია ყველა იმ მოვლენის პროგნოზირება, რამაც შეიძლება ზეგავლენა იქონიოს საქართველოს
ეკონომიკაზე და, შესაბამისად, მათ ეფექტზე კომპანიის მომავალ ფინანსურ მდგომარეობაზე. მისი აზრით,
კომპანიას ყველა აუცილებელი ზომა აქვს მიღებული კომპანიის ბიზნესის მდგრადობისა და განვითარების
უზრუნველსაყოფად.

სს „ლომისი“

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები (გაგრძელება)
(ათასობით ქართულ ლარში)

კაპიტალური ხარჯების ვალდებულებები. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას აქვს საკონტრაქტო კაპიტალური ხარჯების ვალდებულებები ძირითად საშუალებებთან მიმართებაში 1,361 ათასი და 414 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

კომპანიამ უკვე გამოჰყო ამ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო რესურსები. კომპანია დარწმუნებულია, რომ მომავალი წმიწდა შემოსავალი და სახსრები საკმარისი იქნება მათ და მსგავს ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად.

23. მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ

საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ - კომპანიამ დაიწყო მისი შვილობილი კომპანიის „ფონდი ნატახტარის“ ლიკვიდაციის პროცესი.

24. ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება

ფინანსური ანგარიშგება დირექტორთა საბჭომ დაამტკიცა გამოსაშვებად 2019 წლის 22 აპრილს.

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N191176584

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

25.09.2019 წ

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული
მთარგმნელის ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

ნინო ხოფერია

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქ. თბილისი, რუსთაველის გამზ. 28/2

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

+995 32 2 98 70 24

სანოტარო მოქმედების

53891022364919

ინდივიდუალური ნომერი

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

მე, ნოტარიუსი ნინო ხოფერია, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: საქართველო, ქ.თბილისი, რუსთაველის ქ. №28/2, ვადასტურებ, ინგლისური ენის ცოდნის დამადასტურებელი დიპლომის (N 000258) მქონე მთარგმნელის, ინგა რეხვიაშვილის დაბადებული 10.02.1986, პ/ნ 10001017562, მცხოვრები: ბოლნისი ფარნავაზ მეფის ქ. N 64, ხელმოწერის სინამდვილეს მთარგმნელი გაფრთხილებულია, რომ პასუხს აგებს თარგმანის სიზუსტეზე და იგი იძლევა თარგმანის სისწორის გარანტიას.

დოკუმენტი შედგენილია ერთ ეგზემპლარად.

დოკუმენტზე დასმულია 46 (ორმოცდაექვსი) ხელმოწერა.

სანოტარო საზღაური - 92.00 (ოთხმოცდათორმეტი) ლარი, თანახმად სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ 2011წ. 29.12. #507 მთავრობის დადგენილების მუხლი 31-სა, აგრეთვე დღგ (18%) საგადასახადო კოდექსის 169-ე მუხლის საფუძველზე და 2 (ორი) ლარი დღგ-ს ჩათვლით, სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურის შესახებ 39-ე პ.1 მუხლით განმარტებულია. სულ გადახდილია 110.56 (ას ათი) ლარი და 56 (ორმოცდათექვსმეტი) თეთრი.

ნოტარიუსი

ნინო ხოფერია